

DÓC KÖZSÉG
HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

2024-2029.

Dóc
2026.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	1
A település bemutatása	1
<i>Elhelyezkedés, történet</i>	1
<i>Demográfiai adatok</i>	2
<i>Településszerkezet</i>	5
<i>Közlekedés, infrastruktúra</i>	5
<i>Gazdaság</i>	6
<i>Kereskedelem</i>	7
<i>Iskolázottság, kultúra</i>	7
<i>Foglalkoztatás, munkanélküliség</i>	7
<i>Egészségügy</i>	8
<i>Szociális alapszolgáltatás</i>	8
<i>Sport</i>	8
<i>Helyi közélet</i>	9
<i>A településen élő népesség nemzeti, etnikai, vallási összetétele</i>	9
<i>Kihelyezett hivatali ügyintézés</i>	9
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
<i>A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja</i>	10
<i>A HEP helyzetelemző részének célja, HEP IT célja, HEP jelentősége</i>	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
1.1. <i>A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása</i>	12
1.2. <i>Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása</i>	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
2.1. <i>Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal</i>	15
2.2. <i>A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása Csongrád-Csanád Vármegye Területfejlesztési Koncepciója és Programja 2021-2027. Csongrád-Csanád Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027.</i>	17
2.3. <i>A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása</i>	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	18
3.1. <i>Jövedelmi és vagyoni helyzet</i>	18
3.2. <i>Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció</i>	19
a) <i>foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete</i>	19
b) <i>alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága</i>	21
c) <i>közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei</i>	22
d) <i>a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/ térségben működő foglalkoztatási programok</i>	23
e) <i>fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük</i>	24
f) <i>munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok</i>	24
g) <i>mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása</i>	25

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	25
i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei	25
3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküli- séghez kapcsolódó támogatások.....	27
1. a) álláskereső támogatása	28
1. b) nyugdíj előtti álláskeresői segély	28
1. c) költségtérítés	29
2. a) aktív korúak ellátása	29
2. b) időskorúak járadéka	31
2. c) ápolási díj	31
2. d) tartós ápolást végzők időskori támogatása	31
2. e) gyermekek otthongondozási díja	31
2. f) közgyógyellátás.....	32
2. g) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása	32
3. a) települési támogatások.....	32
3. b) rendkívüli települési támogatások.....	32
3. c) Köztemetés	33
3. d) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása	33
3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	34
<i>Lakáshelyzet.....</i>	<i>35</i>
a) bérlakás-állomány.....	36
b) szociális lakhatás.....	36
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok.....	36
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság ...	36
e) lakhatást segítő támogatások	37
f) eladósodottság.....	37
g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása	38
<i>A külterületek helyzete, jellemzői.....</i>	<i>38</i>
3.5. Telepek, szegregátumok helyzete	38
3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	39
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés	39
b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés	41
c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés.....	41
d) a közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése.....	41
e) a sportprogramokhoz való hozzáférés.....	41
f) a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	42
g) dropprevenciós szolgáltatások.....	44
h) a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsér- tése a szolgáltatások nyújtásakor	44
i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül	44
3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	45
a) közösségi élet színterei, fórumai	45
b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások	46
c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai.....	46
d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei.....	46

e) helyi lakossági önszerveződések.....	46
3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal.....	46
3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	46
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	47
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek	47
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete	48
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők helyzete	49
c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete	50
d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői.....	52
e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete	52
f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező, külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői	52
4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	52
4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	53
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok).....	53
b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)	55
c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok	55
d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások	55
e) gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátás	56
f) gyermekvédelem.....	57
g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások.....	57
h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés.....	57
i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei).....	58
j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok.....	58
k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor	58
l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszer keretein belül.....	58
4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	58
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei	59
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma, stb.).....	61
c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek ..	63
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések	63
e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások	63

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	64
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	64
5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége.....	64
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében.....	64
b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban.....	66
c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei.....	66
d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl.: bérkülönbség).....	66
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások, stb.).....	67
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe.....	68
5.4. A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak.....	68
5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl.: anyától, családok átmeneti otthona).....	69
5.6. A nők szerepe a helyi közéletben.....	69
5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	69
5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása....	69
6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége	70
6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl.: száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek, stb.).....	70
6.2. Idősök munkaerő-piaci helyzete.....	71
a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága.....	71
b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen.....	72
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.....	73
6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	73
a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	73
b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	75
c) idősök informatikai jártassága.....	76
d) a generációk közötti programok.....	76
6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	76
6.5. Idősök részére nyugdíjasház Dócon.....	77
6.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása....	77
7. A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége	78
7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	78
a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás.....	79
b) munkavállalást segítő lehetőségek.....	80
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.....	80
d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.....	80
7.2. Fogyatékossgal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	80
7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés.....	80
a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése.....	80
b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége....	81

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;.....	81
d) munkahelyek akadálymentesítettsége	81
e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége	82
f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl.: speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.)	82
g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).....	82
7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen	82
7.5. A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések	82
7.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	82
Több célcsoport érintő, településszintű megállapítások	83
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	83
a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma).....	83
b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása	83
c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása.....	83
d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége	84
e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége	84
f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.....	84
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	84
1. A HEP IT részletei	85
<i>A helyzetelemzés megállapításainak összegzése</i>	85
Jövőképünk	86
Az intézkedési területek részletes kifejtése	87
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	94
3. Megvalósítás	102
3.1. A megvalósítás előkészítése.....	102
3.2. A megvalósítás folyamata	102
3.3. Monitoring és visszacsatolás	104
3.4. Nyilvánosság	104
3.5. Kötelezettségek és felelősség.....	104
3.6. Érvényesülés, módosítás.....	105
4. Elfogadás módja és dátuma	105

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent belügyminisztériumi „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Dóc Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

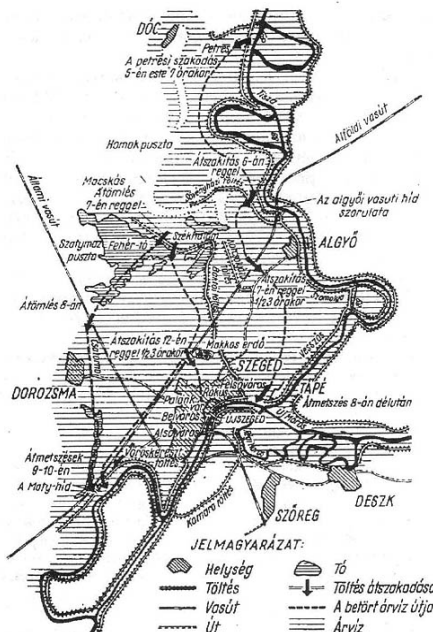
Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait ¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Elhelyezkedés, történet

Dóc mezőgazdasági jellegű, Szegedtől 25 km-re fekvő, Csongrád-Csanád vármegyei kistelepülés, kiterjedt tanyavilággal. Északi részén az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark, keleti részén a Tisza folyó kínál látnivalókat. A község közigazgatási területének több mint fele a Pusztaszeri Tájvédelmi Körzethez tartozik. A beköttőút északi részén honvédségi lőtér működik.

A Tisza mellett húzódó gátrendszer a Petresi rétnél a legalacsonyabb, 1879.

március 05-én itt szakadt át a petresi töltés. Az töltésszakadás helyén lévő emléktáblán az alábbiak olvashatók: „Ezen a helyen szakadt át 1879. március 5-én este 7 órakor az akkori töltés, amelynek szomorú következményeként az így keletkezett mintegy 40 méter széles nyíláson kitörő ár átszakítva a sövényházi keresztgátat, elsodorva az algyői vasúti töltést és elmosva a baktói töltés egy részére, március 12-re virradó éjjel Szegedre zúdult. A Tisza habjaiban 160 ember lelte halálát, Szeged 6350 háza közül 6000 dőlt össze és több mint 60000 ember vált hajléktalanná.”

Mára már Uniós támogatással, több mint 9 kilométeren magasították meg és burkolták le a töltést a Tisza jobb partján Csongrád-Csanád vármegyeében, így jelentősen javultak az árvízi védekezés feltételei.

Térkép forrása: https://epa.oszk.hu/00700/00775/00002/1999_02_22.html

¹ költségvetési koncepció, Gazdasági Program

Az 1400-as évek elején ezt a területet Dóczy vezetéknevű bérlő hasznosította, melyet utódai is megtartottak. Közülük a leghíresebb bérlő Dóczy Miklós volt. A birtokot róla „Dóczy birtok” néven ismerték. 1488-ban egy feljegyzésben már csak Dócz néven szerepel ez a terület.

Dóc az egykori bérlő birtokos nevét örökíti meg.

Abban az időben az itt lakók elsősorban halászattal foglalkoztak. A török megszállás alatt elnéptelenedett a terület, majd kiűzésük után a volt lakók és leszármazottaik visszatértek. Megélhetésük elsődleges forrása a földművelés volt. A majorok tervszerű építése csak a Pallavicini uradalom megerősödése után, az 1800-as évek elején indult meg.

A majorok kialakulása után 1952-ben hozták létre a ma 4942,6 hektár területű községet, melynek fejlődését elsősorban a szocializálódás erősödése, a termelőszövetkezeti szervezés is felgyorsított. 1973 áprilisától megszűnt Dóc közigazgatási önállósága, a Sándorfalvi Közös Tanácshoz tartozott, majd 1990 tavaszán ismét lehetőség nyílt az önálló önkormányzat alakítására, mellyel a falu lakossága élni kívánt, így 1990. október 26. napján a községnek önálló önkormányzata lett.

Dóc Községi Önkormányzat 5 fős képviselő-testülete azon dolgozik, hogy a település fejlődése ne álljon meg, ösztönözze a fiatalok helyben maradását, a lakónépesség megtartása elsődleges cél maradjon.

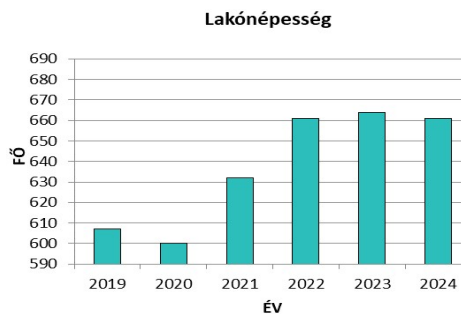
Demográfiai adatok

A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes számát jelenti. A lakosság száma a vizsgált időszakban jellemzően 600-700 fő között mozog.

A lakónépesség 2019. évhez képest 607 főről 2024-re 661 főre emelkedett. 2021-ben és 2022-ben emelkedett a lakónépesség száma több mint 30 fővel, 2024-ben minimálisan újra kevesebben laktak a községben. (lásd: 1. számú táblázat) 2025-ben 683 fő volt a lakónépesség száma.

1. számú táblázat: Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2019	607	bázis év
2020	600	98,85%
2021	632	105,33%
2022	661	104,59%
2023	664	100,45%
2024	661	99,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Dóc község *állandó* népessége (érvényes lakóhellyel és érvényes tartózkodási hellyel rendelkezők az adott településen) is csökkenő tendenciát mutat, igaz 2021-től minimális emelkedés tapasztalható, de 2024-től újból csökkent az állandó népességszám.

Dóc állandó népesség száma 2019-ben 729 fő, 2020-ban 720 fő, 2021-ben 736 fő, 2022-ben 724 fő, 2023-ban 730 fő, 2024-ben 728 fő, 2025-ben 723 fő volt.

Külterületen 2019-ben a lakosság 29,8 %-a, 2025-ben 29,7 %-a élt. Külterületen is egyre kevesebben laktak.

Továbbra is magas az idősödő korosztály aránya, a 60 éven felüliek száma:

2019-ben 173 fő, 2020-ban 172 fő, 2021-ben 171 fő, 2022-ben 158 fő,
2023-ban 165 fő, 2024-ben 172 fő, 2025-ben 170 fő.

Az állandó népesség (lásd: 2. számú táblázat) 2022. évi korcsoportos és nemenkénti bontásából megállapítható, hogy a 65 év feletti korosztály esetében van jelentősebb aránykülönbség a férfi és női lakosság száma között. A nők aránya összességében csak 0,8 %-kal magasabb, mint a férfiaké. A 0-14 éves és a 65 év feletti korcsoport kivételével a férfiak száma magasabb.

Dóc népességének korcsoport szerinti összetételéből ugyanaz állapítható meg, mint országos vagy megyei szinten, az idősek aránya magasabb, mint a fiataloké.

Országos szinten 2022-ben a 0-14 évesek aránya 14,5 %, a 65 év feletti aránya 19,1 %, 2025-ben a 0-14 évesek aránya 14,3 %, a 65 év feletti aránya 19,7 % volt.

2. számú táblázat: Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022. év)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	359	365	724	49,59%	50,41%
0-2 évesek			18	2,49%	
0-14 éves	47	52	99	6,49%	7,18%
15-17 éves	11	5	16	1,52%	0,69%
18-59 éves	224	212	436	30,94%	29,28%
60-64 éves	24	23	47	3,31%	3,18%
65 év feletti	53	73	126	7,32%	10,08%

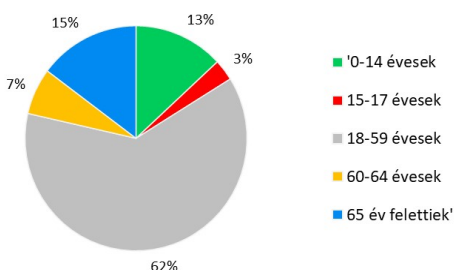
Az aktív korúak (18 és 59 év közöttiek) aránya a település népességén belül a legnagyobb, 60 %.

A 60 év feletti aránya az állandó népességén belül 23,9 %, a 18 év alattiak aránya 15,9 %.

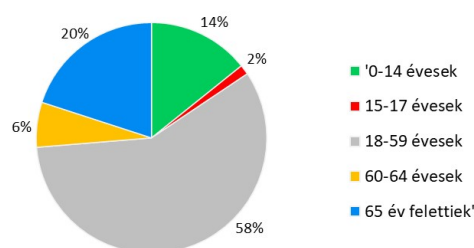
Fontos a gyermekek és az idősek problémáinak feltárása, hiszen azok megoldása a település lakosságának közel 40 %-át érinti.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása 2022. év

Állandó népesség - nők életkori megoszlása 2022. év

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely a jövőbeni tendenciákat is előrejelzi. Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Míg a 100-nál kisebb öregedési index fiatalos népegyarázatot jelez, addig a 100 feletti már öregedő népegyarázatot. A 3. számú táblázatból látható, hogy az adott időszakban a település öregedési indexe a 2019. évihez képest kedvezőbb, de továbbra is 115 % fölött van, ez azt mutatja, hogy a lakosság elöregedő, ami még inkább megkívánja, hogy az idősödő lakosság helyzetével, problémáival fokozottabban foglalkozzunk.

3. számú táblázat: Öregedési index

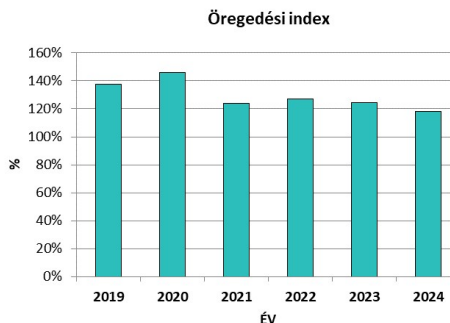
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2019	128	93	137,63%
2020	133	91	146,15%
2021	130	105	123,81%
2022	126	99	127,27%
2023	127	102	124,51%
2024	123	104	118,27%

A lakosság korcsoportos bontásából megállapítható, hogy a gyermekkorú lakosság létszáma kedvezőtlenül alakul, tartósan magas a 65 év feletti száma, a 0-14 éves korúak száma kismértékű, folyamatos csökkenést mutat.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2021-ben volt a legmagasabb a 0-14 éves korú lakosok száma, 105 fővel, majd 2023 után ismét 100 fő fölé emelkedett.

A 65 év feletti lakosok száma 120 és 135 fő között ingadozott az adott időszakban. Az öregedési index szerint egymáshoz viszonyított arányuk 2020-ban emelkedett meg jelentősebben, majd 2024. évben volt először 120 % alatti a mutatószám.

Dóc község népessége folyamatosan csökken, melynek oka nem csak a fentiekben említett negatív demográfiai változásokban keresendő, hanem a településről történő elvándorlásokban is.

A belföldi vándorlási különbözet a mutatója (lásd: 4. számú táblázat) egy adott közigazgatási egység esetében az odavándorlók és az elvándorlók számának különbözetét tartalmazza ezer lakosra vetítve.

4. számú táblázat: Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbözétének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)
2019	-17,78
2020	16,57
2021	66,56
2022	0,00
2023	15,09
2024	13,58

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

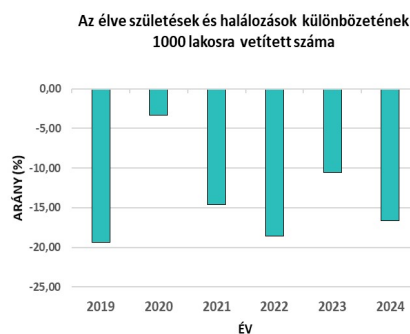
2020-tól az előző évhez képest pozitív változás tapasztalható, 12 fő állandó lakos költözött el a községből, viszont 26 fő létesített itt új lakóhelyet. 2019-ben jellemzően több volt az elköltözők száma, mint az ideköltözőké. Ez 2021-ben fordult át jelentősen pozitív irányba, majd 2023-tól megmaradt a 2020. évihez hasonló pozitív eltérés. Az elköltözők száma 2021-ben 12 fő, 2023-ban 13 fő, 2024-ben 15 fő, az ideköltözők száma 2021-ben 33 fő, 2023-ban 20 fő, 2024-ben 18 fő volt.

A népesség alakulását – a vándorlásoktól eltekintve – a születések és halálozások száma és egyenlege szabja meg. Ezt az úgynevezett természetes szaporodási mutatót az élve születések és a halálozások különbözete jelenti. (lásd: 5. számú táblázat)

5. számú táblázat: Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözétének 1000 lakosra vetített száma (fő)
2019	-19,40
2020	-3,31
2021	-14,64
2022	-18,56
2023	-10,57
2024	-16,00

születek száma	halálozások száma
3 fő	15 fő
6 fő	8 fő
6 fő	15 fő
4 fő	16 fő
4 fő	5 fő
6 fő	11 fő

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás helyett természetes fogyás tapasztalható. 2019-ben és 2022-ben volt a legmagasabb a halálozások száma, melyhez nagyban hozzájárult a Covid-19 járványhelyzet is. 2021-től folyamatosan 10 fölé van az arányszám. 2025. évben 5 gyermek született, 11 személy halt meg.

A felnőtt lakosság nagy része házas vagy élettársi kapcsolatban él. A 6. sz. táblázat részletesen is bemutatja, hogy milyen arányú a házasok és elváltak, illetőleg az özvegyek száma a felnőtt lakosság körében. Míg 2019-ben 2 válás és 2 házasságkötés, 2025. évben 1 házasságkötés és 2 válás volt a településen. 2020. és 2024. között nem volt válás, a házasságkötések száma 2020-ban 4, 2021-ben 4, 2022-ben 3, 2023-ban 4, 2024-ben 4 volt.

6. sz. táblázat: A népesség családi állapot szerinti megoszlása 2025. év végén

2025. év végén	Házas		Hajadon /Nőtlen		Özvegy		Elvált	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
Fő	109	104	199	182	13	46	26	40
összesen	213		381		59		66	

Forrás: helyi Vizuál Regiszter

Településszerkezet

Dóc község centrikus felépítésű, a 4942,61 hektár (49,4 km²) közigazgatási területéből a belterület 72,54 hektár (0,7 km²), a külterület 4870,07 hektár (48,7 km²). A belterület a közigazgatási terület 1,5 %-át teszi ki, a lakosság többsége itt él, a külterület ritkábban lakott tanyavilág.

Magyarország népsűrűsége 2025 elején kb. 106 fő/km² volt, a legmagasabb népsűrűség Budapesten és a fővárosi agglomerációban, a legalacsonyabb a ritkán lakott, aprófalvas régiókban jellemző.

2025. év elején Magyarország népsűrűsége 102,6 fő/km², Csongrád-Csanád vármegye népsűrűsége 91 fő/km², Dóc község népsűrűsége alacsony, az állandó népesség vonatkozásában 2019. évben 14,8 fő/km², 2025. évben 14,6 fő/km² volt.

A külterületi lakott helyek Alsóányás, Bodorszék, Kispercsoirai tanyák, Szent Ferenc dülő közül 2025-ben Bodorszéken 186 fő lakott, Kispercsoirai tanyákon 10 főnek, Szent Ferenc dülőben 13 főnek volt lakcíme, így 209 fő élt a község külterületén. Alsóányáson nem lakott senki.

A Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal 2022-ben felújított Dóci Kirendeltsége a község központjában, rendezett környezetben, akadálymentesen megközelíthető. A belterületi központban található még óvoda, iskola, élelmiszerbolt, orvosi rendelő, védőnői és családsegítő szolgálat, fiókgyógyszertár, könyvtár, valamint termék- és rendezvénytér. A közintézmények felújítottak.

Közlekedés, infrastruktúra

A község 1990 óta dinamikusan fejlődött, az infrastrukturális ellátottsága jó, belterületen kiépített villanyhálózat, szilárd útburkolat, vezetékes földgáz, ivóvíz, telefonhálózat szolgálja a települések élők mindennapjait. Belterületen csak két utcarész nem aszfaltozott, sajnos a kiterjedt külterületi tanyavilágban csak a sűrűbben lakott részen van vezetékes villanyhálózat, egy fűrt kút az ivóvízellátás biztosítására. Az ingatlanok tulajdonosai ettől függetlenül az anyagi lehetőségek függvényében rá tudnak csatlakozni a hálózatokra. A belterületi ingatlanok nagy része összkomfortos. Az Arany János és a Dóczy Miklós utcában található, lakásépítés célját szolgáló, önkormányzati tulajdonú telkek elkeltek.

Az ivóvízvezeték hálózatba 2019-ben bekapcsolt lakások száma 207 db, 2025-ben 208 db volt. A szolgáltatott vízmennyiség 2019-ben 21,6 ezer m³, 2024-ben 31 ezer m³ volt. 2025-ben az ivóvízvezeték elosztó hálózat hossza bekötővezetékekkel együtt 14,18 km volt.

Megfelelő lehetőség biztosított a lakosoknak, hogy tömegközlekedéssel eljussanak a vármegyeszékhelyre (Szegedre). A tömegközlekedés Szeged irányába a legjobb. A vármegyeszékhely megközelíthető a 4519. műúton, illetve az M5-ös út balástyai bekötője felől. Szegedre és Szegedről a buszjáratok átlagos követési ideje 1,5 óra, az átlagos menetidő 40 perc, napi átlagos járat-szám 14.

2025-ben a kiépített belterületi közutak hossza 4.298 km, területe 16.762 m², a gyalogutak és járdák hossza 4.096 km volt. Belterületen 1.621 km, külterületen 11.216 km a kiépítetlen közutak hossza.

Az Alsó-Tiszán a 19. század közepén kezdték kiépíteni a védvonalakat. Az 1879-es szegedi árvíz megelőző petresi gátszakadás Dóc területén történt, a 2006-os árvíz idején is megcsúszott a mentett oldali rézsű egy szakaszon. A töltés kedvezőtlen időjárási körülmények között szinte járhatatlan volt.

A 2023-as fejlesztés Baks, Dóc, Pusztaszer és Ópusztaszer települések árvízi biztonsága szempontjából kiemelt jelentőségű, hiszen a teljes ártéri öblözetben több mint 183 ezer ember lakik, a fejlesztés közvetlenül négy település védelmét javította.

A beruházásnak köszönhetően 9276 méteren a töltést – 20-30 centiméterrel – a mértékadó árvízszintre magasították, emellett több mint 10 kilométeren, a töltéskoronán és a gátórházakhoz, sátrákhoz vezető rámpákon makadámutat építettek ki.

A beruházás a szegedi ártéri öblözet északi részén, az algyői hídtól a Dong-ér főcsatorna torkolatáig valósult meg. Ez turisztikai szempontból is fontos, hiszen a fejlesztésnek köszönhetően Csongrád és az algyői híd között végig burkolt töltéskoronán lehet kerékpározni.

Gazdaság

2025-ben Magyarország mezőgazdasági területe mintegy 5 millió hektár volt. A terület 81,7 %-át szántóként, 15,4 %-át gyepként hasznosították, 1,7 %-a gyümölcsös, 1,15 %-a szőlőterület volt.

A használt mezőgazdasági terület 2020-ra átlagosan 23 hektárra nőtt. A birtokméret változása a szántó esetében a legjelentősebb. Az Agrárcenzus adatai alapján a használt szántóterület nagysága átlagosan 26, a gyepé 15, a gyümölcsöse 3, a szőlőé 2 hektár volt 2020-ban. Ezek az arányok jellemzőek községünkre is.

forrás: <https://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haViewer.jsp> (Magyarország földterülete, használt mezőgazdasági terület nagysága)

Dóc község 4.942,6 hektáros közigazgatási területéből a jellemzőbb művelési ágak szerint a földrészletek összetétele megközelítőleg az alábbi:

- szántó 2.601 hektár, - legelő 379 hektár, - rét 61 hektár, - gyümölcsös 11 hektár,
- erdő 1.207,7 hektár, - nádas 34,7 hektár, - szőlő 3,4 hektár,
- kivett terület 644,8 hektár, ebből nagyobb terület:

országos közút: 4,7 ha, állami terület: 228,4 ha, Tisza folyó: 62,4 ha.

A településen legtöbben mezőgazdasággal foglalkoznak, az aktív népesség nagy hányada él ebből vagy munka mellett kiegészítő keresetként még növénytermesztést végez. A földek nagy része ma már egyéni vállalkozók, őstermelők vagy családi gazdaságok tulajdonában áll. A termesztés jellemzően kisebb vagy nagyobb területű földeken zajlik. A növénytermesztésnél elsősorban a szántóföldi kultúrák a jellemzőek. Kisebb mértékben jellemző még a szarvasmarha- és sertésnyésztés, illetve a méhészet. Ipari tevékenység nincs a településen.

7. számú táblázat: Vállalkozók, vállalkozások

Működési forma	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év
egyéni vállalkozó	33	35	32	28	63	70
- ezen belül: mezőgazd. őstermelő	11	10	7	3	5	6
egyéb egyéni vállalkozó	17	20	18	22	54	60
családi gazdaság	5	5	7	3	4	4
vállalkozás	44	41	43	46	44	46
ezen belül: egyesület	3	4	4	2	3	4
Bt.	2	3	3	4	3	4
Kft.	13	12	10	26	24	25
NyRt.	2	2	2	2	3	3
szociális szövetkezet	4	4	4	2	3	2
vadásztársaság	18	15	19	0	0	0
Zrt.	2	1	1	10	8	8

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

Dóc közigazgatási területének több mint a fele tájvédelmi körzetbe tartozik. A tájvédelmi körzet a Tisza jobb partján lévő hullámteret és az árvédelmi töltésen kívül elterülő mentett területet foglalja magában. A környék ettől függetlenül lehetőséget ad például a vadgazdálkodásra is.

A védett területen közel 400 hektár legelő található. Ezek fontos pihenő- és találkozó helyei a vonuló madaraknak. Dóc mezőgazdasági tábláin összesen több ezer daru (*Grus grus*) tartózkodik.

Kereskedelem

A településen két nagyobb vállalkozás működik, a Ferropharma Kft. és a Karotin Kft. A cégek elsősorban dóci lakosokat foglalkoztatnak.

A Ferropharma Kft. évente 1000 tonna felett gyárt és értékesít vasfumarátot, melyet elsősorban gyógyszerészeti célra vásárolnak a felhasználók. Legfőbb piacuk az USA, ahová a termelés több mint kétharmadát szállítják, a termelés többi részét pedig nagyon sok helyre eljuttatják, például Európai Unió, Törökország, Indonézia, Kanada, stb. A Kft. rendelkezik ISO 9001 tanúsítással, Kosher és Halal minősítéssel. Mind az Európai Unióban, mind az FDA-nál regisztrált termelő és kereskedő.

A Karotin Kft. 1992-ben jött létre, fő profilja lucerna pellet gyártása. A termőterületük nagysága napjainkra már kb. 3000 hektár, az előállított lucerna szárított takarmány mennyisége eléri a magyarországi össz mennyiség 50 %-át. A termőterületek felét lucernaültetvények alkotják, a maradék 1500 hektáron hagyományos szántóföldi növénytermesztéssel foglalkoznak. 2020-ban építettek egy 1 hektár alapterületű üvegházat, melyben paradicsomtermesztést folytatnak. A dóci településen elsősorban lucernát szárítanak.

Belterületen található egy élelmiszerbolt, valamint a termék- és rendezvénytér, mely a piaci árusításnak biztosít megfelelő körülményeket. A külterületi lakosok ellátását megkönnyíti a Bodorszéken 2025-ben nyitott élelmiszer vegyeskereskedés.

Iskolázottság, kultúra

A gyermekek óvodai nevelését és általános iskolai színvonalas oktatását a Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola, Óvoda-Bölcsőde 64 férőhelyes dóci iskolájában a Szeged-Csanádi Egyházmegye, mint intézményfenntartó végzi közoktatási feladatellátási megállapodás alapján.

A szintén egyházi fenntartásban lévő dóci óvodai telephely 25 gyermek fogadására alkalmas.

A tanulói létszám több éve 40 és 50 fő közötti. 2025. évben a helyi iskolába más településről 12 fő, külterületről 14 fő járt, az óvodába más településről 2 fő, külterületről 7 fő járt.

A továbbtanulás szerepe jelentős foglalkoztatottsági szempontból is. Dócról az elmúlt tanévben 1 fő gimnáziumban tanult tovább.

A településen 2008 óta minden évben meghirdetésre kerül a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat a hátrányos szociális helyzetű, nappali rendszerű felsőoktatásban tanulóknak részére. 2023-ban a képviselő-testület havi 4.000 Ft/hó/fő összegben határozta meg a támogatás összegét. 2023 óta nem volt pályázó tanuló.

A helyi közművelődési feladatok ellátását az önkormányzat a Dóc Nyilvános Községi Könyvtár révén biztosítja. 2006-tól egy teljesen felújított, akadálymentes bibliotéka várja az olvasókat, könyvtárhasználókat.

Foglalkoztatás, munkanélküliség

Nyilvántartott álláskeresők száma:

2019. évben	12 fő,	2020. évben	11 fő,	2021. évben	7 fő,
2022. évben	9 fő,	2023. évben	12 fő,	2024. évben	8 fő.

Az egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma 2025-ben 3 fő volt. A nyilvántartott álláskeresők száma fokozatosan csökken, tekintettel a közfoglalkoztatási bér összegére, illetve a garantált bérminimum összegének jelentős emelkedésére, mely miatt több közfoglalkoztatott sikeresen helyezkedik el a munka világában. 2025. évben a 8 órás közfoglalkoztatási bér aránya a minimálbérhez képest 50 % volt.

A közfoglalkoztatási garantált bér vonatkozásában is ugyanez az arányszám. 2025. év végén a nyilvántartott álláskeresőkre vonatkozó relatív mutató (nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában) Csongrád-Csanád vármegyében 1,78 % volt, Dóc esetében 2,71 %. Jellemzően a kisebb településeken magasabb a relatív mutatószám.

Egészségügy

A település házi orvosi szolgálatát egy fő vállalkozó orvos látja el a felnőttek és gyermekek vonatkozásában. Az orvosi rendelőben a vérvételt lehetősége biztosított.

A védőnői feladatok heti 20 órában kerülnek ellátásra. Községünkben fogorvos nincs. A betegek támogatottan az Ópusztaszeri Egészségházban rendelő fogorvost kereshetik fel, vagy magánrendelésen nyújtott fogorvosi szolgáltatást vehetnek igénybe.

A központi orvosi ügyelet az Országos Mentőszolgálat szervezésében kerül ellátásra.

Szociális alapszolgáltatás

Tanyagondnok és házi szociális gondozó könnyíti meg a tanyán és a belterületen élő rászoruló emberek életét. Dóc község a Gyermekjóléti és a Családsegítő Szolgálat működtetését a Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézményen (továbbiakban: EESZI) keresztül látja el. A Szolgálat munkatársai nagy segítséget nyújtanak a település hátrányos helyzetű lakosainak problémamegoldásában.

A Sándorfalva-Szatymaz-Dóc Települések Egészségügyi Alapellátásának Közös Fejlesztéséért Önkormányzati Társulást (továbbiakban: Egészségügyi Társulás) 2017. június 30. napjával hozták létre a tag önkormányzatok, az EFOP-1.8.2-17. „Az alapellátás és népegészségügy rendszerének átfogó fejlesztése - alapellátás fejlesztése” megjelölésű felhívásban megjelölt célok érdekében. Az Egészségügyi Társulás létrehozásakor távolabbi célként megfogalmazódott, hogy az együttműködésben rejlő lehetőségek kihasználása a későbbiekben is segítheti Sándorfalva, Szatymaz és Dóc települések egészségügyi alapellátást érintő fejlesztését.

2018-ban döntés született arról, hogy Sándorfalva és Dóc együttműködési megállapodás keretében Dóc község szociális alapellátását (házi segítségnyújtás, falu-, tanyagondnoki szolgáltatás, szociális étkeztetés) a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása helyett az EESZI-n keresztül látja el. 2025 júliusában hagyta jóvá az Egészségügyi Társulás, hogy az EESZI 2026. január 01-től önkormányzati fenntartásból átkerült az Egészségügyi Társulás fenntartásába, önállóan működő intézményként.

Az Egészségügyi Társulás ezzel olyan feladatkörökkel egészült ki, amelyek felváltják a létrehozásakor meglévő pályázatban foglalt egyes feladatköröket, a fenntartási időszakon túl az önkormányzati közfeladat ellátás egyes lényeges elemeinek működését biztosítva.

A társulást alkotó települések közül ebben az intézményi feladatellátásban Sándorfalva és Dóc vesz részt, mivel Szatymaz a Dél-alföldi Kistérség Többcélú Társulása útján biztosítja a szociális alapszolgáltatással összefüggő feladatokat.

Sport

A településen bejegyzett sporttevékenységet folytat a 2012 októberében alakult, 2013 márciusában bejegyzett Dóc Községért Egyesület, melynek főbb célkitűzése között szerepel többek között a kultúra ápolása, a helyi sportélet fellendítése. A fiatalok körében fiúkból alakult egy nagypályás labdarúgó csapat. A Dóc K.E. labdarúgó csapatának legjobb eredménye a megyei IV. osztály, kétszer egymás után ezüstérmesek voltak.

2018-ban a megyei III. osztály bajnokságán a fiúk 9. helyen végeztek. Bajnoki szezonban az átlag 14-16 fős fiúcsapat 24-28 mérkőzést is játszik.

Helyi kezdeményezésre, a helyi sportélet színesítése, népszerűsítése érdekében a labdarúgás mellett 2021-től a Dóc Községért Egyesület kibővült egy Horgász Tagozattal. A tagozat a település aktív horgászait hivatott összefogni.

2022. év végén az Egyesület a helyi nyugdíjas korosztályból új csoportot alakított. A korosztály aktív tagjai, közel 25-30 fő, rendszeres összejöveteleket tartanak és segítik a települési rendezvények lebonyolítását.

2024 őszén megalakult a Dóc-Sándorfalva SKE, így a fiatalok továbbra is focizhatnak, nem kellett abbahagyniuk kedvenc sportjukat.

A csapat legjobb eredménye: Csongrád-Csanád vármegye, IV. osztály, Homokháti Csoportban a 2022/2023-as bajnoki szereplés során 1. helyezést, a 2024/2025-ös bajnoki szereplés során 2. helyezést ért el. A csapat az MLSZ adatbank szerint a 2024/2025-ös szezonban stabilan a tabella első felében szerepel.

Helyi közélet

Dóc Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzata alapján működik, éves munkatervében megjelölt időpontokban és tárgykörökben tartja fő szabály szerint nyilvános üléseit. Jogszabály és a képviselő-testület SzMSz-ében rögzített témakörök tárgyalásakor a képviselő-testület közmeghallgatást tart, ahol a település lakossága szabadon kérdezhet és kifejezheti véleményét az adott témában.

Az önkormányzat működteti a község honlapját, ahol az önkormányzattal és a településsel kapcsolatos közérdekű információk rendszeresen közzétételre kerülnek.

A Dóci Hírhozó újságot negyedévente vagy szükség szerint jelenteti meg az önkormányzat.

Dóc monográfiája 2000-ben jelent meg, amelyet néhai Lele Ferenc, volt iskolaigazgató, a község első díszpolgára írt.

A település jelentősebb programja a falunap és a karácsonyi rendezvények.

A településen élő népesség nemzeti, etnikai, vallási összetétele

A község temploma egy eredeti domb tetejére épült 1792-ben, 1975-ben építették át. Dócon a 2022-es népszámlálás során a vallásra vonatkozóan 674 fő válaszolt. Katolikusnak vallotta magát 275 fő, ebből a római katolikus 264 fő. Reformátusnak 10 fő, más keresztény felekezethez tartozónak 4 fő vallotta magát. Egyházhoz, felekezethez nem tartozónak vallotta magát 103 fő, nem nyilatkozott 282 fő. 2022-ben a népszámlálási kérdőíveken 673 fő vallotta magát magyarnak.

Kihelyezett hivatali ügyintézés

A megújított közigazgatási rendszer a kormányablakokon keresztül biztosítja az ügyfelek számára, hogy minél több ügytípusra kiterjedően egy helyen lehessen ügyeket intézni.

Az első kormányablakok 2011-ben kezdték meg működésüket, az új kormányablakok 2014 februárjától folyamatosan jöttek létre. Az állampolgárok a kormányablakokban jelenleg több mint 2500 féle ügykört intézhetnek, kezdeményezhetnek, illetve kaphatnak tájékoztatást.

Annak érdekében, hogy a kormányablakos ügyintézés még közelebb kerüljön az állampolgárokhoz, az ügyfélszolgálati tevékenység Mobilizált Kormányablak Ügyfélszolgálatokkal került kiterjesztésre. A Mobilizált Ügyfélszolgálat által lehetőség nyílik a helyben történő ügyintézésre a kormányablakokkal nem rendelkező, vagy a közlekedési infrastruktúra szempontjából hátrányban lévő településeken élő állampolgárok számára is. Évente vagy szükség szerint a Csongrád-Csanád Vármegyei Mobilizált Kormányablak Ügyfélszolgálat kitélepül Dóc községbe is.

Értékeink, küldetésünk

Településünk minden programjának és koncepciójának kiindulási pontja és legfontosabb szempontja a város biztonságos működtetése, nagy hangsúlyt fektetve a fejlesztésekre, a költségcsökkentő megoldásokra, az értékmentésre, figyelemmel a XXI. század elvárásaira is; fő rendező elvként kezelve a városi oktatási, kulturális, turisztikai, ifjúsági és sportfejlesztéseket, az Európai Unió új pályázati lehetőségei megfelelő alkalmazásával.

Mindemellett minden területen a város regionális és térségi szerepének erősítésére törekszünk.

Önkormányzatunk kiemelt hangsúlyt fektet a felnövekvő, fiatal generációk egészségmegőrzésére, oktatására, művelődésére, a szabadidő hasznos és értékes eltöltésére. Nem lehet elég korán elkezdeni a fiatalok egészség tudatos, környezettudatos, konstruktív, a hátrányos helyzetűek vonatkozásában felelős gondolkodású felnőttekké történő nevelését.

Az esélyegyenlőség elve mindannyiunk számára fontos érték, az embertársainkhoz való viszonyulásunk egy magasabb minőségét jeleníti meg. Olyan közösségben szeretnénk élni, amely összefog és tesz a hátrányos helyzetben lévő tagjaiért a hátrányok mérséklése érdekében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotásával városunk az egyenlő bánásmód követelményének érvényre juttatása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében szükséges intézkedéseket kívánja megtervezni és megvalósítani. Célunk, hogy a városban jelentkező valós problémákra reális, célzott és hatékony beavatkozásokkal tudjunk reagálni.

Ehhez egyrészt pontos, a helyi sajátosságok számbavételén alapuló helyzetelemzésre, a problémás területek alapos feltárására, másrészt az intézkedések gondos, széles körű szakmai partnerségen és együttműködésen alapuló megtervezésére és megvalósítására van szükség.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése, a feltárt problémák komplex kezelésére szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása az érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Dóc Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményt érintő intézkedések érdekében együttműködik az egyházmegyei intézményfenntartóval.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011.(XII.27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen. E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében, szükség esetén a települések közötti együttműködések kialakításával.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az egyenlő bánásmód követelménye a hazai jogi szabályozás legmagasabb szintjén, Magyarország Alaptörvényében is kinyilvánításra került. Az Alaptörvény kimondja, hogy az alapvető jogokat Magyarország minden ember számára bármely megkülönböztetés nélkül biztosítja, továbbá kimondja, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak. Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011.(XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és annak 2021.06.30-i módosítása, valamint
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Dóc Község Önkormányzata a jogszabályi előírásoknak megfelelően rendelkezik az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi önkormányzati rendeletekkel.

Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a törvényi felhatalmazás, mely szerint a képviselő-testület egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti, a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény által biztosított keretek között – önállóan mérlegelhet.

Az alábbi önkormányzati rendeletek segítik az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok azonos feltételekhez való jutását:

- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló **4/2015.(II.12.) Ör.**

A rendelet célja, hogy Dóc község lakóinak szociális biztonsága érdekében meghatározza a helyi önkormányzat által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátások iránti kérelem benyújtásának módját és egyéb eljárási szabályokat, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

- a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokról szóló **6/2016.(V.26.) Ör.**
Az önkormányzat a Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézményen keresztül a személyes gondoskodási ellátások körében étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést, tanyagondnoki szolgáltatást biztosít. Az önkormányzat a fennálló törvényi kötelezettségeit a rendeletben szabályozottak szerinti pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal biztosítja.
- a köztemető rendjéről szóló **11/2016.(X.27.) Ör.**
A rendelet célja, hogy meghatározza a köztemető használatára, működtetésére és fenntartására vonatkozó részletes szabályokat, megteremtve ezáltal annak a kereteit, hogy felekezeti hovatartozástól függetlenül a tisztességes és méltó temetés, valamint a halottak nyughelye előtt a tiszteletadás joga mindenkinek biztosítva legyen.
- az egészségügyi alapellátás körzeteiről szóló **5/2017.(III.30.) Ör.**
A rendelet meghatározza Dóc község közigazgatási területén területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi körzet, házi gyermekorvosi körzet, fogorvosi körzet, védőnői ellátási körzet, az alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás, valamint az iskola-egészségügyi ellátás területét.
- a hivatali munkaidőn kívüli, valamint a hivatali helyiségen kívüli házasságkötésről szóló **6/2017.(IV.27.) Ör.**
A rendelet szabályozza házasságkötés esetén a hivatali időn túli, hivatali helyiségen kívüli házasságkötések esetén a többlétszolgáltatás után ellentételezésként fizetendő díjat.
- a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló **3/2021.(III.4.) Ör.**
A rendelet célja, hogy az önkormányzat a helyi közművelődési érdekek és kulturális szükségletek figyelembevételével, a helyi lehetőségek és sajátosságok alapján meghatározza az önkormányzat közművelődési feladatait, azok ellátási formáját, módját és mértékét.
- a szociális tűzifa támogatás helyi szabályairól szóló **6/2021.(X.28.) Ör.**
A rendelet célja, hogy a szociális tűzifa támogatás igénybevételével kapcsolatban a szociális rászorultság szabályait és az igénylés részletes feltételeit meghatározza.
- az Önkormányzat adott évi költségvetéséről szóló rendeletek.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011.(XII.13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014.(XI.4.) Korm. hat.]. 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait. Célja, hogy bemutassa a szegénységgel összefüggő társadalmi problémákat, a következő évtizedre kijelölje a szegénységből fakadó, a roma népességet fokozottan érintő társadalmi hátrányok csökkentésének főbb irányait.

Az Ebktv.-ben foglaltak szerint a helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak az európai uniós és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- A) **Új Roma Stratégia (2019-2030)** a napjainkban is gazdasági nehézségekkel, előítéletekkel küzdő, a többségi társadalomhoz képest leszakadó roma népesség felzárkóztatása érdekében szükséges beavatkozási irányokat meghatározó stratégia, mely a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal együttműködésben kívánja megvalósítani a lefektetett célokat. A stratégia kiemelt figyelmet fordít a roma gyermekek sorsának alakulására.

- B) **Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)** ² 15 éves időszakra vonatkozóan fogalmaz meg célokat és feladatokat annak érdekében, hogy az ifjúság „a demokratikus értékek ismerete és elismerése mellett jogaival tudatosan élő, a felnőtt társadalomba zökkenőmentesen beilleszkedő, s azt innovatív szemlélettel folyamatosan megújító erőforrásként biztosítsa saját maga és közössége boldogulását, érvényesülését”. A stratégia átfogó célja az ifjúságban rejlő erőforrások kibontásának és a korosztályok társadalmi integrációjának elősegítése, melyet további specifikus célokra bontanak.
- C) **„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)** ³ a hosszú távra szóló stratégia célja a gyermekszegénység, a gyermeki kirekesztés, szegregálás és mélyszegénység szélsőséges formáinak csökkentése, a gyermekek esélyeinek javítása, az érintett intézmények és szolgáltatások szemléletének és működés módjának átalakítása.
Elkészítésének főbb oka:
- a gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentése, a gyermekek fejlődési esélyeinek javítása, azon gyermekekkel a fókuszban, akiknek érdekei a leginkább sérülnek, akik fejlődését a nélkülözés leginkább korlátozza,
 - a szegénységi ciklus megszakítása,
 - az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében szükséges a gyermekek esélyeinek közelítése, a növekvő társadalmi szakadékok szűkítése.
- D) **A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)** akcióterv keretében a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzték ki célul, ennek keretében a nők részvételének segítségét azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony, valamint a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtését. Ennek megvalósításához rendelt célértékek, hogy a bölcsődei ellátást biztosító férőhelyek száma növekedjen, növekedjen az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozók aránya, a családbarát megoldásokkal rendelkező felsőoktatási intézmények és kórházi osztályok száma.
- E) **Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)** kapcsolódva a nemzetközi idősügyi politikákhoz, az időspolitika hosszú távú célkitűzéseit tartalmazó dokumentum, mely sokrétű és átfogó változásokat sürget az idősök helyzetének javítása érdekében, továbbá az egyik legfontosabb megoldandó kérdésként jeleníti meg az idősök diszkriminációját, esélyegyenlőségének megteremtését.
- F) **Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)** ⁴ az Országgyűlés összhangban a vonatkozó ENSZ egyezményrel, valamint az Európai Fogytékosságügyi Stratégiával, 2015 márciusában fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programot, mely 10 éves időszakra vonatkozóan határoz meg célokat és feladatokat a fogytékossággal élő személyek élethelyzetének javítása és esélyegyenlőségének megteremtése érdekében. A fogytékossággal élő emberek gyakorlatilag az élet több területén hátránnyal indulnak, ezért a program számos szintéren kíván beavatkozásokat eszközölni a célok megvalósítása érdekében, az ágazatközi együttműködés és szakpolitikák gondos összehangolásának szükségességét is megállapítja.

A HEP-ben leképződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így az a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeként működhet.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapként épít a HEP-re, a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030-ra, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióra is.

² <https://emmiugyfelszolgalat.gov.hu/iffjusagugy/nemzeti-iffjusagi/nemzeti-iffjusagi-strategia>

³ <https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A07H0047.OGY>

⁴ 15/2015. (IV.7.) OGY határozat az Országos Fogytékosságügyi Programról (2015-2025.) Magyar Közlöny 2015. évi 47. sz.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotása során nem csupán az esélyegyenlőség szempontjából releváns Európai Unió, országos, megyei stratégiákkal és programokkal való összhangra kell figyelemmel lenni, hanem arra is, hogy a HEP és a helyi szintű egyéb koncepciók, dokumentumok illeszkedjenek egymáshoz. Így megfelelő környezetet lehet teremteni a tervek, intézkedések megvalósításához, hatékonyabbak lehetnek a beavatkozások.

Az Önkormányzati Hivatal esélyegyenlőségi terve

Dóc Község és Sándorfalva Város Önkormányzata 2013. január 24-én kelt megállapodásában közös hivatal létrehozását határozta el, Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal elnevezéssel. 2013 februárjától a hivatali hatáskörbe tartozó hatósági ügyintézés a Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal által történik, de képviselő-testületi döntés alapján Dócon továbbra is működtetve a Dóci Ügyfélszolgálati Irodát (a korábbi Polgármesteri Hivatal épületében) a lakosság helyi ügyintézésének megkönnyítésére.

Az Ebktv. előírásainak megfelelően a munkahelyi esélyegyenlőségi terv tartalmazza a munkáltatóval munkaviszonyban álló hátrányos helyzetű munkavállalók, így különösen a nők, a negyven évnél idősebb munkavállalók, romák, fogyatékos személyek, valamint a két vagy több tíz éven aluli gyermeket nevelő munkavállalók vagy tíz éven aluli gyermeket nevelő egyedülálló munkavállalók foglalkoztatási helyzetének elemzését, valamint a munkáltatónak az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó céljait és azok eléréséhez szükséges eszközöket.

Költségvetési koncepció

A Képviselő-testület által évente elfogadott költségvetési rendelet határozza meg a község lakossága, a civil szervezetek számára, az ösztöndíj programokra, szociális célokra nyújtott támogatások összegét, illetve a felújításokra, beruházásokra szánt összeget.

Dóc Településképi Arculati Kézikönyve

A rendelet célja Dóc településképe jellemző elemek meghatározása és védelmük módjának és eszközeinek elrendelése.

Dóc Községi Önkormányzat 2025-2029. évekre szóló gazdasági programja

A gazdasági program mindenekelőtt azokat a célokat, elveket, programokat, feladatokat, erőforrásokat kívánta meghatározni a 2025-2029. közötti időszakra, amelyek az éves költségvetési tervezés kiinduló pontjává, illetve szempontjaivá válnak. A Képviselő-testület a jövő iránt érzett felelőssége tudatában továbbra is alapvető fontosságúnak tartja a község talpon maradását, a fenntartható fejlődést, erre tekintettel alkotta meg a választási ciklushoz igazodó, de a jogszabályi rendelkezés alapján ciklusonként megújuló fejlesztési eszközként, a község jövőképe kialakításának alapját képező gazdasági programját, melyet a 12/2025.(III.26.) Kt. határozatával fogadott el.

A humán szolgáltatás főbb stratégiai elemei között a gazdasági program célként tűzte ki egy „Mini Egészségügyi Centrum” kialakítását: háziorvosi rendelő, egészségügyi tanácsadó egy épületben történő elhelyezését, az egészségügyi és szűrővizsgálatok szervezésének további támogatását, az önkormányzati épületek teljes akadálymentesítését.

Nevelési-, oktatási-, közművelődési intézmények, sport és közbiztonság területén az önkormányzat célja az óvodában és iskolában folyó tevékenység lehetőség szerinti támogatása még akkor is, ha nem az önkormányzat a fenntartó; a könyvtár állományának bővítése, szolgáltatásainak szélesítése. Megoldást kell találni a külterületi utak rendszeres karbantartására, a belvízelvezető árkok, járdák, szilárdburkolatú utak rendben tartására, a turisztikai lehetőségek feltárására, Dóc község értékeinek felkutatására.

2019. és 2024. között megvalósult a(z)

- urnafal megépítése a temetőben,
- Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal Dóci Kirendeltségének helyt adó hivatali épület felújítása,
- a Művelődési Ház felújítása,
- óvodai épület- és udvarfelújítás és eszközfejlesztés,
- tanyagondnoki szolgálat eszközfejlesztése,
- Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat épületének kialakítása,
- orvosi eszközfejlesztés,
- Arany János utca burkolatának megerősítése,
- temetői ravatalozó felújítása.

2026. évben pályázati forrásból beszerzésre került egy Landtrack TE 254C fülkés traktor homlokrakodóval, a bel- és külterületi utak karbantartásához, zöldterület kezeléshez és hó-eltakarításhoz.

2026. évben pályázati forrásból megvalósul egy lovas és kerékpáros pihenőhely kialakítás, melyhez tartozik egy beálló, valamint egy fakerítéssel körbekerített legelő. A lovas terület szomszédságában látogatóközpont épül, mely közösségi térként is szolgál. A település központjában elhelyezésre kerül egy kerékpár-javító pont, valamint a mai szabványoknak megfelelő elektromos töltőpont is, ezzel támogatva a kerékpáros turizmust és a fenntartható közlekedést.

Dóc Község Önkormányzata családsegítő szolgáltatások fejlesztésére 22 millió Ft, az óvoda akadálymentesítésére 16 millió Ft, az óvoda energetikai felújítására 10,2 millió Ft vissza nem térítendő európai uniós támogatást nyert.

Az óvoda akadálymentesítése és energetikai felújítása 2019 nyarán fejeződött be.

Megvalósult a járdarekonstrukció és a csapadékelvezető rendszer kialakítása.

Sándorfalva Városi Önkormányzat felkérésére a CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület elkészítette Sándorfalva, Szatymaz és Dóc települések közös klímavédelmi tervét.

A terv a klímaváltozás térségünkben tapasztalható jelenségeire és az azokat kiváltó folyamatokra reagálva összefoglalja a megelőzés lehetőségeit, valamint a már bekövetkezett és a várhatóan bekövetkező változásokhoz való alkalmazkodás módszereit. Megfogalmazza az előttünk álló feladatokat az önkormányzatok kompetenciájára vonatkozóan, továbbá a lakosság bevonásának szükségességét és lehetséges területeit. Iránymutatást ad a klímaváltozás helyi hatásainak mérsékléséhez, a környezeti mutatók további romlásának megakadályozásához, és a szükséges alkalmazkodási folyamatok megindításához. Ezen dokumentum keretét ad az életminőség megtartása mellett a fokozatos szemlélet- és módszerváltáshoz.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A HEP kapcsolódik a megyei stratégiákhoz, programokhoz, illeszkedni kíván azok célkitűzéseihez. A megyei önkormányzat fő feladata a területfejlesztés, ezért a megyei programban nagy hangsúlyt kap a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) eredményes megvalósítása. Az Önkormányzat tagja a Sándorfalva-Szatymaz-Dóc Települések Egészségügyi Alapellátásának Közös Fejlesztéséért Önkormányzati Társulásnak, a Dél-Alföldi Kistérség Többcélú Társulásnak, a Dél-alföldi Térségi Hulladékgyűjtési Társulásnak.

2024. szeptember 4-én a dél-alföldi statisztikai kistérség 15 településének önkormányzata megalakította a 2004. évi CVII. törvény alapján a Dél-Alföldi Kistérség Többcélú Társulását, mint önálló jogi személyiséggel rendelkező költségvetési szervet, a Szegedi Kistérség Többcélú Társulása pedig 2024. december 31-ével megszűnt.

Csongrád-Csanád Vármegye Területfejlesztési Konceptiója és Programja 2021-2027.

A Konceptióban felvázolt fejlesztési irányokra épülő, 7 évre szóló dokumentumban megfogalmazásra kerültek a megye területfejlesztési vállalásai. A konceptióban megfogalmazott esélyegyenlőséggel kapcsolatos célok a programban is megjelennek, kibontásra kerülnek, e célrendszerbe a HEP megalkotása során illeszkedni szeretnénk.

Csongrád-Csanád Vármegye Integrált Területi Programja 2021-2027.

Az integrált területi programban a területi szereplők a koncepcionális és programszintű fejlesztési elképzeléseiket vezetik össze a TOP Plusz végleges tartalma alapján támogatható intézkedésekkel. Szerepe, hogy követhetővé váljon a TOP Plusz forrásainak területi szintű felhasználása és eredményessége. Az ITP 2021-27. tervezésében a vármegyei önkormányzat elsődleges partnerei a települési önkormányzatok voltak. A felmérés eredményei alapján történt az ITP-ben az egyes prioritások forrásainak alábontása a három lehatárolt célterületre vonatkozóan. Az ITP 2021-27. Csongrád-Csanád vármegye területi szereplőinek fejlesztési elképzeléseit vezeteli össze a TOP Plusz végleges tartalma alapján támogatható tevékenységekkel.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP elkészítése szempontjából releváns adatok a TEIR adatbázisból, helyi önkormányzati adatbázisokból, nyilvántartásokból, beszámolókból álltak rendelkezésre. Felhasználtuk továbbá az önkormányzati intézmények, illetékes szervezetek adatszolgáltatásait, éves beszámolóit, kutatások nem készültek.

Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) különböző adatgazdák települési és területi statisztikai adatait teszi elérhetővé egy rendszerben, az országostól a települési szintig támogatva a tervezési és értékelési tevékenységeket. Az adatbázis eltérő időszakokra tartalmaz lekérhető adatokat.

Az utolsó népszámlálás 2011. után 2022. évben volt. Összehasonlító adatok gyűjtése során a települési adatok térségi mutatói nem mindig álltak rendelkezésre, így a megyei és helyi adatok összevetése nem minden esetben volt lehetséges.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység nem csak tudományos fogalom a szociológiában, a hétköznapi élet jelensége is.

Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kikerüljenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, melynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége ehhez a kockázathoz tartozik.

Dóc község tekintetében alapvetően a szociális ellátások minél szélesebb körét igénybe vevők számából lehet ilyen következtetéseket levonni.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

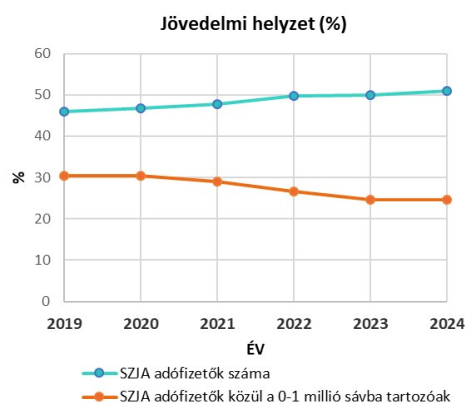
A jövedelmi és vagyoni helyzet a szegénység egyik legfőbb meghatározójának tekinthető.

A szegénység okai között szerepelhetnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de leginkább a jövedelmi viszonyok tükrözik vissza ezt a helyzetet. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. A munkaerő-piacra való visszakérül fő akadályá lehet az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküliség miatti motiváltság hiánya, a társadalmi előítélet jelenléte.

A 3.1. sz. táblázat a dóci állandó népesség jövedelmi helyzetét mutatja be az SZJA adófizetők száma szerint. Megállapítható, hogy az SZJA fizetők száma nem mutat nagy eltéréseket, az SZJA fizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók száma viszont folyamatosan csökken, 2024-ben a 2019. évihez képest 5,8 %-kal kevesebben estek ebbe a jövedelemsávba.

3.1. számú táblázat: Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában	az állandó népesség %-ában
2019	45,95	30,45
2020	46,67	30,36
2021	47,69	29,06
2022	49,72	26,67
2023	50,00	24,66
2024	50,96	24,65

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat az Ft-ben és az Möt-ben foglalt feladatai alapján a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

Az Ft. alapján álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban nem részesül, az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony, a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony kivételével munkaviszonyban nem áll, egyéb keresőtevékenységet sem folytat, elhelyezkedése érdekében az állami foglalkoztatási szervvel együttműködik, és akit az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

Településünkön a lakosság 32 %-a állt foglalkoztatásban a 2022-es népszámlálás adatai szerint. A lakosság 2,4 %-a volt munkanélküli, 34 %-a inaktív kereső és 31 %-a eltartott.

Csongrád-Csanád vármegyében a lakosság 39 %-a állt foglalkoztatásban, 5 %-a volt munkanélküli, 30 %-a inaktív kereső és 25,5 % volt eltartott. (lásd: 3.1.1. számú táblázat)

3.1.1. számú táblázat: A népesség gazdasági aktivitás szerinti összetétele nemenként Dócon és Csongrád-Csanád vármegyében (2022-ben)

Terület	Csongrád-Csanád vármegye (lakosság: 417.456 fő)				Dóc (lakosság: 739 fő)			
	Férfi	Nő	összesen	%	Férfi	Nő	összesen	%
foglalkoztatott	87 456	77 042	164.498	39	135	102	237	32
munkanélküli	10 630	9 935	20.565	5	6	12	18	2,4
inaktív kereső	46 525	79 614	126.139	30	92	160	252	34
eltartott	52 912	53 342	106.254	25,5	113	113	226	31

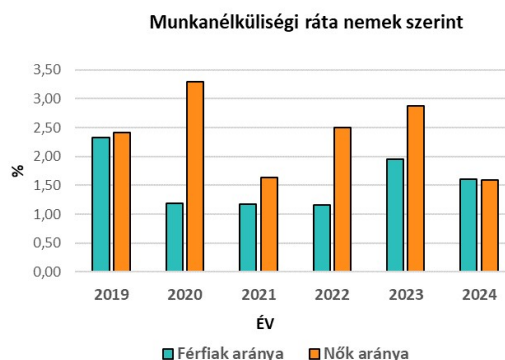
(Forrás: Népszámlálás 2022.)

Dócon a nyilvántartott álláskeresők száma 2019-ben közel 2,5 % volt, 2024-ben 1,6 %-ra csökkent az arányuk. A vizsgált időszakban a népességből a nyilvántartott álláskeresők közül a nők nagyobb arányban váltak munkanélkülivé. A munkanélküliek átlagos aránya 2021. évtől csökkent nagyobb mértékben, majd 2023-ban kisebb mértékű emelkedés tapasztalható, 2024-ben viszont 0,8 %-os csökkenés volt, így elmondható, hogy mind a férfiak, mind a nők munkaerő-piaci helyzete javult. (lásd: 3.2.1. számú táblázat)

3.2.1. számú táblázat: Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
2019	2,32 %	2,41 %	2,37%
2020	1,19 %	3,29 %	2,24%
2021	1,17 %	1,64 %	1,41%
2022	1,16 %	2,50 %	1,83%
2023	1,95%	2,87%	2,41%
2024	1,61%	1,59%	1,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az álláskeresők korcsoportok szerinti kimutatását vizsgálva megállapítható, hogy míg 2019-ben munkanélkülieket nagyobb mértékben a 21-25 év és az 51 év felettek körében regisztráltak, 2024-ben elsősorban a 46-50 év közöttiek és a 61 év felettek váltak munkanélkülivé. 2024-ben 2019. évhez képest kétharmadára csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. A 20 év alattiak többsége valószínű, hogy még az oktatási rendszerhez tartozik, képzésben vesz részt. Napjainkban a fiatalok egyre később lépnek be a munkaerő-piacra, tovább vesznek részt az oktatásban. A vizsgált időszakban a 46-50 év közötti és a 61 év feletti lakosság körében volt jellemző az emelkedés vagy stagnálás a munkanélküliek számában. Az előző 5 évet nézve a többi korosztályban nem nőtt a munkanélküliek aránya. (lásd: 3.2.2. sz. táblázat)

3.2.2. számú táblázat: Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

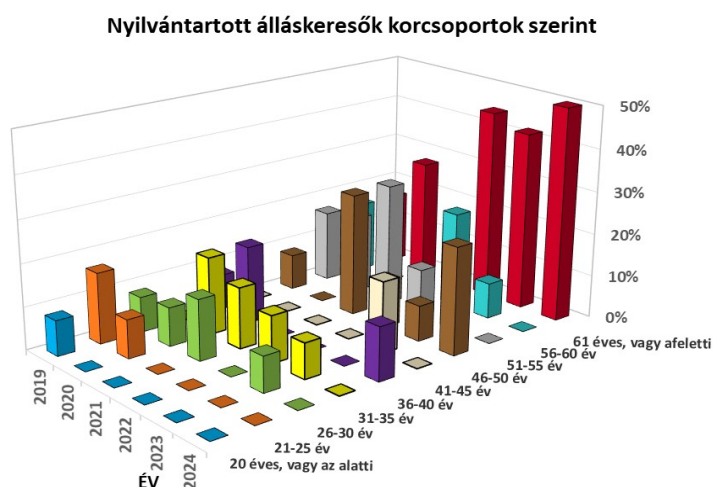
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	összesen (fő)	12	11	7	9	12	8
20 éves, vagy az alatti	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év	Fő	2,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	16,67%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év	Fő	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00	1,00
	%	8,33%	9,09%	14,29%	0,00%	8,33%	0,00%
31-35 év	Fő	0,00	2,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	0,00%	18,18%	14,29%	11,11%	8,33%	0,00%
36-40 év	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	8,33%	18,18%	0,00%	0,00%	0,00%	12,50%
41-45 év	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%
46-50 év	Fő	1,00	0,00	2,00	1,00	1,00	2,00
	%	8,33%	0,00%	28,57%	11,11%	8,33%	25,00%
51-55 év	Fő	2,00	2,00	2,00	1,00	1,00	0,00
	%	16,67%	18,18%	28,57%	11,11%	8,33%	0,00%
56-60 év	Fő	2,00	0,00	0,00	2,00	1,00	0,00
	%	16,67%	0,00%	0,00%	22,22%	8,33%	0,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	2,00	3,00	1,00	4,00	5,00	4,00
	%	16,67%	27,27%	14,29%	44,44%	41,67%	50,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 41-45 év közöttiek munkavállalás szempontjából kedvező korosztályba tartoznak, de kevésbé tekinthetők rugalmas munkaerőnek, hiszen ha családot alapítottak, több magánéleti kööttségük van, így ők is szembe-sülhetnek nehézségekkel a munka-erő-piacon.

Kiemelkedően magas az 56 év feletti korosztály száma, mely a lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel és a kor-kedvezményes nyugdíj megszünte-téssel állhat összefüggésben.

A nyugdíj előtt álló álláskeresők helyzete nem könnyű, mivel életkoruk miatt a munkáltatók már nem szívesen alkalmazzák őket, gyakrabban lehetnek például egészségügyi problémáik. Az önkormányzat a közfoglalkoztatási program által próbálja ellensúlyozni az idősebb korosztály terheit azzal, hogy helyben biztosít munkalehetőséget számukra.

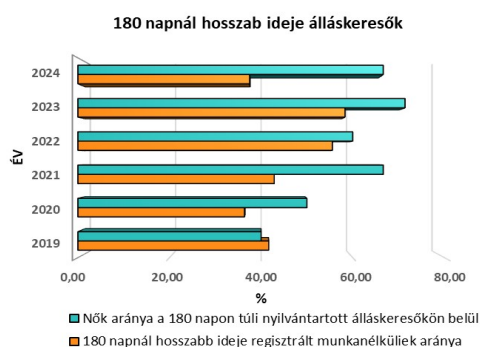

Sajnos még mindig sokan vannak, akik huzamosabb ideje nem tudnak elhelyezkedni. A regisztrált álláskeresőik közül 2019-ben 4 fő, 2024-ben 3 fő volt egy éven túl nyilvántartott álláskereső.

A nyilvántartott álláskeresőik száma 2019-ben és 2023-ban volt a legmagasabb, 2021-ben volt a legkevesebb, 2024-ben ismét csökkent a létszámuk 8 főre, közülük 2024-ben 4 fő volt 61 év feletti. 2019-ben a nyilvántartott dóci álláskeresőik közel 42 %-a, 2024-ben az 37,5 %-a keresett több mint 180 napja munkát. A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőik száma 2020-ban csökkent jelentősebben, majd 2023-ig emelkedő tendenciát mutat, és 2024-ben csökkent ismét a létszám a 2020. évi szintre. Jellemzően a regisztrált munkanélküliek közel harmada még mindig 180 napnál hosszabb ideje volt nyilvántartott álláskereső. A nők aránya az álláskeresőikön belül csak 2019-ben volt 40 %, a többi vizsgált időszakban 50 % felett volt. (lásd: 3.2.3. számú táblázat)

3.2.3. számú táblázat: A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőik aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőikön belül
	%	%
2019	41,67	40,00
2020	36,36	50,00
2021	42,86	66,67
2022	55,56	60,00
2023	58,33	71,43
2024	37,50	66,67

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ez azt mutatja, hogy több személynek problémát okoz a visszakerülés a munkaerő-piacra. Valószínűleg olyan munkaerő-piacon hátrányt jelentő tényezővel bírnak, melyek tartósan akadályozzák őket az elhelyezkedésben. Ilyen lehet például az idős kor, a szakmában szerzett gyakorlat hiánya, az alacsony iskolai végzettség.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Településünkön jellemzően mezőgazdasági termelés folyik, mely lehetőséget teremt az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező lakosoknak a munkavállalásra. Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági munka mindig idényjellegű, így a munkalehetőségek is ehhez igazodnak, azaz tavasszal és nyáron jellemző az ilyen foglalkoztatás. Sajnos a mezőgazdasági tevékenységek idényjellegéből adódóan ezek az alkalmazások rövid idejűek, gyakran napi bejelentésű egyszerűsített foglalkoztatást jelentenek.

A nyilvántartott álláskeresőik iskolai végzettség szerinti megoszlását tekintve jellemzően a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők voltak legtöbben.

A 8 általánost be nem fejezettek aránya 8 % és 16 % között változott, 2020-ban és 2021-ben nem volt 8 általánosnál kevesebb végzettségű nyilvántartott álláskereső.

A 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők arányában 2019-ben és 2022-ben volt jelentősebb eltérés, amikor arányuk 50 % felett volt, ezen kívül általában 27-38 % között változott. A munkanélküliek túlnyomó része ebbe a csoportba tartozik.

2024-ben a nyilvántartott álláskeresőik 37,5 %-ának a legmagasabb iskolai végzettsége az általános iskola 8 osztálya, ami elég magas arányszám.

A 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek arányában a Covid-19 járvány megjelenését követő években, 2020-ban és 2021-ben volt nagyobb mértékű változás, amikor arányuk 70 % felett volt, ezen kívül általában 30-50 % között ingadozott. (lásd: 3.2.4. számú táblázat)

Napjaink folyamatosan változó munkaerő-piacán a minimum középfokú végzettséggel rendelkezők tudnak könnyebben elhelyezkedni. Sajnos számos felsőfokú végzettség tekintetében túlképzésről beszélhetünk, így ismét előtérbe kerülhet a szakképzés, a felnőttképzés fontossága.

3.2.4. számú táblázat: Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

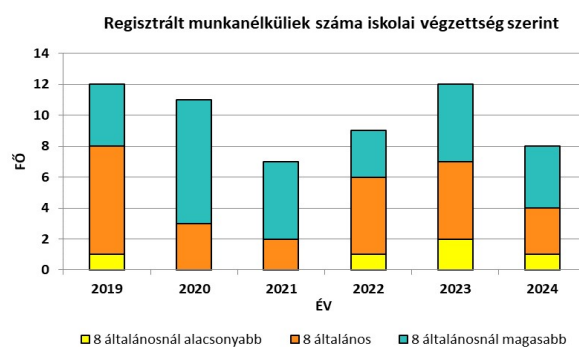
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	12	1	8,33%	7	58,33%	4	33,33%
2020	11	0	0,00%	3	27,27%	8	72,73%
2021	7	0	0,00%	2	28,57%	5	71,43%
2022	9	1	11,11%	5	55,56%	3	33,33%
2023	12	2	16,67%	5	41,67%	5	41,67%
2024	8	1	12,50%	3	37,50%	4	50,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Összehasonlításként 2025. év végén Csongrád-Csanád vármegyében a nyilvántartott álláskereső 26,1 %-a legfeljebb általános iskolát végzett, 27,8 % szakmunkás, illetve szakiskolai végzettségű, 24,3 % szakközépiskolában, szakgimnáziumban, technikumban fejezte be tanulmányait. A gimnáziumban érettségizők aránya 10,3 %, diplomával az álláskereső 11,5 %-a rendelkezett.

Egy év alatt a legfeljebb általános iskolát végzők száma 85 fővel, a szakmunkásoké 55 fővel, az érettségivel rendelkezőké 44 fővel lett több, a diplomásoké 25 fővel csökkent a vármegyében.

Az országban a nyilvántartott álláskereső 38,4 %-a alacsony iskolai végzettségű, 25,4 %-a szakmunkás, 27,7 %-a érettségizett, 9 %-a pedig diplomás.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

A közfoglalkoztatás átmeneti munkalehetőséget biztosít azoknak, akiknek az önálló álláskereső tartósan eredménytelen volt. Az alkalmazás célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen integrálódjon az elsődleges munkaerő-piacra.

Dóc Község Önkormányzata helyi szinten – a lehetőségekhez mérten – minden évben részt vesz a közfoglalkoztatási programban. A foglalkoztatási helyzet javulásához az utóbbi évek közfoglalkoztatási programjai jelentősen hozzájárultak, van egy réteg, melynek munkához juttatása hosszú távon jelenleg csak ebben a formában lehetséges.

Kormányzati szinten továbbra is elsődleges cél a munkaerőpiacon elhelyezhető álláskereső közfoglalkoztatásból kilépésének ösztönzése, továbbá a mezőgazdaságban és az építőiparban meglévő szakemberhiány enyhítése, a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának növelése, a vízrendezési feladatok segítése, az utak és közterületek tisztán tartása, a parlagfű elleni védekezés.

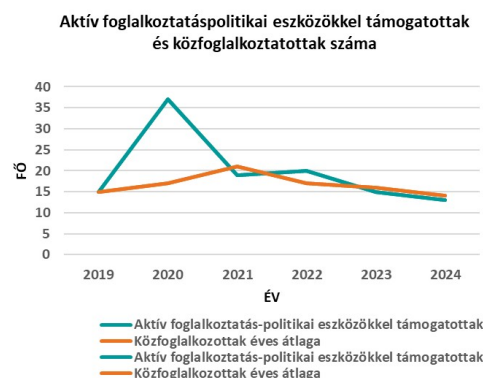
A vizsgált időszakban a közfoglalkoztatottak számának éves átlaga 14 és 21 fő között volt. (lásd: 3.2.5. számú táblázat) A közfoglalkoztatottak elsősorban segédmunkás, általános irodai adminisztrátor munkakörben kerülnek alkalmazásra és parkgondozási, településtisztasági, karbantartási

si, takarítási, segéd munkási, rendezvények alkalmával kisegítői, illetve adminisztratív feladatokat látnak el.

3.2.5. számú táblázat: Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma	Közfoglalkoztatottak száma
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	15	15
2020	37	17
2021	19	21
2022	20	17
2023	15	16
2024	13	14

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyét nehezítheti, hogy a munkába járás költségei viszonylag magasak, a munkaadók inkább a helyben lakó munkavállalókat részesítik előnyben. Községünkben munkalehetőséget elsősorban a közoktatási intézmény, az önkormányzat és a vállalkozások biztosítanak. A mezőgazdaságban idényjellegű munkát tudnak vállalni a munkát keresők. Enyhíthetné a munkanélküliséget, ha nagyobb vállalkozás, feldolgozó üzem létesülne a településen, melyek a szakképzetlen állást keresőket alkalmazni tudnák.

A foglalkoztatás mutatója lehet a munkahelyek, vállalkozások száma. Az egyéni vállalkozók száma folyamatosan emelkedett a vizsgált időszakban, a vállalkozások száma a 2019. évi 44-ről 2024-ben 46-ra, a vállalkozók száma a 2019. évi 33-ról 2024-ben 70-re emelkedett. (lásd: 7. számú táblázat: Vállalkozók, vállalkozások, 6. oldal.)

A vállalkozások az aktív korú népesség csak egy részét képesek foglalkoztatni, ezért a munkahelykeresés és munkavállalás során fontos a vonzáskörzetekben lévő munkahelyek elérhetősége.

Dócon jónak mondható a tömegközlekedés. Szeged közelsége számos munkalehetőséget kínál a község aktív korú lakosságának. Több család rendelkezik gépjárművel, ami lehetővé teszi a településen kívüli munkavégzést is. Sajnos a szegedi foglalkoztatók körében (főként a nem specifikus feladatra alkalmazó, alacsony szakképzettséget igénylő munkakörök betöltésekor) elterjedt megoldás, hogy költségeik csökkentése érdekében nem alkalmaznak vidéki (nem szegedi) lakhelyű munkavállalót, akinek a vonatkozó jogszabályok értelmében a helyközi utazását támogatni kellene. Jelentősen javult a Szegedre vezető közúton való közlekedésbiztonság a Szegedet Ópusztaszerrel összekötő kerékpárút megépítésével.

3.2.5.1. számú táblázat: A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonatjáratok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	kerékpárúton való megközelíthetőség	átl. utazási idő kerékpárúton
Legközelebbi centrum és egyben megveszélőhely (Szeged)	20-30 perc	14 db	37-45 perc	–	–	a bekötőútig biztosított	100-120 perc
Főváros (Budapest)	1,5-2,5 óra	(Szegeden át) 8 db	2 óra 30 perc	(Szegeden át) 16 db	kb. 2,5 óra	–	–

Forrás: helyi adatgyűjtés

Az Európai Szociális Alap és Magyarország költségvetéséből 2021-2027. időszakra biztosított forrásnak köszönhetően az oktatásból a munkaerőpiacra való belépést könnyítheti meg a Széchenyi Terv Plusz keretében az Ifjúsági Garancia Plusz felhívás, melynek célja, hogy segítse a fiatalok munkához, piacképes tudáshoz jutását. Számukra kínálnak a kormányhivatalok személyre szabott segítséget többek között szolgáltatások, gyakornoki lehetőségek, munkalehetőségek, képzéshez vagy vállalkozóvá váláshoz adott támogatás formájában. A foglalkoztatási szervezet segítséget nyújt az elhelyezkedéshez minden olyan 15–29 éves fiatalnak, aki nem tanul és nem is dolgozik, kiemelten támogatva a hátrányos helyzetű fiatalokat, mint például a pályakezdő álláskeresőket.

e) *fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük*

Pályakezdő munkanélküliek közé azok a fiatalok sorolhatók, akik még nem töltötték be a 25. (felsőfokú végzettség esetén a 30.) életévüket. A pályakezdők köréből automatikusan kiesnek azok, akik valamilyen egyéb ellátásban részesülnek.

A fiatalok sok esetben hiába rendelkeznek megfelelő iskolai végzettséggel, a gyakorlatban elsajátítható tapasztalat hiánya miatt nem alkalmazzák őket.

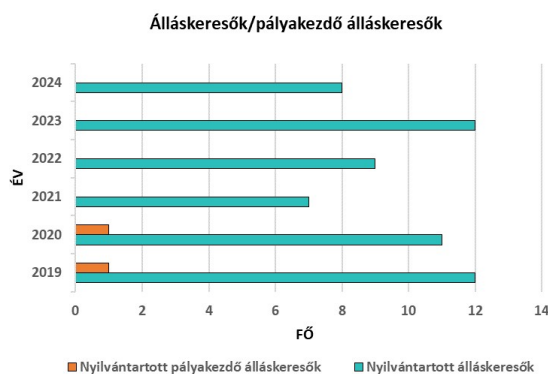
Az elmúlt években az Ifjúsági Garancia hozzájárult ahhoz, hogy a fiatalok a közfoglalkoztatás helyett az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedjenek el, emellett komoly szerepet játszott a fiatalok munkaerő-piaci részvételének növelésében, foglalkoztatásuk bővítésében és a körükben mért munkanélküliség csökkentésében. A nem dolgozó és nem tanuló fiatalok magas aránya, a munkaerő-piaci hátrányoknak a munkavállalási korosztályba belépők körében tapasztalható újratermelődése, valamint a COVID-19 járvány hatására kialakuló válság és annak fiatalok foglalkoztatására gyakorolt negatív hatása továbbra is indokoltá teszi ezen korosztály célzott támogatását.

Pozitívum, hogy a vizsgált időszakban 2019-ben és 2020-ban is csak 1 főt tartottak nyilván pályakezdő álláskeresőként, a többi évben nem volt ilyen jogcímen nyilvántartott személy.

3.2.6. számú táblázat: Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	Fő	Fő
2019	12	1
2020	11	1
2021	7	0
2022	9	0
2023	12	0
2024	8	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

f) *munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok*

A munkaerő-piaci integráció a településünkön nem kerül szervezésre, azt a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztálya koordinálja képzések, programok formájában. A munkanélküliek Főosztály által szervezett képzéseken vehetnek részt.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen a mélyszegénységben élők esetében a foglalkoztatás javarészt az önkormányzat közfoglalkoztatási programjain keresztül valósul meg.

Önkormányzatunk közfoglalkoztatás keretében 1 fő roma férfit foglalkoztatott 2023.06.19-től 2024.01.14-ig, 1 fő roma nőt foglalkoztatott 2019.10.01-től folyamatos hosszabbítással 2025. április végéig, majd 2025. október elejétől 2 fő roma nő részére biztosít munkalehetőséget közfoglalkoztatás keretében.

A roma népesség alacsony foglalkoztatási rátájához az iskolai végzettség szerinti összetételen túl hozzájárul a roma népesség területi megoszlása is. A romák jelentős része az ország kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzetű térségeiben és/vagy rossz közlekedési kapcsolat jellemezte településeken él, ahol nemcsak a helybeni munkalehetőség kevés, de ingázási távolságban sincs érdemi munkahelykínálat. 2021-ben a roma lakosság döntő többsége, csaknem 10 %-a Észak-Magyarországon élt, míg a legkevesebben közülük Nyugat-Dunántúlon és Pest régióban laktak.

A romák hátránya jelentősen nem mérséklődött, a roma és a nem roma népesség foglalkoztatási rátáinak különbsége 25 és 30 százalékpont körül alakult, 2021-ben 28 százalékpont volt. Továbbra is igen kevés roma fiatal szerez szakmai végzettséget. 2021-ben a 18-24 éves roma fiatalok több mint 60 %-a korai iskolaelhagyó volt, ami magyarázat lehet arra, hogy körükben a se nem tanulók, se nem dolgozók aránya több mint négyszerese a nem romákra jellemzőknek.

A közfoglalkoztatás szerepe a romák munkához juttatásában még mindig jóval meghaladja a nem romákra jellemzőt. 2021-ben a roma foglalkoztatottak 21 %-a közfoglalkoztatottnak vallotta magát. Ettől nem független az sem, hogy minden harmadik roma foglalkoztatott 2021-ben határozott idejű szerződéssel dolgozott, a roma foglalkoztatottak majdnem fele egyszerű, képzettséget nem igénylő munkát végzett.

A foglalkoztatás javulása és a munkanélküliség csökkenése azt eredményezte, hogy 2014 és 2021 között a foglalkoztatott nélküli háztartásban élő 18–59 évesek aránya a romák esetében 15 százalékponttal csökkent, de még mindig megközelíti a 20 %-ot, míg a nem romák körében 5 % alatt marad.

Forrás: <https://ksh.hu/s/kiadvanyok/fenntarthato-fejlodes-indikatorai-2022/4-2>

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Helyi szinten nincs tudomásunk konkrét esetről foglalkoztatási diszkriminációt tekintve, a foglalkoztatók a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően járnak el.

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezhető hatású. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási jogviszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés. A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége, a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes részvételéhez.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

Napjainkban az általános és a középiskolai oktatásban egyre nagyobb hangsúlyt kap a digitális eszközök alkalmazása, a tanulók informatikai ismereteinek bővítése. Az online oktatás a koronavírus járvány időszakában bevezetett digitális oktatás kapcsán előtérbe került, mely az otthoni tanulás kivitelezéséhez szükséges technikai ellátottság fejlesztését hozta magával. Ehhez kapcsolódóan a fiatalok körében új problémát jelenthetnek a közösségi oldalak használatának veszélyei, a digitális függőség kialakulása. Sokkal nagyobb hangsúlyt kell majd fektetni az otthoni környezetben és az oktatásban is az online tudatosságra, a biztonságos internethasználatra. Az iskolai oktatás során ezek a témák már egyre inkább előtérbe kerülnek.

A koronavírus járvány kapcsán előtérbe került az online ügyintézés is. Egyre több ügyben egyre nagyobb mértékben kell használnunk a különböző online felületeket, el kell igazodnunk, hogy mely ügyekben hogyan tudunk online eljárni. Ahhoz, hogy valaki sikeresen érvényesüljön a társadalmi életben és megfeleljen a gazdaság munkaerő-piaci elvárásainak, el kell sajátítania a felmerülő problémák digitális eszközökkel, eljárásokkal történő megoldását is. Ma már szinte elvárás, hogy saját ügyfélkapuval rendelkezünk és azt használni is tudjuk. Viszont még mindig sokan lehetnek, akik ezzel kapcsolatban gyakorlatlanok.

Az online ügyintézéssel kapcsolatos kompetenciafejlesztés is fontos feladat, ennek hiányában a most lemaradók pár év múlva már leszakadókká válhatnak a digitális világ gyors fejlődése miatt.

A digitális szakadék elsődlegesen az idősebb korosztályba tartozók körében jelentős. A könyvtárunk számítógép állományának ingyenes használati lehetőségével ez csökkenthető.

A digitális ismeretek hozzáféréseinek lehetőségei a községünkben adottak.

Az informatikai eszközökkel nem rendelkező látogatóknak a könyvtáros kolleganő szükség esetén segítséget nyújt, hogy egyre jobban tudják önállóan és biztonságosan használni a számítógépet.

A Központi Statisztikai Hivatal 2021. évi felmérése alapján Magyarországon a digitális ismeretek alapszintjét a felmérés célcsoportját jelentő 16-74 évesek 28 %-a, az internethasználók 31 %-a érte el. Az átlag feletti tudásszint a lakosság 22 %-át, az internethasználók 24 %-át jellemezte.

A célcsoport 21 %-ának, ezen belül az internethasználók 23 %-ának alacsony volt a digitális készségszintje. A teljes lakosság 12 %-a, az internethasználók 13 %-a csak szűk körű általános digitális készségekkel rendelkezett. A hazai népesség 11 %-a tartozott abba a körbe, ahol a digitális ismeretek teljes hiányáról ugyan nem beszélhetünk, de az internethasználat olyan ritka (a felmérés idejét megelőző 3 hónapon túli), hogy az ismeretszintet nem lehet mérni.

Az alapszintnél magasabb digitális tudásszintűek aránya (32-33 %) az idősebb korcsoportok felé haladva folyamatosan csökken (5-8 %) mind a lakosságon, mind az internethasználókon belül.

Az alacsony digitális tudásszint 2021-ben az unió lakosságának és internet használóinak 17-19 %-át jellemezte, az alapszintű digitális ismeretekkel rendelkezők aránya itt is 31 % volt. Ezzel szemben az alapszintűnél magasabb készségekkel rendelkezők arányát tekintve az EU-átlag egyelőre meghaladja a magyart, a teljes lakosságra (26, illetve 22 %) és az internethasználókra vetítve is (30 %, illetve 24 %).

forrás: <https://ksh.hu/s/kiadvanyok/fenntarthato-fejlodes-indikatorai-2022/1-28-sdg-10>

A 2021–2027-es időszakra az Európai Unió konkrét célként határozta meg, hogy a 2019. évi 56 %-ról 2025-re 70 %-ra nőjön az alapvető digitális készségekkel rendelkező polgárok aránya.

2020 szeptemberében a Bizottság javaslatot tett a 2021-2027-es időszakra szóló új digitális oktatási cselekvési tervre, melynek vezérelvei között szerepel, hogy az alapvető digitális készségeknek azon kulcsfontosságú átadható készségek részévé kell válniuk, amelyeket mindenki számára biztosítani kell. A digitális oktatási cselekvési terv kulcsfontosságú eszköz az európai oktatási térség 2025-ig történő kialakítására vonatkozó elképzelés megvalósításához. Hozzájárul az európai készségfejlesztési program, a szociális jogok európai pillérének megvalósítását célzó cselekvési terv és a „Digitális iránytű 2030-ig: a digitális évtized megvalósításának európai módja” című közlemény céljainak eléréséhez.

forrás: <https://education.ec.europa.eu/hu/focus-topics/digital-education/action-plan>

Dócon optikai hálózat nincs, az internet-előfizetők száma emelkedő tendenciát mutat. Ezzel párhuzamosan csökkent az xDSL hálózatra előfizetők száma, emelkedett az internet előfizetést egyéb kapcsolaton keresztül igénybe vevők száma. A község távközlési ellátottsága jól kiépített. Vezetékes távbeszélő szolgáltatást döntő többségben a One Magyarország Zrt. biztosít.

3.2.7. számú táblázat: Internet-előfizetések alakulása

Dóc	2020. évben	2021. évben	2022. évben	2023. évben	2024. évben
internet-előfizetések száma	84 db	79 db	85 db	75 db	80 db
– ebből:					
xDSL hálózaton	27 db	24 db	24 db	10 db	12 db
internet-előfizetések egyéb kapcsolaton keresztül (LAN, bérelt vonal, modemes, vezeték nélküli – mobilinternet nélkül)	57 db	55 db	61 db	65 db	68 db

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az utóbbi években a mobilhálózatok kiépítésével a lefedettségi problémák jelentős része megoldódott. A mobilszolgáltatás a Magyar Telekom Nyrt., a One Magyarország Zrt. és a Yettel Magyarország Zrt. között oszlik meg. Ma már a televíziós szolgáltatás is elsődlegesen digitális technikával valósul meg.

Sajnos külterületen az internet elérhetőség vonatkozásában még mindig hátrányos helyzetben vannak a lakosok.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemelésre kerültek a munkaerő-piaci szolgáltatások, az álláskereső számára elérhető támogatások, valamint a pénzbeli és természetbeni szociális támogatások.

1. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályai biztosítják
 - a) az álláskereső járadékot,
 - b) nyugdíj előtti álláskereső segélyt,
 - c) a költségtérítést.
2. A Járási Hivatalok biztosítják
 - a) az aktív korúak ellátását,
 - b) az időskorúak járadékát,
 - c) az ápolási díjat,
 - d) a tartós ápolást végzők időskori támogatását,
 - e) a gyermekek otthongondozási díját,
 - f) közgyógyellátást,
 - g) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítását.
3. A települési önkormányzatok biztosítják a
 - a) települési támogatásokat
 - b) rendkívüli települési támogatásokat
 - c) köztemetést,
 - d) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, a gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítását.

A helyi önkormányzat rendeletben szabályozza a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, az ellátások megállapításának, kifizetésének szabályait.

1. a) álláskeresők támogatása

Az álláskeresői járadékra (korábban munkanélküli segélyre) akkor válik valaki jogosulttá, ha az igényléstől visszamenőleg számított 3 évben legalább 360 napot dolgozott. A folyósítás időtartama az igényléstől számított maximum 90 nap. A járadék alapjául szolgáló összeg a korábbi bruttó átlagkereset 60 %-a.

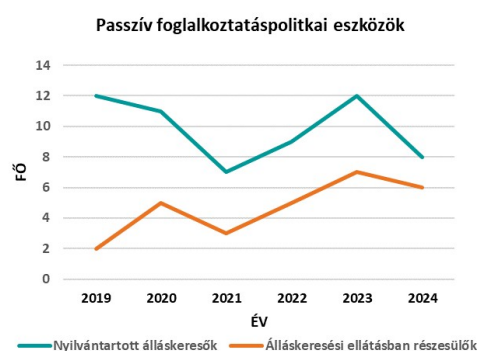
A támogatás után a munkanélküliek továbbra is együttműködhetnek a járási hivattal: részt vehetnek képzéseken, munkaerő-piaci programokon. Ha megfelelnek a jogosultsági feltételeknek, a járási hivattól aktív korúak ellátását igényelhetik. A feltételek fennállását a hivatal évente felülvizsgálja.

2019-ben a dóciak 17 %-a volt álláskeresői járadékra jogosult. Ez az arány folyamatosan emelkedett 2021-ig, amikor minimálisan csökkent, majd 2022-től ismét emelkedett. Az ellátásban részesülők száma 2019. évhez képest 2024-ben a háromszorosára emelkedett, már 75 % kapott ilyen ellátást.

3.3.1. számú táblázat: Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	fő	15-64 év közötti népesség %-ában	fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	12	2,94%	2	16,67%
2020	11	2,76%	5	45,45%
2021	7	1,67%	3	42,86%
2022	9	2,06%	5	55,56%
2023	12	2,76%	7	58,33%
2024	8	1,84%	6	75,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Más elnevezéssel új támogatások is jelen vannak a rendszerben, így az álláskeresők más-más támogatásra is jogosultságot szerezhetnek a helyzetüktől, igénylési feltételektől függően. Az arányok emelkedésére befolyással volt a koronavírus járvány is, mivel jelentős elbocsátási hullámot indított el.

A támogatás után a munkanélküliek továbbra is együttműködhetnek a járási hivattal: részt vehetnek képzéseken, munkaerő-piaci programokon. Ha megfelelnek a jogosultsági feltételeknek, a járási hivattól aktív korúak ellátását igényelhetik.

1. b) nyugdíj előtti álláskeresői segély

A munkaerő-piaci változások hatására egyre többen kerülnek abba a helyzetbe, hogy bár szeretnének munkát vállalni, de idős koruk miatt nehezebben találnak megfelelő álláslehetőséget.

Az álláskeresői segély azoknak a nyugdíjhoz közel álló álláskeresőknek nyújt támogatást az életvitelükhöz, akik tartósan nem tudnak munkaviszonyt létesíteni.

Nyugdíj előtti álláskeresői segélyt az az álláskeresői járadékra jogosult személy kérhet, aki munkát akar vállalni, de önálló álláskeresője nem vezetett eredményre, nem tudtak megfelelő munkahelyet felajánlani számára, az öregségi nyugdíj korhatár betöltéséhez legfeljebb 5 éve hiányzik, a kérelem benyújtását megelőző három éven belül legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült, a kérelem benyújtásakor álláskeresői járadékra ismételtelen nem szerzett jogosultságot, az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy ezt megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv keresőtevékenység miatt megszüntette. A segély addig folyósítható, amíg a jogosult öregségi nyugdíjra, megváltozott munkaképességű személyek ellátására nem szerez jogosultságot.

1. c) költségtérítés

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, nyugdíj előtti álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos, a lakóhelyétől a járási hivatal foglalkoztatási osztályához történő oda-visszautazással, vagy a járási hivatal foglalkoztatási osztálya által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazással kapcsolatos, tömegközlekedési eszköz igénybevétele felmerült indokolt helyközi/helyi utazási költséget megtérítik. A közfoglalkoztatott részére meg kell téríteni a tömegközlekedési eszköz igénybevétele felmerült, azon indokolt helyközi utazási költséget, amely az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett utazással összefüggésben merül fel.

2. a) aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek

- aki munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy
 - vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy
 - aki esetében az álláskeresési ellátások folyósítási időtartama lejárt, vagy
 - aki esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően megszüntették, a keresőtevékenységet követően újabb álláskeresési ellátásra nem szerzett jogosultságot, vagy
 - aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy évig együttműködött, vagy
 - aki esetében a GYOD, az ápolási díj, GYET, GYES, rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, rehabilitációs járadék, rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az özvegyi vagy az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, és a kérelem benyújtását megelőzően az illetékes hatóságokkal legalább 3 hónapig együttműködött,
- feltéve, hogy kereső tevékenységet nem folytat és megélhetése másként nem biztosított, ha a család jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90 %-át nem haladja meg.

Az aktív korúak ellátásának két típusa van, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra az jogosult, akinek az álláskeresési ellátás időtartama lejárt, vagy az ellátás folyósítását kereső tevékenység folytatása miatt szüntették meg, vagy rendszeres ellátása megszűnt, az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző 2 évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy évig együttműködött, feltéve, hogy családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 90 %-át, egyedülállók esetén a 95 %-át.

A közfoglalkoztatás vagy az egyszerűsített foglalkoztatás, a háztartási munka nem minősül kereső tevékenységnek.

Mint a 3.3.2. sz. táblázat mutatja, a szociális támogatásban részesülő álláskeresők száma folyamatosan csökkent, a 2019. évi 5 főhöz képest 2024-ben már senki sem részesült szociális támogatásban.

Az FHT-ban részesülők száma 2022-ben volt a legtöbb, 7 fő, egyébként folyamatosan csökkenő tendencia érvényesült. 2024-ben kapták legkevesebben és 2022-ben kapták a legtöbbet ezt a támogatást. Ez a támogatás a tartós munkanélkülieknél releváns, mivel az álláskeresők jelentős része ebbe a kategóriába esik. A csökkenést a foglalkoztatottság növekedése indokolhatja.

Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma általában 5 és 9 fő között volt a vizsgált időszakban.

3.3.2. számú táblázat: Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

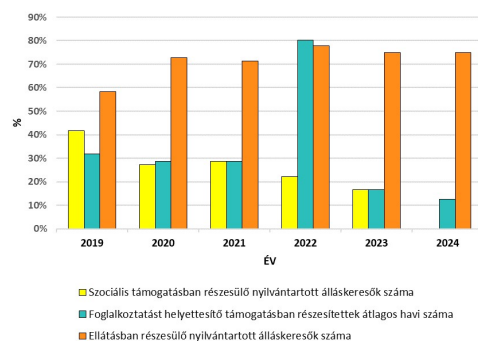
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	5	41,67%	4	31,92%	7	58,33%
2020	3	27,27%	3	28,73%	8	72,73%
2021	2	28,57%	2	28,57%	5	71,43%
2022	2	22,22%	7	80,33%	7	77,78%
2023	2	16,67%	2	16,67%	9	75,00%
2024	0	0,00%	1	12,50%	6	75,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Összességében visszaesés tapasztalható a passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak arányában.

Fontos, hogy a rászorulókat hozzájussanak az ellátáshoz, ezért együtt kell működniük a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában - II.

Másik típusa az aktív korúak ellátásának az *egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás*.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult. Az az aktív korú személy kaphatja ezen támogatást, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, vagy legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékosági támogatásban részesül. A családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a szociális vetítési alap összegének 95 %-át.

14 éven aluli gyermeket nevelő személyként jogosult támogatásra, aki a gyermek ellátását napközbeni ellátást adó intézményben, nyári napközi otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudja biztosítani, *feltéve, hogy* a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők 3.3.3. sz. táblázatának adatai azt mutatják, hogy a vizsgált időszakban havonta átlagosan 2 fő kapja ezt a támogatást. A jogosultak száma a 2017. évi bevezetés óta jelentősen nem változott. 2024-ben már csak 1 fő volt jogosult a támogatásra.

3.3.3. számú táblázat: Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (fő)
2019	2
2020	3
2021	2
2022	2
2023	2
2024	1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. b) *időskorúak járadéka*

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. Időskorúak járadékában részesülhet az a személy, aki

- a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80 %-át,
- egyedülálló, a rá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte, de 75 évesnél fiatalabb személy, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95 %-át,
- egyedülálló, 75. életévét betöltötte, havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át.

2. c) *ápolási díj*

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását, gondozását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díj folyósításának időtartama szolgálati időre jogosít. Ápolási díjra jogosult az a hozzátartozó, aki állandó és tartós ápolásra, gondozásra szoruló, ha súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy otthoni gondozását, ápolását végzi. Az ápolási díj időtartama szolgálati időre jogosít

Kérelemre kiemelt ápolási díjra való jogosultságot lehet megállapítani annak, aki

- komplex minősítés alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 3. § (2) bekezdés b) pont bd) alpontja szerinti minősítési kategóriába sorolt hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosra tekintettel folyósítják.

A járási hivatal a fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos személy gondozását, ápolását végző, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek meg nem felelő személy kérelmére emelt összegű ápolási díjat állapít meg. Az ápolási díj havi összege a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott alapösszeg, az emelt összegű ápolási díj az alapösszeg 150 %-a, a kiemelt összegű ápolási díj az alapösszeg 180 %-a.

2. d) *tartós ápolást végzők időskori támogatása*

A gyermeküket tartósan otthon ápoló magyar állampolgárok részére havi bruttó 50.000 Ft összegű időskori támogatás állapítható meg nyugdíjba vonulásukat követően, hogy az alacsony összegű nyugdíj kiegészítéseként könnyebb megélhetést biztosítson számukra, ha az öregségi nyugdíj megállapítását megelőző napon legalább 20 éven át saját háztartásában ápolta, gondozta súlyosan fogyatékos, illetve tartósan beteg gyermekét, és emiatt kereső tevékenységet legfeljebb napi 4 órában tudott folytatni.

2. e) *gyermek otthongondozási díja*

A 2019-ben bevezetett ellátásra az a szülő jogosult, aki a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik. A díj egyidejűleg csak egy gyermekre tekintettel folyósítható, díjának havi összege megegyezik az adott évi minimálbér összegével, több gyermek esetén a díj másfélszeres kerül megállapításra. A díj folyósításának időtartama szolgálati időre jogosít, mellette napi 4 órában lehet keresőtevékenységet folytatni, vagy otthoni munkavégzés esetén időkorlát nélkül.

A gyermekek otthongondozási díjában részesítettek száma országos szinten 2019-ben 21.860 fő, 2024-ben 33.832 fő volt. 5 év alatt közel 36 %-kal emelkedett az ellátásban részesítettek száma.

2. f) közgyógyellátás

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított természetbeni támogatási forma. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott, meghatározott gyógyító ellátásokra.

A jogosultság alanyi jogon, normatív jogcímen és méltányossági alapon állapítható meg.

Alanyi jogcímen jogosult közgyógyellátásra, a rendszeres szociális segélyben részesülő egészségkárosodott személy, az átmeneti gondozásban részesülő, a nevelésben vett kiskorú, egyes speciális esetekben azok, akik rokkantsági ellátásban részesülnek, a rokkantsági járadékos, a központi szociális segélyben részesülő, a hadigondozott és a nemzeti gondozott, illetve az aktív korúak ellátására jogosult egészségkárosodott személy. Alanyi jogcímen a közgyógyellátás érvényessége a jogosultság alapjául szolgáló körülmény fennállásáig tart.

Normatív jogcímen az jogosult közgyógyellátásra, akinek a gyógyító egészségügyi ellátása havi térítési díja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 10%-át meghaladja, feltéve hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét, egyedül élő esetén 150%-át. Normatív jogcímen a közgyógyellátás érvényessége négy év.

Méltányossági alapon megítélt közgyógyellátást – és annak időtartamát – továbbra is az érintett település jegyzője állapítja meg azon személyek részére, akik szociális helyzetük miatt rászorultok, de a többi jogcímen nem jogosultak támogatásra.

2. g) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása

A járási hivatal az egészségügyi szolgáltatás igénybevétele céljából annak a személynek állapítja meg szociális rászorultságát, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem a szociális vetítési alap összegének 120 %-át, illetve aki egyedülálló és jövedelme a szociális vetítési alap összegének 150 %-át nem haladja meg, és családjának vagyona nincs. A kiadott bizonyítvány hatálya egy év.

Akik nem jogosultak az egészségbiztosítás egészségügyi szolgáltatásait igénybe venni, lehetőségük van az egészségbiztosítás szervével hatósági szerződést, megállapodást kötni az illetékes kormányhivatalnál. A megállapodás alapján törvényben meghatározott összegű, havonta esedékes járulékot kell fizetni azzal, hogy a megállapodáson alapuló jogosultság szűkebb ellátási kört biztosít, mint az egyéb jogviszony alapján járó természetbeni egészségbiztosítási ellátások.

3. a) települési támogatások

Települési támogatás nyújtható lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez és gyógyszerkiadások enyhítésére.

3. b) rendkívüli települési támogatások

Dóc Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a létfenntartását veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást nyújt.

Önkormányzatunk az elmúlt évben 42 m³ szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő, vissza nem térítendő támogatásra volt jogosult. 2025. évben a szociális rászorultságukra tekintettel 10 család 3 m³, 6 család 2 m³ szociális tűzifa támogatásban részesült.

3.3.4. sz. táblázat: Rendkívüli települési támogatások

Támogatás	lakatháshoz kapcsolódó rendszeres kiadások (fő)	gyógyszerkiadások viseléséhez (fő/eset)	pénzbeli rendkívüli települési támogatás (fő/eset)	természetbeni rendkívüli települési támogatás (fő/eset)	temetési költségek enyhítése (fő)	gyermekek ellátásához kapcsol. krízishelyzet (fő/gyermek)	köztemetés (fő)	beiskolázási támogatás (család/gyermek)
2025. év	7	2 fő 4 esetben	24 fő 24 esetben	-	1	6 család 15 gyermek	-	9 család 19 gyermek
2024. év	8	1 fő 4 esetben	23 fő 23 esetben	-	3	4 család 11 gyermek	-	6 család 16 gyermek
2023. év	8	nem volt megállapítás	13 fő 13 esetben	-	1	4 család 17 gyermek	-	6 család 18 gyermek
2022. év	10	4 fő 10 esetben	13 fő 14 esetben	-	3	5 család 17 gyermek	-	9 család 22 gyermek
2021. év	11	3 fő 3 esetben	25 fő 26 esetben	-	5	8 család 33 gyermek	-	8 család 21 gyermek
2020. év	12	1 fő 3 esetben	17 fő 23 esetben	-	3	8 család 28 gyermek	-	6 család 19 gyermek
2019. év	12	2 fő 1 esetben	13 fő 16 esetben	3 fő 3 esetben	4	6 család 22 gyermek	-	7 család 15 gyermek

Forrás: az adatok a Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal 2019-2025. évi beszámolójából kerültek kigyűjtésre.

Rendkívüli települési támogatás nyújtható átmeneti rendkívüli települési támogatásként, mely lehet pénzbeli és természetbeni, valamint temetési költségek enyhítésére.

A lakásfenntartási támogatást egyre kevesebben kérték, a pénzbeli rendkívüli települési támogatást és a gyermekekhez kapcsolódó támogatásokat viszont egyre többen. Természetbeni támogatás 2020. év után nem volt, pénzbeli rendkívüli települési támogatást 2021. évben 25 fő kért, a támogatási alkalmak száma is ebben az évben volt a legmagasabb.

2025-ben 20.000 Ft/fő volt a temettetéshez nyújtott támogatás összege.

Elemi kár miatt bekövetkező krízishelyzetre nem került támogatás megállapításra.

Gyermekek ellátásához kapcsolódó rendkívüli települési támogatást az adott időszakban 4-6 család kért. Köztemetésre az adott időszakban nem került sor.

Beiskolázási támogatás 15 és 22 fő közötti gyermeklétszám vonatkozásában kértek, erre 6 és 9 közötti család esetében került sor. A beiskolázási támogatás összege 5.000 Ft gyermekenként.

3. c) Köztemetés

A haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testülete gondoskodik az elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem tud gondoskodni. Köztemetés esetén vizsgálni kell a temetési költség megtéríthetőségét, a területileg illetékes közjegyzőnél hagyatéki teherként történő érvényesítését. Hagyaték, illetve hagyatéki eljárás hiányában a temetésre köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítésére kell kötelezni. 2019. és 2025. év között nem került sor köztemetés elrendelésére.

3. d) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, gyermekek hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása

Az egy évre szóló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult az intézményi (bölcsődei, óvodai, iskolai) gyermekétkeztetést ingyenesen igénybe venni. A kedvezményben részesülő családok felénél a szülő egyedül neveli a gyermekét, a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimumot.

A pénzbeli támogatás évente két alkalommal, augusztusban és novemberben kerül folyósításra.
2019-ben 35 kiskorú és 2 nagykorú gyermek, 2020-ban 33 kiskorú és 3 nagykorú gyermek,
2021-ben 36 kiskorú és 5 nagykorú gyermek, 2022-ben 31 kiskorú és 1 nagykorú gyermek,
2023-ban 30 kiskorú és 1 nagykorú gyermek, 2024-ben 28 kiskorú és 0 nagykorú gyermek,
2025-ben 21 kiskorú és 1 nagykorú gyermek,
részesült pénzbeli ellátásában.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek hátrányos helyzetű (HH), illetve halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) határozatban kell megállapítani a szülő önkéntes nyilatkozata alapján. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet elsősorban az alacsony iskolai végzettség miatt került megállapításra.

Önkormányzatunk

2019-ben 20 HH-s és 9 HHH-s gyermeket tartott nyilván a 37 fő
2020-ban 24 HH-s és 7 HHH-s gyermeket tartott nyilván a 36 fő
2021-ben 23 HH-s és 5 HHH-s gyermeket tartott nyilván a 41 fő
2022-ben 22 HH-s és 7 HHH-s gyermeket tartott nyilván a 32 fő
2023-ban 20 HH-s és 7 HHH-s gyermeket tartott nyilván a 31 fő
2024-ben 25 HH-s és 1 HHH-s gyermeket tartott nyilván a 28 fő
2025-ben 16 HH-s és 0 HHH-s gyermeket tartott nyilván a 22 fő

rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül.

Önkormányzati kötelező feladat a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei gyermekétkeztetésének megszervezése és biztosítása. Önkormányzatunk a szünidő munkanapjain gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést a jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosítja.

A szünidei gyermekétkeztetést a Megálló Étterem Mo-Mé Food Kft-vel kötött eseti vállalkozói szerződés alapján biztosította Önkormányzatunk

2019	tavaszan 12 gyermek,	nyarán 17 gyermek,	őszén 10 gyermek,	telén 15 gyermek
2020	tavaszan 9 gyermek,	nyarán 21 gyermek,	őszén 28 gyermek,	telén 22 gyermek
2021	tavaszan 16 gyermek,	nyarán 22 gyermek,	őszén 23 gyermek,	telén 18 gyermek
2022	tavaszan 9 gyermek,	nyarán 28 gyermek,	őszén – gyermek,	telén 24 gyermek
2023	tavaszan 23 gyermek,	nyarán 24 gyermek,	őszén 19 gyermek,	telén 25 gyermek
2024	tavaszan 23 gyermek,	nyarán 23 gyermek,	őszén 27 gyermek,	telén 26 gyermek
2025	tavaszan 22 gyermek,	nyarán 20 gyermek,	őszén 17 gyermek,	telén 14 gyermek

részére.

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A magyarországi lakásviszonyok jellemző problémái a közmű, illetve lakáshitel tartozások, a (szociális) bérlakások alacsony aránya, illetve hiánya, valamint a rendkívül súlyos lakhatási problémák területi koncentrációja, a lakókörnyezetet is meghatározó szegregáció.

Az Möt. az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. Az Ebktv. rögzíti, hogy a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás (pl.: villanyáram-, víz-, gázfogyasztás).

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, feltérképezve a lakhatást segítő támogatásokat:

- a) bérlakás-állomány
- b) szociális lakhatás
- c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok
- d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság
- e) lakhatást segítő támogatások
- f) eladósodottság
- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Lakáshelyzet

Belterületen közművesített ingatlanok találhatóak, külterületen a villamos árammal való ellátottság megfelelő, a tanyás jelleg miatt a vezetékes ivóvíz és a gázszolgáltatás kevés helyen megoldott lakáson belül. Az épült lakások családi ház jellegűek. Üdülő nincs a községben.

A lakásállomány a településen 2024-ben 288 db volt. Az 1-2 szobás lakások aránya 54 %-ról 47 %-ra csökkent. A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 2024-ben 72 % volt.

A 2022. évi népszámlálás adatai alapján 271 db lakott lakás volt a településen, 17 lakásban nem laktak. Ez a 2011. évi népszámlálás adatához képest -4,3%-os csökkenést jelent. A vizsgált időszakban mindössze 1 új lakás épült. (lásd: 3.4.1. sz. táblázat)

Nincs pontos adat arra vonatkozóan, hogy a település összes lakásállománya viszonylatában mennyi az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma. Tudható ez annak is, hogy nincs konkrétan meghatározva ennek szempontrendszere, iránymutatást az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága 1991-ben kiadott indoklása jelenthet, melyben értelmezték a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen.

Az ingatlan lakhatatlanná nyilvánítása a járási hivatalok feladata.

3.4.1. számú táblázat: Lakásállomány

Év	Lakás-állomány (db)	Épített lakások száma	Épített lakások száma 1000 lakásra	1-2 szobás lakások aránya	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya	A közüzemi ivóvíz-vezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya
	db	db	db	%	%	%
2019	301	0	0,00	54,82	0,00	68,44
2020	302	1	3,31	54,64	0,00	68,21
2021	302	0	0,00	54,64	0,00	68,54
2022	288	0	0,00	47,57	0,00	71,88
2023	288	0	0,00	47,57	0,00	71,88
2024	288	0	0,00	47,57	0,00	72,22

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2022. évi népszámlálás alapján 2022-ben a településen 267 lakást magánszemély, 4 lakást nem magánszemély használt. Az 1 szobás lakások száma 18 db, a 2 szobás lakások száma 108 db, a 3 szobás lakások száma 99 db, a 4 vagy többszobás lakások száma 46 db volt. A fűtést helyiségenként konvektorral, kályhával vagy más eszközzel 166 lakásban, cirkó kazánnal vagy más eszközzel 105 lakásban oldották meg. 2022-ben 236 lakásban volt, 35 lakásban nem volt meleg folyóvíz.

1946. és 1980. között épült a legtöbb lakás, 2001-től már 10 db alatt volt a 10 év alatt épült lakások száma. (lásd: 3.4.1.1. sz. táblázat)

3.4.1.1. sz. táblázat: Lakások építési év szerint

1900-1945	1946-1980	1981-2000	2001-2010	2010. után	Összesen
36	194	29	8	4	271

Forrás: KSH-népszámlálás 2022.

A lakások komfortfokozata a 2011. évi népszámlálás óta jelentősen javult. Míg 2011-ben a lakások 28 %-a volt összkomfortos és 41 %-a komfortos, addig 2022-re a lakások 38 %-a volt összkomfortos és 46 %-a komfortos. 2022-ben 4 % volt a félkomfortos és már csak 10 % volt a komfort nélküli lakások aránya. (lásd: 3.4.1.2. sz. táblázat)

3.4.1.2. számú táblázat: Lakások komfortságuk szerint

Komfortfokozat	2011. év	2022. év
	lakások száma (db)	
Összkomfortos	84	105
Komfortos	125	125
Félkomfortos	21	12
Komfort nélküli	56	28
Szükség és egyéb lakás	15	1
Lakások összesen	301	271

Forrás: KSH-népszámlálás 2011., 2022.

A legtöbb lakás jellemzően vagy 30 m² alatti, vagy 40 és 59 m² közötti.

3.4.1.3. számú táblázat: Lakások alapterület szerint (egy lakóra vetítve):

0-14 m ²	15-19 m ²	20-29 m ²	30-39 m ²	40-59 m ²	60-79 m ²	80 m ² feletti	együtt (db)
17	19	62	36	66	36	35	271

Forrás: KSH-népszámlálás 2022.

a) bérlakás-állomány

Dóc Község Önkormányzata nem rendelkezik bérlakás állománnyal, így nem készült 3.4.2. számú táblázat.

b) szociális lakhatás

Dóc Község Önkormányzata nem rendelkezik szociális bérlakás állománnyal, vagy egyéb szociális jellegű lakhatási lehetőséggel.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Dóc Község Önkormányzata nem rendelkezik egyéb lakás célra használt nem lakás célú ingatlanal.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A település külterületén mondható alacsonyabbnak az életszínvonal a belterületen élőkhez képest. Dócon nincs tudomásunk hajléktalanként élő személyről. 1 fő rendelkezik csak település-szintű címmel, de lakhatása megoldott.

e) lakhatást segítő támogatások

A mindennapi létfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások igen megterhelőek a célcsoport családjai számára. A terhek enyhítését szolgálja a szociális törvényben és Dóc Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a pénzübeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 4/2015.(II.12.) önkormányzati rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakásfenntartási támogatás. A kétezres évek eleje óta megnövekedett elsősorban az áram- és gázszolgáltató felé tartozók száma. A hátralék felhalmozódásának megakadályozását célozta 2015-ig a lakásfenntartási támogatás, majd a lakhatáshoz kapcsolódó települési támogatás. Településünkön természetbeni ellátásként elsősorban szolgáltatóhoz utalással történik a támogatás megállapítása. (lásd: 3.4.3. számú táblázat)

A kormány által létrehozott CSOK program központilag kíván segítséget nyújtani a népesség megtartásához, növekedéséhez a lakhatás megoldásával, ennek hatásairól, számairól településünk vonatkozásában nem rendelkezünk adatokkal.

3.4.3. számú táblázat: Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (fő) (pénzübeli és természetbeni)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (fő)
2019	12	1
2020	12	0
2021	11	18
2022	10	18
2023	13	14
2024	23	19

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakásfenntartási támogatásra fordított összegeket a 3.4.3.1. számú táblázat tartalmazza.

3.4.3.1. számú táblázat: Lakásfenntartási támogatásra fordított összeg

támogatás formája	támogatótt (fő)	felhasznált összeg (Ft)	támogatótt (fő)	felhasznált összeg (Ft)	támogatótt (fő)	felhasznált összeg (Ft)
	2019. év		2020. év		2021. év	
lakhatáshoz kapcs. kiadások év végén	12	275.000	12	277.000	11	271.000
	2022. év		2023. év		2024. év	
lakhatáshoz kapcs. kiadások év végén	10	218.500	13	130.000	23	230.000

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

f) eladósodottság

Napjainkban komoly problémát jelent az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, állást huzamosabb ideje nem találó vagy alacsony jövedelmű idős, vagy többgyermekes családok esetében. Nagy terhet jelent a családoknak a lakásfenntartással, lakáscélú hiteltörlesztéssel kapcsolatos kiadások viselése. Tapasztalható, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, az adósságállomány folytonos újra indulása.

2019-ben a Dóci Kirendeltségen nem volt, 2024-ben 7 db, 2025-ben 5 db ingatlanárverési hirdetmény kifüggesztési ügy intézésére került sor.

A korábbi évek tapasztalataihoz hasonlóan elmondható, hogy a helyi adót fizetők fizetőképességében nem következett be jelentős változás, az adó-végrehajtási ügyek száma továbbra is számottevő. 2019. adóévben a nyilvántartott helyi adó, valamint gépjárműadó és járulékok hátralékai miatt az önkormányzati adóhatóság összesen 11 darab, míg 2024. adóévben 9 darab végrehajtási cselekményt foganatosított.

2019-ben az adó-végrehajtás során 11 adósnak került előírásra végrehajtási költség, mely 45,5 %-ban térült meg. 2024-ben 9 adósnak került előírásra végrehajtási költség, mely 77,8 %-ban térült meg.

Megemelkedett a nyilvántartott köztartozásokon belül az elévült tételek összegének nagysága. Ennek legfőbb oka a 2016 júliusától hatályba lépett törvényi változás, melynek eredményeként az adó-végrehajtáshoz való jog elévülési ideje a korábbi 5 évről 4 évre csökkent.

g) *lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása*

A külterületek helyzete, jellemzői

A település lakosságának nagyságrendileg 20 %-a él a külterületi tanyás körzetben. A tanyavilágban élő lakosok korösszetétele az idősebb, nyugdíjas korosztály fele tolódik el.

A külterületre újonnan kiköltöző személyek anyagi megélhetése nem túl jó. Az önkormányzathoz támogatásért fordulók kérelmei alapján megállapítható, hogy a külterületen élők egy főre eső jövedelme néha a létminimumot sem éri el.

A tanyavilág 95 %-a földúton közelíthető meg, a villamosenergia-hálózat kiépített a legtöbb ingatlanban, azonban közvilágítás csak a tanyaközpontban található tanyasoron van, az elszórtan elhelyezkedő ingatlanok előtt nincs. A vízellátás a tanyaközpontban lévő közkifolyóval megoldott, az ingatlanok nagy részébe fűt kútról bevezetett vízellátás van. Az infrastrukturális ellátottság a nagy távolságok miatt csak aránytalanul magas anyagi ráfordítással vagy egyáltalán nem érhető el. Sajnos a tanyákhoz vezető bekötő utak esős időben vagy télen nehezen járhatók, sok tanyától távol van a buszmegálló.

A munkaképes korú külterületi lakosok nagy része mezőgazdasági termelésből él, illetve a közfoglalkoztatás nyújt számukra megélhetési forrást. A tanyák közötti közlekedéstől való távolsága nehezíti a munkába járást.

Ezek fontos tényezők az egyes szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés szempontjából. A tanyákon élők hátrányos helyzetének csökkentése szociális szempontból egyedi megoldásokat igényel, fontos az áldozattá válás megakadályozása, a biztonságérzet előtérbe kerülése is.

A külterületi életnek vannak előnyei is, sokan kedvelik ezt az életformát a csend, a nyugalom miatt, egy panellakás 10. emeletéhez képest nagyobb a szabadságérzet, kevesebbet kell alkalmazkodni. Ennek ellenére a külterületi életvitelre egyre inkább jellemző a társadalmi és szociális problémák növekvő tendenciája, például az ingerszegény életmód, az elszigeteltség, a társas kapcsolatok hiánya. Ezek csökkentésében nagy szerepe van a tanyagondnoki szolgáltatásnak, a polgárőrség működésének.

2022-ben átadásra került a Szegedet Ópusztaszerrel összekötő kerékpárút, melynek a Dócot érintő szakasza 3.665 fm, így kerékpárral is könnyebben megközelíthető a község.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

Dócon nincsenek telepek, szegregátumok.

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

Veszélyeztetett terület: ahol a lakosok számának legalább 40 %-a fenti mutatók szerint alacsony státusú.

- a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

- b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)
- c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény alapján a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, fogorvosi alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról, az iskolaegészségügyi ellátásról. Az egészségügyi alapellátások körzethatárait az Országos Kórházi Főigazgatóság állapítja meg az önkormányzattal és a háziorvossal közösen.

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. Az Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (falugondnoki- és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, stb.) és a szakosított ellátásokat.

A szociális szolgáltatások biztosítása során meg kell tartani az egyenlő bánásmód követelményét. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja többek között az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedéseket.

Ennek keretében elemzésre kerül

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés,
- b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés,
- c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés,
- d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése,
- e) sportprogramokhoz való hozzáférés,
- f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés,
- g) drogprevenciós szolgáltatások,
- h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor,
- i) előnyben részesítési hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik az egészségügyi alapellátás biztosítása.

A területi ellátás az egészségügyi alapellátás körzeteiről szóló 5/2017.(III.30.) önkormányzati rendeletben meghatározott körzetbeosztás szerint történik.

Dócon egy háziorvos látja el a háziorvosi és házi gyermekorvosi feladatokat az OEP finanszírozásával. A doktornő aktívan részt vesz a település lakói egészségi állapotának megőrzésében, évente egészségvetést szervez az érdeklődők részére.

A háziorvosi rendelőben vérvételre is van lehetőség, így a lakosoknak nem kell Szegedre utazni emiatt.

A településen délelőttként lehet gyógyszerert kiváltani a balástyai Menta Gyógyszertár fiókgyógyszertárában. Gyógyszertári ügyelet legközelebb Szegeden van.

A fogorvosi ellátás a szomszédos Opusztaszer községben, előzetes bejelentés alapján biztosított, vagy magánrendelést lehet igénybe venni. Fogorvosi ügyelet Szegeden érhető el.

A védőnői szolgálatot heti 20 órában látja el a kijáró védőnő.

Az orvosi rendelő és a védőnői tanácsadó akadálymentes.

A központi orvosi ügyeletet az Országos Mentőszolgálat látja el. Az egyes szakellátási formák (pl.: fogászati ügyelet, járó- és fekvőbeteg szakellátás) Szeged városában biztosított a Szegedi Tudományegyetem által.

3.6.1. számú táblázat: Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	1	0	0	1	23	5,30
2020	1	0	0	1	17	4,16
2021	1	0	0	1	15	2,55
2022	1	0	0	1	14	3,00
2023	1	0	0	1	17	4,00
2024	1	0	0	1	22	4,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A háziorvosi esetszámokat az alábbi táblázat mutatja be.

3.6.1.2. számú táblázat: A háziorvos által ellátott esetszámok

Dóc községben	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év
Háziorvos által ellátott személyek száma (fő)	784	800	831	816	830	849
Háziorvosi ellátásban lakáson történt beteglátogatások száma (db)	35	23	19	16	16	19
Háziorvosi ellátásban rendelésen megjelentek száma (eset)	6920	6939	8116*	7691*	7508	7667

Forrás: S-MED Bt. adatszolgáltatása

* A 2021. és 2022. évek betegforgalmi adatai személyes megjelenés + telemedicinális ellátásként értendők.

2025-ben a háziorvos által ellátott személyek száma 860 fő, a háziorvosi ellátásban lakáson történt beteglátogatások száma 9 eset, a háziorvosi ellátásban rendelésen megjelentek száma (eset) 7970 db volt.

A Covid-19 járványhelyzet felhívta a figyelmet az egysatornás információk hiánya okozta problémákra a háziorvosi rendszerben. A rendelői és az otthoni betegellátások száma csökkent, a koronavírus-járvány óta nem álltak helyre a várólisták, jelentősen megnőtt a várakozási idő mértéke, ami intézményenként és szakrendelésenként eltérő.

2023-tól az egészségügyi alapellátási körzetek meghatározása az önkormányzatoktól az Országos Kórházi Főigazgatóság hatáskörébe került át. 2023. április 1. napjától a területi ellátási kötelezettséggel rendelkező orvosok finanszírozása átalakult, indikátor alapú teljesítmény finanszírozást kapnak. 2023. július 1-től az önkormányzati feladatot képező védőnői ellátás átkerült az állami rendszerbe.

2024. márciustól a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyelet szervezése is állami feladattá vált, bevezetésre került a digitális időpontfoglalási rendszer, ami a nagyobb járóbeteg-szakellátást nyújtó szolgáltatóknak kötelező.

Az EgészségAblak applikáció időpontfoglaló funkciójának segítségével a szakellátások időpontjai bármikor és bárhol foglalkozhatók. Sajnos nem minden idős személy tudja ezeket az elektronikus elérhetőségeket, időpontfoglalásokat használni, így ezen páciensek hátrányos helyzetbe kerülhetnek. Az országos Járóbeteg Irányítási Rendszer bevezetését követő gyakorlati alkalmazással és fejlesztéssel kiküszöbölhetők a kezdeti nehézségek.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Országos szinten egyre nagyobb szerepet kap a prevenció, az egészségmegőrzés. A prevenciós szűréseket a gyermekek esetén a védőnő és a házi orvos látja el. A házi orvos évente szervez „Egészségnapok”-at, melynek keretében a felnőttek helyben vagy a Szegeden megtartott szűrővizsgálatokat tudják igénybe venni. Évente több alkalommal lenne szükség helyben történő szűrővizsgálatokra.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A nevelési-oktatási intézmény által a rászoruló tanulók részére fejlesztő foglalkozásokat tartanak. Az egészségügyi rehabilitációs ellátásokat a Szegedi Tudományegyetem Klinikai Központja nyújtja.

d) a közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a közétkeztetést a feladatokat ellátó fenntartó által kiválasztott vállalkozó látja el. A nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben foglaltaknak, mely szerint a közétkeztetésben az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokat a 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet szabályozza.

e) a sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen sporttevékenységet folytat a 2012 októberében alakult, 2013 márciusában bejegyzett Dóc Községért Egyesület, melynek főbb célkitűzése között szerepel többek között a kultúra ápolása, a helyi sportélet fellendítése. A fiatalok körében alakult egy nagypályás labdarúgó csapat, melynek legjobb eredménye a megye IV. osztály, kétszer egymás után ezüstérmesek voltak. Bajnoki szezonban az átlag 24-26 fős fiúcsapat 24-28 mérkőzést is játszik. 2023-ban a 2022/2023-as szezon megyei IV. osztály 1. helyezettei lettek.

Helyi kezdeményezésre, a helyi sportélet színesítése, népszerűsítése érdekében a labdarúgás mellett 2021-től a Dóc Községért Egyesület kibővült egy Horgász Tagozattal. A tagozat a település aktív horgászait hivatott összefogni.

2022. év végén az Egyesület a helyi nyugdíjas korosztályból új csoportot alakított. A korosztály aktív tagjai, közel 25-30 fő, rendszeres összejöveteleket tartanak és segítik a települési rendezvények lebonyolítását. 2023 őszétől heti rendszerességgel ingyenesen, saját testsúlyos köredzéseken vehetnek részt az érdeklődők a művelődési házban.

A községben foci-pálya és kültéri kondipark áll rendelkezésre a sportolni vágyók számára, de a kerékpározást, futást és sétát kedvelők is megtalálhatják a lehetőséget a települést körülvevő erdők, a Tisza, valamint a Szegedet Ópusztaszerrel összekötő kerékpárút közelségére tekintettel.

2026. áprilisában a testvértelepülési találkozó mellett meghatározó pillanat volt Dóc község életében egy korszerű sportöltöző átadása a foci-pálya mellett, mely támogatásból valósult meg.

Az új létesítmény újabb lendületet adhat a helyi labdarúgásnak.

A sport általános megítélése Dócon pozitív. A szervezett oktatásban érintett fiatalok sportolása, egészséges életre nevelése könnyebben megoldható, bár e téren is erősíteni kell a szemléletváltást. A települési munkaerő fizikai aktivitása, egészségfenntartó és -javító testkultúrája is fejlesztésre szorul. Az egészségtudatosság társadalmi javítása, növelése szükségszerű, de figyelembe kell venni, hogy a lakosok egészsége erőteljesen függ az anyagi és szociális jólétüktől is.

f) a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Dóc Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokról szóló 6/2016.(V.26.) önkormányzati rendelete alapján a Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézményen keresztül az alábbiakban felsorolt személyes gondoskodási ellátásokat nyújtja:

- 1) étkeztetés,
- 2) házi segítségnyújtás,
- 3) család- és gyermekjóléti szolgálat,
- 4) tanyagondnoki szolgáltatás.

1) *Étkeztetés* keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkeztetése biztosított, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudják megoldani különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk vagy hajléktalanságuk miatt. Dócsra a Megálló Étterem Mo-Mé Food Kft. szállítja az ételt, a főzőhelyen biztosított a szakorvosi igazolás alapján igénybe vehető diétás étkezés. Az étkeztetés belterületen kiszállítással vehető igénybe, külterületen a tanyagondnok szállítja ki az érintetteknek. 2025. év végén 23 fő vette igénybe a szolgáltatást, az igénybe vevők 65 év feletti. Havonta 400 és 480 adag közötti, éves szinten 5410 adag étel kiszállítására kerül sor. Dócon 2025. évben 1 fő étkezett ingyenesen.

2) *Házi segítségnyújtás* keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítottak az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátások.

A gondozónó feladata a segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, állandó kapcsolattartás az ellátott orvosával, az előírása szerinti gondozási, ápolási feladatok ellátása, segítségnyújtás a testi, személyi higiénia megtartásában, közreműködés az igénybe vevő háztartásának vitelében (különös tekintettel: a bevásárlásra, takarításra, mosásra, meleg étel biztosítására). Segítségnyújtás a családi és külső környezettel való kapcsolattartásban, tájékoztatás a szükséges szociális ellátásokról, ügyintézés segítése. A szolgáltatást igénybe vevők életkora 65 év felett van. 2024-ben 5 fő, 2025-ben 7 fő vette igénybe az ellátást. Az ellátásból kikerülés elsődleges oka általában a nagymértékű egészségi állapot romlás, szociális otthonba kerülés. 2025-ben havonta 100 és 150 óra közötti időtartamot, éves szinten 1495,5 órát fordítottak személyi gondozásra.

3) *A családsegítés* a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. *A gyermekjóléti szolgálat* célja a gyermekek védelme, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése. A szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki fejlődését.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatainak ellátását Dóc településen a Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi- és Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja 1 fő, napi 4 órában foglalkoztatott családsegítő által. A családsegítő szolgálat 2019-ben átköltözött a Dóczy M. u. 16. szám alá, ahol a használaton kívüli, egykori háziorvosi szolgálati lakásból pályázati forrásból kialakított – családsegítő és gyermekvédelmi feladatok ellátását és a házi segítségnyújtást ellátó – szolgáltató központ biztosít megfelelő telephelyet az ellátást igénybe vevők részére. A Szolgálat által ingyenes igénybe vehető az addiktológia, életvezetési, jogi, gyógypedagógiai és pszichológiai tanácsadás, családterápia, mediáció, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység.

2025-ben 323 szakmai tevékenység került regisztrálásra, 47 fő részesült szolgáltatásban. A legtöbbször információnyújtást igényeltek, de egészségi problémák, életviteli nehézségek miatt is kértek segítséget.

A családok többségében foglalkoztatással összefüggő anyagi, gyermekneveléssel kapcsolatos magatartási és teljesítményzavar problémák jelentkeztek.

3.6.1.3. számú táblázat: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által kezelt főbb problémák

	2023. év	2024. év	2025. év
Alapellátásba vett családok száma	26	28	28
Családlátogatások száma	14	6	12
Kezelt problémák száma	131	120	104
– ebből anyagi probléma	2	16	18
családi konfliktus	26	23	26

Forrás: Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény adatközlése

Együttműködési megállapodás alapján 2025-ben a szolgáltatást igénybe vevők több mint 78,72 %-a nő, a szociális segítő tevékenységben saját ügykörben 47 fő részesült. Családlátogatásra 12 alkalommal került sor.

Prevenációs, szabadidős program keretében 2025. évben szabadidős, fejlesztő foglalkozás keretében húsvéti kézműves program került megtartásra az óvodásoknak és az iskolásoknak.

A gondozott családok részére az iskolai nyári szünet nagy részére, heti 1 alkalommal sándorfalvi fürdőzés került meghirdetésre, a sándorfalvi gesztortelepüléssel egy időben 4 alkalommal 3 gyermek fürödhetett, játszhatott ingyen a sándorfalvi Nádastó Szabadidőparkban.

A szolgálat a tavalyi évben két alkalommal ruhabörzét szervezett a település lakosságának.

2025. évben 5 jelzés érkezett a helyi köznevelési intézménytől. Minden megkeresést követően a törvényes képviselővel a kapcsolatfelvétel megtörtént, a családsegítő visszajelzéssel élt a jelzést tevő felé. A szolgálat rendszeres és személyes kapcsolatot tart fenn a jelzőrendszer tagjaival esetkonzultációk, esetmegbeszélések, esetkonferenciák formájában.

A járási központ által biztosított, helyi szinten igénybe vehető speciális szolgáltatások közül a jogi tanácsadás és a pszichológiai tanácsadás igény szerint működött 2025. évben is.

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatainak ellátásáról Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatának Család- és Gyermekjóléti Központja gondoskodik. Egy fő látja el az esetmenedzseri feladatokat.

A járási központban elérhető speciális szolgáltatások köre bővült, a központ által biztosított, helyi szinten igénybe vehető speciális szolgáltatások közül a jogi tanácsadás és a pszichológiai tanácsadás igény szerint működött 2025. évben.

A dóci lakosok tájékoztatása az elérhető lehetőségekről a helyi segítő szakember által és a helyben szokásos módon történik (plakát, helyi újság).

- 4) A *Tanyagondnoki Szolgálat* célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos külterületi lakott helyek, tanyák esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése térítésmentesen. A tanyagondnok közreműködésével a napi egyszeri meleg étkezés az étel házhoz szállításával történik. A tanyagondnok közreműködik a házi segítségnyújtásban (pl.: hóeltakarítás, alapvető élelmiszerek beszerzése), a közösségi és szociális információk továbbításában, az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás elősegítésében (pl.: gyógyszerek kiváltása), gyermekek szállításában rendkívüli helyzet esetén, egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában, illetve kiegészítő feladatként a közösségi rendezvények szervezésében, az azokra való szállításban, a hivatalos ügyek intézésében. 2025-ben az ellátottak száma 32 fő volt.

g) drogprevenációs szolgáltatások

A bűnelkövetési statisztikák alapján a fiatalok körében a kis mennyiségű kábítószer birtoklás és kábítószer fogyasztás fordul elő gyakrabban.

Főleg az ismeretlen összetételű drogok a veszélyesek, mivel kevésbé ismert a hatásmechanizmusuk. A fiataloknak szóló preventív programokra ezért kell nagy hangsúlyt fektetni. Kiemelten fontos, hogy a segítségkérés lehetőségéről az érintettekhez eljusson a szükséges információ. Dócon kábítószerrel való visszaélés (terjesztői magatartások tekintetében) a rendőrségi beszámoló alapján a vizsgált időszakban nem volt.

A legközelebbi – Dr. Farkasinszky Terézia – drogcentrum Szegeden érhető el, ahol nappali ellátás mellett szociális szolgáltatásokat is nyújtanak, működik drogambulancia.

h) a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokról szóló 6/2016.(V.26.) önkormányzati rendeletben foglalt szolgáltatások nyújtása során biztosított az egyenlő bánásmód megtartása, a személyes adatok védelme, a jogszabályi előírások, valamint az eljárási szabályok betartása.

Az önkormányzat az ügyintézés során megelőzi és megakadályozza a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesz az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybe vétele önkéntes, az ellátás az igénylő vagy törvényes képviselője kérelmére történik. A kérelmet az EESZI-hez kell benyújtani.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat szociális és egészségügyi szolgáltatásokat és ellátásokat a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítja.

A köznevelési intézmény saját lehetőségén belül nyújt támogatást a célcsoportok tagja számára.

A községben működő egyesületek például ruhaosztást, élelmiszerosztást, sportprogramok szervezését biztosítják a hátrányos helyzetű csoportoknak.

A népkonyhai szolgáltatás célja, hogy naponta egy tányér ingyenes melegételhez juttassa azon rászorulókat, akik tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek legalább napi egyszeri meleg étkezéssel gondoskodni önmaguk számára. Egy személy saját ételhordójában egyetlen adag ebéd elvitelére jogosult. A napi adagok kiosztása érkezési sorrendben történik.

Jelenleg az önkormányzat helyszínt és munkaerőt biztosít ezen szolgáltatáshoz, a működtetést a Gordiusz Intézmény látja el.

Az ingyenes népkonyha szolgáltatást a 3.6.2. sz. táblázatban részletezettek szerint vették igénybe. Dócon 2024. évben 14 fő, 2025. évben 27 fő vette igénybe a népkonyhai szolgáltatást. 1 fő étkezik térítésmentesen, akinek szociális konyhai szolgáltatási térítési díját kizáró gondnokságra tekintettel az intézmény átvállalta.

3.6.2. számú táblázat: Népkonyha

Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2019	20.761
2020	45.252
2021	35.548
2022	29.527
2023	22.814
2024	21.616

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

2020. évben éltek legtöbben ezen lehetőséggel, majd 2021-től folyamatosan csökkent a kiosztott ételadagok száma, 2025-ben 6.872 adag ételt osztottak ki, de továbbra is igény van erre a szolgáltatásra.

2025. év januárban 788, februárban 576, márciusban 624, áprilisban 591,
 májusban 529, júniusban 578, júliusban 727, augusztusban 592,
 szeptemberben 616, októberben 543, novemberben 466, decemberben 429,
 adag, összesen 7.059 adag ételt osztott ki az intézmény

3.7. Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A községben a közösségi élet szinterei többek között a munkahelyek, intézmények, templom, művelődési ház, könyvtár, játszótér, civil szervezetek rendezvényei.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Egy település közösségének életét és közéletét is befolyásolhatja többek között a földrajzi elhelyezkedése, az elérhető munkaerő-piaci esélyek, a szociális szolgáltatások, a helyben elérhető kulturális és sportolási lehetőségek.

Az Mötvtv. szerint a helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.

A helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak. A helyi önkormányzat feladatai ellátása során támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit, együttműködik e közösségekkel, biztosítja a helyi közügyekben való széles körű állampolgári részvételt; erősíti a település önfenntartó képességét, feltárja lehetőségeit és hasznosítja saját erőforrásait.

Az önkormányzat működteti a község honlapját, ahol az önkormányzattal és a településsel kapcsolatos közérdekű információkat rendszeresen közzé teszi. A honlap 2023-ban új, modernebb, jobban kezelhető és átlátható felületre került át, ahová az adatok folyamatosan feltöltésre kerülnek (<https://doc.asp.lgov.hu>).

A Dóci Hírhozó újságot negyedévente jelenteti meg az önkormányzat. Az újságok az új honlapon elektronikusan is elérhetőek.

Dóc monográfiája 2000-ben jelent meg, amelyet néhai Lele Ferenc, volt iskolaigazgató, a község első díszpolgára írt.

A közösség fontos szerepet játszik az ember egész életében. A közösség tagjai szükségszerűen valamilyen kapcsolatban (pl.: családi, lakóhelyi) állnak egymással. Ennek a kapcsolatnak az alapja az emberek együttműködése.

A helyi közösség élet elsődleges szintere a könyvtár, a közösségi színtér, a művelődési ház, ahol programokat lehet szervezni például a szórakozáshoz, a kulturális időtöltéshez, testedzéshez.

A programok szervezésében aktívan közreműködik a Dóc Községért Egyesület, de az iskolai és óvodai programokon is szívesen és nagy számmal vesznek részt az érdeklődők. Évente megrendezésre kerül a Falunap, amely még mindig sok érdeklődő vonz más településekről is.

Sajnos a mélyszegénységben élők, a munkanélküliek, a fogyatékkal élők, idősek, hajléktalanok problémáik súlyosságától függően kevés időt, energiát fektetnek a közösségben való részvételre és aktivitásra. Ezért is fontos a közösségi tevékenységek előtérbe helyezése.

3.7.1. számú táblázat: Intézményi ellátottság (2020)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma	Közművelődési intézmények száma
db	van/nincs	db	db
nincs	nincs	267	1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A helyi könyvtár 2017-től a szegedi Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár fiókkönyvtáráként működik.

A kikölcsonzött könyvtári egységek száma 2021-ben 169 db, 2022-ben 267 db, 2023-ban 505 db, 2024-ben 592 db, 2025-ben 612 db volt.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

A közösségi együttélés szabályai az adott helyi rendeletekben kerültek előírásra, például az állattartásról, a közterület-használatról, a köztisztaságról szóló rendeletekben.

Etnikai, nemzetiségi konfliktusokról nincs tudomásunk.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Településünkön a helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai közül legjellemzőbb az adományozás. Az önkormányzat segíti a kapott adományok, egyéb felajánlások rászorulóknak részére történő eljuttatását. A magánszemélyek körében népszerű a használt ruha leadás.

Az önkormányzat minden évben a 70 éven felüliek részére élelmiszer csomaggal kedveskedik karácsony alkalmából. Önkormányzatunk hétfévente élelmiszer adományt szállít ki ingyen a rászorulóknak.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Településünkön a

	2011. évi népszámlálás eredményei	2022. évi népszámlálás eredményei
	alapján a válaszadó lakosságból	
- magyarnak vallotta magát	95,4 %	90 %
- romának vallotta magát	3,8 %	0,006 %
- németnek vallotta magát	0,1 %	0 %
- románnak vallotta magát	0,5 %	0 %

A nemzetiségi jelenlét nem jellemző a községre.

e) helyi lakossági önszerveződések

A lakossági önszerveződés által a lakosok keresik a hozzájárulási lehetőségeiket egy közösség életminőségének javításához, az együttműködés fenntartásához. Nincs tudomásunk lakossági önszerveződésről, bár baráti közösségek vannak, melyek az adott csoport érdekeit szolgálják.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Dóc településen nem működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség aránya továbbra is magas az aktív korú korosztályhoz viszonyítva, a mélyszegénységben élők munkalehetőségei korlátozottak.	Közfoglalkoztatás lehetőség szerinti további biztosítása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek védelmének jogszabályi alapját Magyarország Alaptörvényének rendelkezései teremtik meg, figyelemmel a Gyermek Jogairól szóló Egyezmény rendelkezéseire.

A Gyvt. elismeri egyebek mellett a gyermekek érdekeit, előírja a szülők közös felelősségét a gyermek neveléséért, fejlődésének biztosításáért, a gyermek különleges védelmét a bántalmazás és elhanyagolás bármilyen formája ellen, biztosítja a szellemileg vagy testileg fogyatékos gyermek fokozott védelmét, a gyermek megfelelő életszínvonalhoz, egészséges fejlődéshez való jogát. A törvény célja, hogy a gyermek esélyegyenlősége érdekében megállapítsa azokat az alapvető szabályokat, amelyek alapján az állam, a helyi önkormányzatok és a feladatra vállalkozó természetes és jogi személyek többek között meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújthatnak a gyermek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodhatnak a gyermek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről.

8. sz. táblázat: 0-18 éves kiskorúak életkori megoszlása

Év	állandó lakosok	születések száma	0-18 éves korúak száma	ebből:		0-18 évesek aránya az állandó lakosokon belül
				fiú	lány	
fő						%
2019.	729	3	133	68	65	18,2
2020.	720	6	125	64	61	17,3
2021.	736	6	195	64	67	26,5
2022.	724	4	124	61	63	17,1
2023.	730	4	132	61	62	18,08
2024.	728	6	128	61	67	17,58

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői, gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Dóc Község Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a fiatalok oktatására, nevelésére, egészségmegőrzésére, szabadidős és közösségi tevékenységük fejlesztésére. Településünkön a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben figyelnek az esélyegyenlőségre, az egyenlő bánásmódra. A képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a település gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatainak ellátásáról.

Az Sztv. 2016. január 1-től előírta, hogy a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan, egy szervezeti és szakmai egységben működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Ennek alapján a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jött létre. A települési önkormányzatok feladatkörében maradt a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen. A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerültek. Az új, egyetemes jelzőrendszer kiterjed mind a gyermekekre, mind a felnőttekre.

Fontos az észlelő- és jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi a gyermekeket veszélyeztető okok feltárását, a veszélyeztetettség időben történő felismerését. A gyermekvédelem rendszeréhez kapcsolódó szervezetek, intézmények, hatóságok kötelesek jelezni, ha a gyermek veszélyeztetettségét észlelik, súlyos esetben hatósági intézkedést is kezdeményezhetnek.

4.1. számú táblázat: Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint
(2. sz. táblázatból) – 2022. év

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	358	362	720	49,72%	50,28%
0-2 évesek			15	2,08%	
0-14 éves	48	43	91	6,67%	5,97%
15-17 éves	11	13	24	1,53%	1,81%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség az előző HEP időszakához képest nem változott jelentősen, de csökkenő tendencia figyelhető meg. A 18. év alattiak száma 2022-ben 115 fő volt, ami az állandó lakosság 16 %-át tette ki. A nemek tekintetében kismértékben ugyan, de magasabb volt a fiúk száma 2020-ig, 2021-től ez az arány változott, ettől az évtől több lány született.

a) *veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete*

A *veszélyeztetettség* olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ha a szülő a gyermek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének veszélyeztetettségét önkéntesen nem akarja megszüntetni, úgy a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. Védelembe vétel esetén a gyermek a családban maradhat, azonban a szülőknek be kell tartani a családgyámogató által elkészített nevelési tervet.

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja vagy nem akarja, de feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult (nagykorú) gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

A létszámcsökkenés másik oka lehet, hogy az ingyenes gyermekintézményi étkeztetést igénybe vevők köre kibővítésre került az óvodákban, bölcsődékben, illetve bevezetésre került az általános iskolákban, a középfokú iskolai képzéseknél az ingyenes tankönyvellátás.

4.1.2. számú táblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
	Fő
2019	38
2020	37
2021	41
2022	37
2023	30
2024	30

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A jogosultak évi átlagos száma csak 2021-ben volt 40 fő feletti, a többi évben 30 és 38 fő között változott.

2019-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 52 %-a HH-s, 23 %-a HHH-s
 2020-ban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 64 %-a HH-s, 19 %-a HHH-s
 2021-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 56 %-a HH-s, 12 %-a HHH-s
 2022-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 59 %-a HH-s, 19 %-a HHH-s
 2023-ban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 65 %-a HH-s, 23 %-a HHH-s
 2024-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 89 %-a HH-s, 0,5 %-a HHH-s gyermek volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításakor az egy főre jutó havi jövedelem a 28.500 Ft-os szociális vetítési alap összegéhez igazodik. 2024 júliusától alap összegben a szociális vetítési alap 225 %-a, emelt összegben a szociális vetítési alap 245 %-a.

4.1.2.1. sz. táblázat: Egy főre jutó jövedelem összege a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családokban

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családokban az egy főre jutó jövedelem (fő)					
	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év
szoc. vetítési alap fele alatti	7	12	13	6	5	17
szoc. vetítési alap felét meghaladja, de szoc. vetítési alap alatti	17	15	22	26	19	7
szoc. vetítési alap feletti	14	10	6	5	6	4

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A vizsgált időszakban a családok többségében az egy főre jutó jövedelem a szociális vetítési alap felét meghaladta, de nem érte el annak összegét. A jelenleg 28.500 Ft-os szociális vetítési alap felét meghaladó, de annak minimuma alatti jövedelemből élő családok száma 2022-ben volt a legmagasabb és 2024. évben volt a legkevesebb. Sajnos még mindig vannak olyan családok, akik a minimum közeli összegből élnek.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

Az önkormányzat a gyermekek védelmét az alábbiakban meghatározott pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó ellátásokkal biztosítja helyi rendelete alapján.

Pénzbeli és természetbeni ellátások, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

- a) pénzbeli támogatás
- b) beiskolázási támogatás.

Pénzbeli támogatás állapítható meg, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, amennyiben a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 150 %-át, és a gyermeket gondozó család vagyonnal nem rendelkezik. A támogatás mértéke gyermekenként és alkalmanként 1.000 Ft-tól 8.000 Ft-ig terjedhet.

Akkor indokolt a megállapítás, ha a gyermek iskoláztatása, tankönyvvvel való ellátása, ruházkodása, étkezése más módon nem biztosítható.

Törvényi felhatalmazás alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, illetve fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 01-én és november 01-én fennáll, a tárgyév augusztusában és novemberében pénzbeli támogatást folyósít. A támogatás összege rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők esetén 6.000 Ft, HH és HHH gyermekek esetében 6.500 Ft.

Gyermekétkeztetés esetében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és az általános iskola 1-8 évfolyamán tanuló gyerekek az intézményi térítési díj 100%-os támogatását élvezik. 50%-os térítési díjkedvezményben részesülnek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók, akik 9. osztályosok, azok a tanulók, akik 3 vagy ennél több gyermekes családban nevelkednek, illetve a tartós betegségük miatt magasabb összegű családi pótlékban részesülnek.

Beiskolázási támogatás állapítható meg minden év augusztus 01. napjától október 31. napjáig benyújtott kérelem alapján a gyermeknek, ha a családjában az egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimum 150 %-át nem haladja meg és a család vagyonnal nem rendelkezik. A beiskolázási támogatás összege gyermekenként 1.000 Ft-tól 8.000 Ft-ig terjedhet.

Árvaellátásra az a gyermek jogosult, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy haláláig a nyugdíjjogosultsághoz szükséges szolgálati időt megszerezte. Az ellátásra a házasságban vagy az élettársi közösségben együtt élők egy háztartásban közösen nevelt gyermeke is jogosult lehet. Az örökbe fogadott gyermeknek a vér szerinti szülője jogán árvaellátás csak akkor jár, ha a gyermeket a vér szerinti szülő házastársa fogadta örökbe.

Árvaellátás jár a testvéremek és az unokának is, ha az elhunyt őt saját háztartásában eltartotta, és tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs.

Az árvaellátás a gyermek 16. életévének betöltéséig jár. Ha a gyermek nappali oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a 25. életévének betöltéséig illeti meg. Ha az árvaellátásra jogosult személy megváltozott munkaképességűvé válik, akkor az árvaellátás az életkorától függetlenül mindaddig jár, amíg az egészségi állapota legfeljebb 50%-os. Nem szűnik meg az árvaellátásra való jogosultság, ha a gyermeket később örökbe fogadják, vagy az életben lévő szülő újabb házasságot köt.

2019. évet követően folyamatosan csökkent az árvaellátásban részesülők száma. 2024-ben már csak 6 fő volt jogosult erre az ellátásra, közülük a férfiak száma kétszerese a nők számának (lásd: 4.1.3. sz. táblázat).

4.1.3. számú táblázat: Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma	Árvaellátásban részesülő nők száma	Árvaellátásban részesülők összesen
2019	8	4	12
2020	6	3	9
2021	5	2	7
2022	4	3	7
2023	4	3	7
2024	4	2	6

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A Gyvt. 2016. január elsejétől az önkormányzatok részére kötelező feladatellátást határozott meg a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei gyermekétkeztetésének megszervezését és biztosítását.

A gyermekek napközbeni étkezése a Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola, Óvoda-Bölcsőde által biztosított.

A szünidei gyermekétkeztetés keretében a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat a déli meleg főétkezés helyben történő elfogyasztásának megszervezéséről gondoskodik. Ha a helyben történő elfogyasztásra nincs lehetőség, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével biztosított.

Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, az óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára az óvoda zárva tartásának időtartama alatt is biztosított munkanapokon. Az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a Megálló Étterem Mo-Mé Food Kft-vel kötött eseti vállalkozói szerződés alapján látja el. Az óvodáztatási támogatás 2015 szeptemberétől megszűnt.

4.1.4. számú táblázat: Kedvezményes óvodai-iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	21	25	6	17
2020	22	31	7	28
2021	12	32	6	23
2022	15	32	6	28
2023	14	37	14	24
2024	15	34	11	26

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, önkormányzati adatgyűjtés

Az ingyenes étkezést igénybe vevő iskolások száma emelkedő, az óvodások száma viszont csökkenő tendenciát mutat.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

Egy iskolás korú gyermek él a községben, akit kettős, magyar-osztrák állampolgárságú. A gyermek tud magyarul, így a helyi iskolába is jól beilleszkedett, minden támogatást megkap, amelyre jogosult.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező, külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői

Önkormányzatunk a külföldről visszatérő családok, szociális helyzetükről nem tart nyilván adatokat. Tudomásunk szerint nincs ilyen család a településen.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Dóc község területén nincsenek szegregált településrészek, nincs telepszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A főbb problémátípusok vonatkozásában továbbra is az anyagi veszélyeztetettség áll az előtérben, ezt követi a családok életvitele, majd a kapcsolati diszfunkció (anya, gyermek, párkapcsolati konfliktusok) és az elégtelen gyermeknevelés veszélyeztető körülményei. A fogyatékossgal élő gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál is sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a köznevelés és a gyermekvédelem területén kedvezményekre, támogatásokra jogosultak. Bekerülhetnek például az Arany János Tehetséggondozó Programba.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl.: a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat célja a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásának a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés. Az ellátási terület a település 0-16 éves korú gyermekekre, valamint a felnőtt lakosság azon rétegére terjed ki, akik szoros kapcsolatban állnak ezzel a korosztállyal, illetve valamilyen lakossági szűrésben érintettek. A védőnők feladatkörébe tartozik még a növekedés, valamint a várandósgondozás is.

Az iskola- és óvoda egészségügyi tevékenység keretében a védőnő által ellátandó feladatok két-évente a 26/1997.(IX.3.) NM rendelet 3. sz. melléklete alapján többek között:

- testi fejlődés értékelése, érzékszervek működése, színlátás vizsgálat,
- pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés, magatartásproblémák feltárása,
- mozgásszervek vizsgálata (lúdtalp, gerincelváltozások),
- vérnyomásmérés, pajzsmirigy tapintásos vizsgálata 4. évfolyamtól,
- a gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése.

Az egészségügyi prevenció tevékenység egyik fő tevékenységi területe a kötelező védőoltások megszervezése, a szülők tájékoztatása a kötelező és térítés ellenében igénybe vehető védőoltásokról, azok esedékességéről, orvosi tanácsadással tájékoztatás adása, a szűrővizsgálatokra való behívás, a szűrővizsgálatok eredményeinek nyomon követése, az esetleges további vizsgálatokra történő beutalás esetén, a szakvizsgálatok megtörténének követése.

A védőnő a kiszűrt tanulókat gondozásba veszi és állapotukat nyomon követi. Figyelemmel kíséri az egészségügyi vagy szociális okból veszélyeztetett tanulókat, a gyógyászati segédeszközöket használó tanulókat. Az iskolai szűrések az orvosi rendelőben történnek. Kiemelt feladat az egészségfejlesztés/nevelés, elsősorban az egészséges életmód támogatása, a népegészségügyi program megvalósulása érdekében.

A védőnő által használt helyiség berendezése, felszereltsége az előírásoknak megfelelő. A szolgálatnak helyet adó Egészségügyi Tanácsadó épülete teljes körű felújítása 2026-ban megtörtént, így egy modern, minden igényt kielégítő tanácsadóban látja el a védőnő a hozzá fordulókat.

4.3.1. számú táblázat: Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2019	0,5	28	56
2020	0,5	22	44
2021	0,5	17	34
2022	0,5	21	42
2023	0,5	18	36
2024	0,5	16	32

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, önkormányzati adatgyűjtés

Az egészségügyi alapellátás 2023. július 1-től állami feladattá vált. A területi ellátási kötelezettség jelenleg 1 körzetben, 1 fő, heti 20 órás egészségügyi szolgálati jogviszonyban alkalmazott védőnő foglalkoztatásával biztosított.

A védőnő a 2024/2025-ös tanév iskolai létszámából a 4.3.1.1. sz. táblázatban szereplő problémákkal küzdő gyermekeket szűrte ki. A szűrések adatait összehasonlítva megállapítható, hogy legjellemzőbb a mozgásszervi probléma, a gyermekek 58 %-ánál fordul elő.

4.3.1.1. számú táblázat: Iskolai szűrések alakulása 2024/2025-ös tanévben

Intézménybe beíratottak száma adott évfolyamon (fő)	Évfolyam	Létszám	Szűrtek száma	Kiszűrtek száma (fő)						
				látás	hallás	mozgásszervi	túlsúly	sovány-ság	egyéb	összes kiszűrt probléma (db)
	2	7	7	0	0	3	0	0	0	3
	4	10	10	1	0	1	1	0	0	3
	6	5	5	1	0	2	1	0	0	4
	8	1	1	1	0	1	0	0	0	2
összesen		23	23	3	0	7	2	0	0	12

Forrás: védőnői adatszolgáltatás

A 4.3.1.2. sz. táblázat alapján a szociálisan gondozott családokban a 0-2 éves korúak száma 2 és 9 fő között, a 3-6 éves korúak száma 1 és 6 fő között változott. A fokozott gondozásba kerülés főleg a magas munkanélküliségnek, a kevés időnyomúnak köszönhető, mert sok családban alkalmi munkavállalással igyekeztek a szülők a család bevételeit növelni.

4.3.1.2. számú táblázat: 6 éven aluli gyermek, fokozott gondozásban részesülők számának megoszlása

Év	0-2 éves – 24 fő			3-6 éves – 20 fő		
2019-ben	0-2 éves – 24 fő			3-6 éves – 20 fő		
Fokozott gondozott	5 fő			6 fő		
ebből:	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.
	2	2	1	3	3	0
2020-ban	0-2 éves – 18 fő			3-6 éves – 29 fő		
Fokozott gondozott	9 fő			4 fő		
ebből:	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.
	3	3	3	3	1	0
2021-ben	0-2 éves – 15 fő			3-6 éves – 32 fő		
Fokozott gondozott	5 fő			6 fő		
ebből:	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.
	2	2	1	2	3	1
2022-ben	0-2 éves – 20 fő			3-6 éves – 32 fő		
Fokozott gondozott	5 fő			6 fő		
ebből:	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.
	2	2	1	0	4	2
2023-ban	0-2 éves – 18 fő			3-6 éves – 29 fő		
Fokozott gondozott	4 fő			5 fő		
ebből:	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.
	1	2	1	1	2	2
2024-ben	0-2 éves – 18 fő			3-6 éves – 29 fő		
Fokozott gondozott	4 fő			4 fő		
ebből:	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.	Eü.	Szoc.	Eü.+Szoc.
	1	2	1	1	3	0

Forrás: védőnői adatszolgáltatás

2025-ben a 18 fő 0-2 éves gyermekek közül 2 fő volt fokozott gondozott szociális körülmény miatt, a 29 fő 3-6 éves gyermekek közül 1 fő volt fokozott gondozott szociális körülmény miatt.

b) *gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)*

Településünkön a kötelező egészségügyi feladatok ellátása biztosított, 1 házi orvosi praxis működik, külön gyermek házi orvosi praxis nincs. A házi orvos ellátja a gyermekeket is. A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított a védőnőn és a házi orvoson keresztül. Az óvodai és iskolai szűrőprogramok rendszeresek. Az egészségügyi ellátás részletes ismertetésére a 3.6. fejezetben már sor került.

4.3.2. számú táblázat: *Gyermekorvosi ellátás*

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.
2024	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

c) *0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok*

A 0-7 éves korosztály speciális ellátása helyben biztosított. A szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékossgal élő gyermek legfeljebb nyolcéves koráig a fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatása integrált formában történik. Az óvodába egy fő mozgásában korlátozott gyermek jár.

d) *gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások*

Dóc községben Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatás nem működik.

A gyermekvédelmi szakellátás igénybe vételét minden esetben megelőzi az önkéntes ellátásokon alapuló gyermekjóléti rendszer. Az egymásra épülő rendszerek a családi típusú nevelésre helyezik a hangsúlyt és azokat a megoldásokat állítják előtérbe, amelyekkel megelőzhető a gyermek családból való kiemelése, illetve amelyek a családba történő visszahelyezését segítik elő. Az ellátórendszer kiindulópontja az önkéntes igénybe vétel, illetve a család többirányú támogatása, melynek feltételrendszere úgy került kialakításra, hogy alkalmas legyen a család összetartására.

Az Szt. 2016. évtől előírta, hogy a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatainak ellátását a Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi- és Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálatja biztosítja a Dóczy Miklós utca 16. szám alatti épületben.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás alapellátás, mely önként igénybe vehető a Sándorfalva város és Dóc község közigazgatási területén állandó, illetve tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek és családjaik számára. A szakmai munkát 1 fő, napi 4 órában foglalkoztatott családsegítő végzi.

A Család- és Gyermekjóléti Központ munkáját a szegedi járás településein működő szolgálatok alapellátási tevékenységére épülő speciális feladatai teljesítésével látja el Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatának Család- és Gyermekjóléti Központja Szeged, Sás u. 2. szám alatt. Dóc közigazgatási területén 1 fő látja el az esetmenedzseri feladatokat.

A járási központ által biztosítandó, helyi szinten igénybe vehető speciális szolgáltatások közül a jogi tanácsadás és a pszichológiai tanácsadás – igény szerint – 2025. évben is működött.

A járási központban elérhető speciális szolgáltatásokról a dóci lakosok tájékoztatása a helyi segítő szakember által és a helyben szokásos módon (plakát, helyi újság) megtörtént, de az a tapasztalat, hogy az ingyenes, helyben igénybe vehető speciális szolgáltatásokat nem használják ki teljes körűen a lakosok.

Jelen fejezet 4.1. pontjában részletesen kifejtésre került a településünkön működő gyermekjóléti alapellátás rendszere.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai között szerepel többek között:

- tájékoztatás, információnyújtás, hivatalos ügyek intézésében való közreműködés, ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése,
- szociális segítőmunka keretében részvétel a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában,
- nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatai ellátásának segítése,
- közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés,
- munkanélküliek, adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékosokkal élők, egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás biztosítása,
- kríziskezelés, valamint nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások biztosítása,
- veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése.

A jelzőrendszeri tagok nem azonos súllyal, gyakorisággal és mélységben vesznek részt a családok életében, a személyes szolgáltatást nyújtó intézmények, hivatalok, védőnők, háziorvosok és pedagógusok a gyermek mindennapjainak részét képezik. A Szolgálat elsődleges szakmai célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi segítséget, vagy támogatást igénylő személyek, családok és gyermekek helyzetének pozitív irányú megváltoztatása érdekében létrejövő észlelő- és jelzőrendszer szereplőivel érdemi és hatékony együttműködést tudjon kialakítani és működtetni.

e) gyermekek napközbeni ellátása, bölcsődei ellátás

Dóc községben nem működik bölcsőde. A környező településeken, Balástyán, Ópusztaszeren és Sándorfalván van ilyen intézmény, melyek maximális kihasználtsággal működnek. Önkormányzati vagy magán fenntartású családi napközi sincs a településen.

Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma

4.3.3. a) számú táblázat

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	0

4.3.3. b) számú táblázat

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

f) gyermekvédelem

A gyermekjóléti- és családsegítő szolgáltatások biztosítottak a településen, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család krízishelyzetét észlelő rendszer jól működik.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetbe került családok a Szeged Megyei Jogú város Önkormányzata Egyesített Szociális Intézmény Családok Átmeneti Otthonával (6710 Szeged, Kapisztrán u. 60.) vehetik fel a kapcsolatot átmeneti elhelyezésük érdekében. A családok átmeneti otthona megszakítás nélküli munkarend szerint működő bentlakásos gyermekintézmény, amely az alapellátás keretében a gyermek és szülei számára alaptevékenységként átmeneti gondozást biztosít. Együttes elhelyezést és ellátást biztosít az otthontalanná vált szülő és gyermeke számára.

A Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi- és Szociális Intézmény gyermekvédelmi beszámolója alapján a legtöbb esetben egészségi problémával, életviteli nehézséggel küzdő családok kértek segítséget. A családoknak elsősorban foglalkoztatással összefüggő anyagi, gyermekneveléssel kapcsolatban magatartási és teljesítményzavar problémáik voltak. A gyermek elhanyagolása, családi kapcsolati konfliktus, iskolai beilleszkedési zavar csekély mértékű.

Dócon is igénybe lehet venni ingyen a jogi tanácsadást, az addiktológiát, életvezetési, pszichológiai tanácsadást, óvodai, iskolai szociális segítő tevékenységet, családkonzultációt, családterápiát, fejlesztő, gyógypedagógiai és fogyatékoságügyi mediációt, tanácsadást.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Dócon figyelmet fordítunk a fiatalok egészséges életmódra és mozgásra nevelésére. A településen lévő gyermekek számára sportolási lehetőséget a község szabadtéri sportpályája és kondiparkja biztosít. A 2013 márciusában bejegyzett Dóc Községért Egyesület kiemelten foglalkozik a helyi futball csapat támogatásával. Évente jótékonyági bálát szerveznek, melynek bevételét a férfi focicsapatok működésére fordítják. Az egyesület aktívan részt vesz még a községi Falunap szervezésében, lebonyolításában, nagy sikerű, színes és tartalmas egy hetes gyermektábor szervezésére 2017 óta az iskolai nyári szünidőben. Az Egyesület sikeres pályázatot nyújtott be sportöltözők kialakítására, hogy a focicsapatok tagjainak biztosított legyen megfelelő hely az átöltözéshez. Az új sportöltöző 2026 áprilisában átadásra került.

2023 őszétől heti rendszerességgel ingyenesen, saját testsúlyos köredzéseken gondoskodhatnak fittségükről az érdeklődők a művelődési házban. A kerékpározást, futást és sétát kedvelők is megtalálhatják a sportolási lehetőséget a települést körülvevő erdők, a Tisza, valamint a Szegedet Ópusztaszerrel összekötő kerékpárút közelségére tekintettel.

Az általános iskola, az óvoda, a háziorvos által szervezett egészséghetek nyújtanak egészségfejlesztési programokat, az egészséges életmódról információkat a fiataloknak és az érdeklődőknek. Több éve, nyaranta 1 hetes, ingyenes Erzsébet Napközis Tábor szervez az iskola, az Erzsébet Tábor pályázat keretében Zánkára is eljuthatnak a gyermekek. A tanulók kiemelkedő eredményeket érnek el a sportrendezvényeken. Tehetséggondozás keretében biztosított a citera, grafika, kerámia szakkör, de néptánc, társastánc foglalkozásokon is kibontakoztathatják tehetségüket a diákok. 2016 óta évente sikeresen pályázik az iskola a hetedikes tanulókkal a Határtalanul kirándulásra. A Víz Világnapja alkalmából, március 22-én Happy Hét kerül megrendezésre, ahol 5 délutánon keresztül a fenntarthatóságé, az egészséges ételké a főszerep. Ezen témákban előadásokra is sor kerül. Április hónapban kerül megtartásra a fenntarthatósági témahét, illetve 10-13 iskola részvételével a dr. Beretzk Péter Komplex Természetismereti és Környezetvédelmi Vetélkedő.

Szeptember hónapban kerül sor a Magyar Diáksport Nap megtartására. Szent Ágoston Kupa sportvetélkedő kerül megrendezésre évente a telephelyek között, melynek keretében egy jó hangulatú sportdélutánnal telik a diákok napja. A tanév tartama alatt az iskolagyümölcs és iskolatej programok által biztosított naponta a tejtermék- és gyümölcsfogyasztás a tanulóknak.

A gyermekek részére a szabadidő eltöltésének lehetőségét kínálja még a könyvtárban az internet elérés, a nagyszerű kézműves foglalkozások, könyvtárhasználati foglalkozások.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

Jelen fejezet 4.1. alpontjának d) pontjában kifejtésre került a településen működő gyermekétkeztetés rendszere.

Az óvodás és az általános iskolás gyermek családja ingyen veheti igénybe az étkezést, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, továbbá 50 %-ot kell fizetni azon családoknak, ahol a szülő három vagy több gyermeket, illetve tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevel. Az óvodai étkeztetés ingyenes azon gyermekek részére, akiknél a szülő nyilatkozata alapján a háztartásban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori legkisebb minimálbér 130 %-át. Az önkormányzat kötelező feladata a szünidei gyermekétkeztetés biztosítása, melyre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül a hátrányos és/vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek jogosultak térítésmentesen.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Önkormányzatunk minden gyermek számára azonos programokat kínál, a támogatásokban minden gyermek jogosultság alapján részesül, nincs hátrányos megkülönböztetés. Nemzetközi programok legközelebb Szeged városában érhetőek el.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Önkormányzatunk nagy figyelmet fordít arra, hogy a hivatal és az intézménye dolgozói kommunikációjuk során, szolgáltatások nyújtásakor ne tanúsítsanak olyan magatartást, mellyel megsértenék az egyenlő bánásmód követelményét, az ügyintézés során senkit nem érhet hátrányos megkülönböztetés. Panasz esetén a bejelentés soron kívül kivizsgálásra kerül, melynek eredményéről a bejelentő tájékoztatást kap.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat támogatja az esélyegyenlőség biztosítását, például az évente igényelhető Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjjal a hátrányos szociális helyzetű, nappali rendszerű felsőoktatásban tanulók részére. 2023-ban havi 4.000 Ft/hó/fő összegben határozta meg a támogatás összegét a képviselő-testület.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj olyan pénzbeli szociális juttatás, amely a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer adott évi fordulójához csatlakozott települési és megyei önkormányzatok által, a hallgatóknak adományozott szociális ösztöndíjből és az önkormányzati ösztöndíj alapján a hallgató felsőoktatásai intézményében megállapított szociális ösztöndíjből áll.

2019-ben 1 fő kért támogatást, 2020. és 2025. évek között nem adtak be kérelmet.

4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban.

Kiemelt figyelmet kell fordítani az alábbi csoportok közoktatási esélyegyenlőségének biztosítására: halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű óvodások és tanulók, roma kisebbséghez tartozó gyermekek.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult (nagykorú) gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskezesként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül legalább kettő fennáll.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

Az óvoda a gyermekvédelem egyik fontos jelzőintézménye. Alapvető feladata felderíteni a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat. A hátrányos helyzetű gyermekek felé még nagyobb odafigyelést, törődést, toleranciát kell tanúsítani. Az óvodában folyó nevelő-oktató munka megelőzheti a súlyosabb problémák kialakulását, ezért elsődleges feladat a megelőzés.

A szülőknek egyre kevesebb az idejük, vagy nem tartják fontosnak a családi programok szervezését, a közös élményszerzések lehetőségét. Ezért az óvodák egyre több olyan programot szerveznek, amikor a szülő gyermekével együtt közösen tevékenykedhet.

Az óvodai napközbeni ellátást a Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola, Óvoda-Bölcsőde biztosítja 1 telephelyen, 1 vegyes csoportban, 25 férőhellyel. Az óvodában a keresztény értékek mellett hangsúlyos szerepet kap az esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmódban való részesülés, mivel a csoportba járó gyermekek nagy részénél ez szükséges. Sok esetben szociálisan és érzelmiileg is ingerszegény környezetből érkeznek a gyerekek, melyet az óvodai nevelésnek ellensúlyoznia kell. A szülők többségénél problémát jelent az aluliskolázottság, a munkanélküliség és az ezekből fakadó szociális nehézségek. Ezek a külső negatív hatások jelen vannak az érintett gyermekek viselkedésében, szociálisan és értelmileg egyaránt. Az egészséges életmód szokásrendszerének kialakításakor a vegyes csoportban figyelembe veszik a gyermekek eltérő szükségleteit. A saját személyükkel kapcsolatos teendők – testápolás, öltözködés, étkezés stb. – során a kicsiket egyéniileg segítik, a középső és nagycsoportosok már nagyobb önállósággal végzik feladataikat, kevés segítséget igényelnek, de a rendszeres kontroll és ellenőrzés azért megmarad.

Az óvodában biztosított a szociális hátrányok enyhítését segítő együttnevelési környezet.

Az óvodában 1 és 7 fő közötti hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nevelését látták el, az összlétszámhoz viszonyított arányuk 6 % és 32 % között volt a vizsgált időszakban.

A 2024/2025-ös tanévben 17 gyermek járt az óvodába, közülük 9 fő volt hátrányos helyzetű.

4.4. a) 1. számú táblázat: Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül
	Fő	Fő	%
2019	24	6	25,00
2020	22	7	31,82
2021	25	3	12,00
2022	15	2	13,33
2023	13	1	7,69
2024	13	2	15,38

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR és intézményi adatgyűjtés

Az általános iskolai napközbeni ellátást 2011 szeptemberétől Szeged-Csanádi Egyházmegye alapításában a Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola, Óvoda-Bölcsőde biztosítja. A fenntartói jogokat a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság gyakorolja. Az iskolában gyógypedagógiai csoport nem működik. 2023 őszén az iskolai és óvodai ingatlan ingyenesen átruházásra került a Szeged-Csanádi Egyházmegyére.

Az iskola fogadja a sajátos nevelési igényű (SNI-s) tanulókat. Az SNI-s tanulónak joga van ahhoz, hogy különleges bánásmód keretében, jogosultságának megállapításától, állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön.

A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a pedagógiai szakszolgálatok vármegyei szakértői bizottságai, valamint az országos szakértői és rehabilitációs bizottságok határozzák meg.

A helyi iskolában a megfelelő szemlélet- és feltételrendszer révén a kiemelt figyelmet igénylő tanulók egyenlő eséllyel vesznek részt a nevelésben, oktatásban.

Az iskolában magas a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók száma, 2024/2025-ös nevelési évben 24 fő volt, mely a tanulók 48 %-át jelenti. SNI-s volt 20 %, beilleszkedési és magatartás zavarral küzdött 14 %, így a tanévben a tanulók 34 %-ánál volt valamilyen sajátos nevelési igényre szükség.

4.4. a) 2. számú táblázat: Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű ált. iskolai tanulók száma (gyógyped. oktatással együtt)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül
	Fő	Fő	%
2019	39	10	24,39
2020	45	15	33,33
2021	46	15	32,61
2022	43	17	39,53
2023		10	20,00
2024		22	44,90

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat: Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

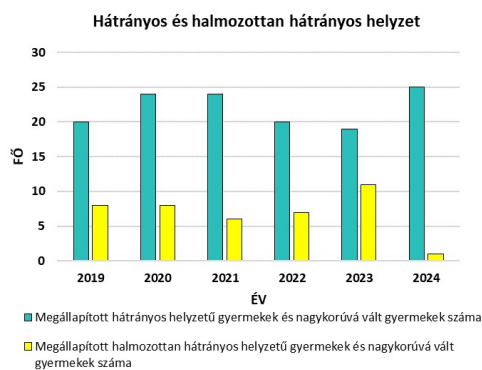
Nem releváns, nincs a településen középszintű iskolai oktatás.

Kiemelt feladata az óvoda minden dolgozójának, hogy szeretettel, türelemmel minél előbb kialakuljon a bizalmi viszony a gyerekekkel. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók támogatására szociális segítő szakemberek, valamint iskolapszichológus áll rendelkezésre.

4.4. a) 4. számú táblázat: Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma
	Fő	Fő
2019	20	8
2020	24	8
2021	24	6
2022	20	7
2023	19	11
2024	25	1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma, stb.)

Az óvodai nevelés minden területén a differenciált fejlesztés módszereit alkalmazzák, meghatározva az egyes fejlesztendő területeket, készségeket, képességeket.

Az a cél, hogy minden gyermek az egyéni képessége és szükséglete szerint differenciált fejlesztésben részesüljön, kiemelten fontos, hogy a nagycsoportosok fejlesztése folyamatosan megfeleljen az iskolaérettség kritériumainak.

4.4.1. számú táblázat: Óvodai nevelés

Településünkön biztosítottak a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokat.

Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása érdekében szakember felmérése alapján az érintett gyermekek logopédiai fejlesztésben részesülnek.

A sajátos nevelésű tanulókkal 1 gyógypedagógus 1 szomatopedagógus és 1 fejlesztő pedagógus foglalkozik. 2024 tavaszától iskolapszichológus is jár az oktatási intézménybe. Az óvodában fejlesztő pedagógus és logopédus foglalkozik a gyerekekkel heti rendszerességgel.

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2
Óvodai férőhelyek száma (fő)	25
Óvodai gyermekcsoportok száma (db)	1
Óvodába beíratott gyermekek száma (fő)	16
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06:30 16:30
A nyári óvodai bezárás időtartama (nap)	július-augusztus
Személyi feltételek	
Óvodapedagógusok száma	2
- ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2
Gyógypedagógusok létszáma	-
Dajka/gondozónő	21
Kiegészítő személyzet	-

Forrás: Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola, Óvoda-Bölcsőde

4.4.1.1. számú táblázat: Köznevelési kiegészítő szolgáltatásokat igénybe vevő óvodás gyermekek

	2019. év	2020. év	2021. év	2022. év	2023. év	2024. év	2025. év
Logopédus által gondozott gyerekek létszáma	9	8	4	3	3	2	3
Fejlesztő pedagógus által gondozott gyerekek létszáma	1	-	-	-	2	1	1
Gyógypedagógus által gondozott gyerekek létszáma	2	2	2	-	1	3	3

Forrás: Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola, Óvoda-Bölcsőde

2025. évben az óvodába beírt gyermekek száma 17 fő volt, az általános iskolai tanulók száma 50 fő volt, más településről 12 fő iskolás járt át. Az iskolába az elmúlt tanévben 26 fő járt busszal, más településről 12 fő, a község külterületéről pedig 14 fő. A 14 év alattiak ingyen utazhatnak a MÁV-Volán csoport járatain. A napközis és a tanulószobai foglalkozásokon is 17-14 fő tanult.

Nagyobb magatartási probléma nincs az iskolában, a tanulók ¾-e példás vagy jó magatartású volt. A tanulók 54 %-a volt példás vagy jó szorgalmú, 5 tanulónak hanyag volt a szorgalma. Sajnos az a tapasztalat, hogy sok diákok otthon már nem tanulnak, a szülők nem ellenőrzik, hogy a gyermekük felkészül-e az adott tantárgyából. 1 esetben került felszólítás kiküldése a szülő felé gyermeke igazolatlan mulasztása (a késések) miatt. 2024 tavaszától kéthetente iskolapszichológus jár a dóci iskolába, aki eredményesen foglalkozik a rászoruló gyermekekkel.

4.4.1.2. sz. táblázat: HH és HHH, sajátos nevelési igényű, BTMN óvodások, iskolások létszáma

		2023. év	2024. év	2025. év
óvodások (fő)	összesen:	16	15	17
	ebből: - HH / HHH	3/2	2/1	5/0
	- gondozást igényelt	-	-	-
	- családlátogatások	2	3	3
	- SNI-s	1	2	3
	- BTMN	1	1	1
iskolások (fő)	összesen:	44	54	50
	ebből: - alsós/felső	A/F:26/18	A/F:32/22	A/F:30/20
	- HH / HHH	2H/3H:15/6	2H/3H:17/8	2H/3H:22/1
	- veszélyeztetett	-	-	-
	- SNI-s	SNI: 10	SNI: 9	SNI: 10
	- BTMN	BTMN: 8	BTMN:5	BTMN:7

4.4.2. számú táblázat: Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	29	1	25	1	24	0	0	24
2020	32	1	25	1	22	0	0	22
2021	32	1	25	1	25	0	0	25
2022	29	1	25	1	15	0	0	15
2023	29	1	25	1	16	0	0	16
2024	29	1	25	1	15	0	0	15

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat: Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban
	db	db	db	fő	%
2019	0	8	1	5,86	14,63
2020	0	8	1	6,43	24,44
2021	0	8	1	5,75	23,91
2022	0	8	1	6,14	18,60
2023	0	8	1	5,5	20,45
2024	0	8	1	6,75	27,7

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az általános iskolai oktatás településünkön sikeres, tekintettel arra, hogy a 8. évfolyamot befejezettek aránya az elmúlt tanévekben 100 % volt.

4.4.5. számú táblázat: A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (fő)
2019	3
2020	3
2021	6
2022	6
2023	3
2024	9

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2019-ben 2 fő szakiskolában, 1 fő szakközépiskolában,
 2020-ban 1 fő szakiskolában, 1 fő szakközépiskolában, 1 fő gimnáziumban,
 2021-ben 3 fő szakiskolában, 3 fő szakközépiskolában,
 2022-ben 4 fő szakiskolában, 2 fő gimnáziumban,
 2023-ban 2 fő szakiskolában, 1 fő szakközépiskolában,
 2024-ben 3 fő szakiskolában, 3 fő szakközépiskolában, 1 fő gimnáziumban,
 2025-ben 1 fő gimnáziumban tanult tovább.

2025. évben a 8. évfolyamot eredményesen befejezte 1 fő.

Elmondható, hogy a dóci iskolából kikerülő tanulók tehetségüktől, szorgalmuktól függően sikeresen megállják helyüket a középfokú intézményekben.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Településünkön egy óvoda és egy általános iskola működik, így kizárt az intézmények közti szegregáció lehetősége. Nincs tudomásunk arról, hogy a Dócról más településekre járó vagy a más településről ide járó tanulókat bármilyen hátrányos megkülönböztetés érné.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Dócon egy általános iskola működik, középfokú oktatási intézmény nincs. A tanulók eredményességére vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat: Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

A közoktatás területén is fontos a szegregáció mentesség, a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelési, oktatási integrációjának segítése, az esélyegyenlőség megteremtése, az egyenlő hozzáférés biztosítása.

Az oktatási-nevelési intézményeknél a vonatkozó jogszabályokban és helyi önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint részesülnek a gyermekek kedvezményekben, hátrányt kompenzáló juttatásokban.

Év	Biztos kezdetgyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	0	0	n.a.	17
2020	0	0	n.a.	28
2021	0	0	n.a.	23
2022	0	0	n.a.	28
2023	0	0	n.a.	24
2024	0	0	n.a.	26

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyerekek iskolai szünetben való felügyelete nem teljesen megoldott.	Nyári táborok, szabadidős programok lehetőség szerinti további szervezése pályázati forrás igénybe vételével.
Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége.	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának további segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az öt célcsoport közül a nőkről áll a legkevesebb információ a rendelkezésünkre. Dóc község lakosságának több mint a fele nő.

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Unió irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékos-sággal élőket. Az Ebtv. tiltja a nemi alapú diszkriminációt is.

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen, a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára.

A munkába visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A sztereotípiák hatására a nők megbecsültsége alacsonyabb a munka világában, így valószínű az otthoni helytállást jobban lehetővé tévő munkahelyet, munkaidő-beosztást, szakmát választanak, alacsonyabb munkabéért dolgoznak, ugyanakkor a munkáltatóknak be kell látniuk, hogy a nők által végzett precíz munka egy-egy feladat során fontos lehet.

Az Mt. rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal – így különösen a munka díjazásával – kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza, ilyen például az anyaság, az iskolázottság, az életkor. A nők a munkaerő-piaci elhelyezkedés során többszörösen hátrányos helyzettel találják magukat szembe ha például kisgyermekesek, többgyermekesek, roma nők, alulképzettek, stb.

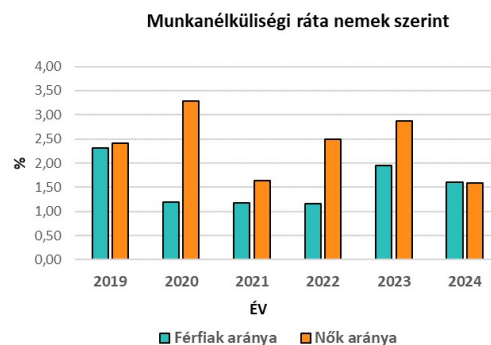
A nők leterheltségének (munkahely, család, háztartás) enyhítéséhez nagyfokú társadalmi és családon belüli szemléletváltásra lenne szükség.

A nőket érintő munkanélküliség elemzésénél a kiindulási alapot a nyilvántartott álláskereső nőknek a 15-64 éves női lakónépességhez (munkavállalási korúak) viszonyított száma és aránya adja. Az álláskeresők közül a nők aránya az elmúlt években mindig magasabb volt, mint a férfiaké.

2024-ben az aktív korú nők 1,6 %-a volt munkanélküli, míg ez az arány 2019-ben 2,4 % volt, tehát 5 év alatt több mint felére csökkent a munkanélküli nők száma.

5.1.1. számú táblázat: Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	%	%	%
2019	2,32	2,41	2,37%
2020	1,19	3,29	2,24%
2021	1,17	1,64	1,41%
2022	1,16	2,5	1,83%
2023	1,95	2,87	2,41%
2024	1,61	1,59	1,60%

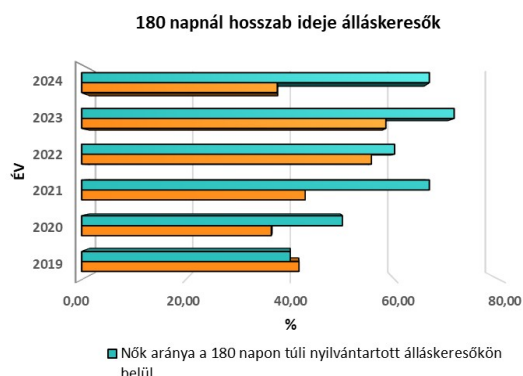

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül a nők aránya csak 2019-ben volt alacsonyabb a férfiakéhoz képest. 2020-tól jelentősen több, 50-71 % közötti a hosszabb ideje állást kereső nők aránya.

5.1.2. számú táblázat: A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresői (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül
	Férfiak aránya	Nők aránya
	%	%
2019	41,67	40
2020	36,36	50
2021	42,86	66,67
2022	55,56	60
2023	58,33	71,43
2024	37,5	66,67

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A pályakezdők könnyebben el tudnak helyezkedni, évente maximum egy fő volt a létszámuk.

5.1.3. számú táblázat: Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma
	fő	Fő
2019	12	1
2020	11	1
2021	7	0
2022	9	0
2023	12	0
2024	8	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Alacsony iskolai végzettségűnek tekinthető az, aki rendelkezik általános iskolai végzettséggel, de versenyképes szakképzettséggel nem.

Foglalkoztatás tekintetében legrosszabb helyzetben az alulképzett nők vannak, akik nem rendelkeznek szakképzettséggel, a munkaerőpiacra történő integrálásuk a különböző támogatott képzések által valósulhat meg. Elhelyezkedésüket tovább rontja, hogy többnyire az alacsony végzettséggel rendelkező nők vállalnak három vagy több gyermeket.

A foglalkoztatási és képzési, hátránykompenzáló programokat térségünkben a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya szervezi és koordinálja. A településünkön élő álláskereső nők tekintetében nem rendelkezünk pontos információkkal arra vonatkozóan, hogy hányan vettek részt ilyen programokban.

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (nehéz fizikai munka: például kőműves). A nők fizikailag kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, jellegüknél fogva jellemzően pl. kertész, szociális ápoló, takarító képzések.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Településünkön mezőgazdasági termelés is folyik, mely lehetőséget teremt az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező lakosoknak a munkavállalásra. Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági munka mindig idényjellegű, így a munkalehetőségek is ehhez igazodnak, azaz tavasszal és nyáron jellemző az ilyen munkavállalás. Az alacsony iskolai végzettségű nők az önkormányzat közfoglalkoztatási programjaiban is részt vesznek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl.: bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatható a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében (üvegplafon-jelenség). A nők esélyegyenlőségének sarkalatos kérdése „az egyenlő munkáért egyenlő bér” elvének érvényesülése. A nők többsége „nőies” szakmában dolgozik, bár a betöltött állások szegregálódása egyre kevésbé jellemző.

A nők férfiakkal szembeni kereseti hátránya mögött sokféle tényező együttes hatása áll. A keresetek színvonalát meghatározhatja a gazdasági ág, gazdálkodási forma, a munkavállaló személyes jellemzői (életkora, iskolai végzettsége, foglalkozása). A női keresetek hátránya a versenyszférában nagyobb, mint a költségvetési szférában. A két szektor közötti eltérés oka, hogy a közszférában alkalmazott illetmény-előmeneteli rendszerek szűkebb teret adnak a nemek szerinti különbségtételnek, mint a piaci szféra szabad béralkuja. Tavaly 17 % volt Magyarországon a nők és férfiak bére között a különbség, az elmúlt 10 évben folyamatosan nyílt a két nem közötti béröllő.

A megváltozott munkaerő-piaci feltételek között különösen nehéz azoknak a nőknek a helyzete, akik kisgyermeket nevelnek, vagy még gyermekvállalás előtt állnak. Ha gyermekét egyedül neveli az anya, az az anyagi helyzetükre is jelentős kihatással van. Az egyedülálló nők vagy a több gyermeket nevelő családok jellemzően nehezebb anyagi körülmények között élnek.

A település egészére vonatkozóan hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

Fontos lenne a munkáltatók részéről a szemléletváltás a munkaerő felvételnél az esélyegyenlőség helyes értelmezésében.

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások, stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában a nőket terhelik, mivel túlnyomórészt ők látják el a gyermekek nevelésével és az idősek gondozásával járó feladatokat. Ez egyúttal foglalkoztatást gátló akadályt is jelenthet, hiszen a munka és a családi élet összeegyeztethetőségét nehéz jól szervezni. A nők elhelyezkedési lehetőségeinek tekintetében a gyermekek száma és életkora is meghatározó tényező, mivel mindkettő befolyással van a foglalkoztatás esélyeire.

Családbarát munkahelyek létrehozásával könnyebbé lehetne tenni a női munkavállalók helyzetét. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása a gyermekek életkorának megfelelően szervezhető. Dócon a gyermekek napközbeni ellátását óvoda és általános iskola biztosítja. A településen nem működik bölcsőde.

A közintézményekben részmunkaidős foglalkoztatás van, rugalmas munkaidő beosztás egyáltalán nem fordul elő.

Az óvodai és iskolai napközbeni ellátást a Szent Ágoston Katolikus Általános Iskola, Óvoda-Bölcsőde biztosítja. Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig lát el nevelési feladatokat. Az óvoda a község központjában, a régi iskola épületéből átalakított, összkomfortos, földszintes épület. A 25 férőhelyes intézménybe a 2024/2025-ös tanévben 17 fő óvodás gyermek járt.

Az iskola minden osztályában színvonalas, integrált oktatás folyik. Modern, minden igényt kielégítő körülmények között fogadja a tanulókat az intézmény.

Az étkeztetést a Pusztamérgesi Önkormányzat által üzemeltetett Félkrajcáros Étterem biztosítja az óvodának és az iskolának.

5.2.1. számú táblázat: Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	0,5	28	56
2020	0,5	22	44
2021	0,5	17	34
2022	0,5	21	42
2023	0,5	18	36
2024	0,5	16	32

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5.2.2. a) számú táblázat: Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a) táblázatból)

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	fő
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0
2024	0	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5.2.2. b) számú táblázat: Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b) számú táblázatból)

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Megfigyelhető, hogy a gyermekvállalást a nők egyre későbbi életkorra halasztják, egyre több családban csak egy gyermeket vállalnak. A régi családszerkezet mára átalakult, a házassággal szemben egyre inkább teret nyernek az élettársi kapcsolatok, egyre gyakoribbak az egyszülős családok, ahol a nő a családfenntartó. Az ilyen családokat segíti az Egyedülálló Szülők Klubja Alapítvány. Az Alapítvány honlapján olvasható, hogy „Magyarországon kb. 300 ezer családból hiányzik az egyik szülő, ezek a családok több mint félmillió gyermeket nevelnek.”

A gyermekvállalást követően a támogatást nyújtó ellátórendszer elérhetősége nagyon fontos, melyet a családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén a védőnő biztosít. A védőnői, az anya- és gyermekgondozási feladatokat egy körzetben egy védőnő látja el községünkben. A születésszámok alakulása alapján a jelenlegi kapacitással a feladatellátás biztosított.

A védőnői megelőző jellegű gondozás a veszélyeztető tényezők folyamatos észlelésén, kezelésén, nyomon követésén alapszik. A védőnő mindennapi tevékenysége során olyan ismereteket ad át gondozottai részére, melyet az egyén a családja egészségének védelme érdekében felhasználhat. Egyszerre gondozó-oktató-nevelő tevékenység. Ebben a sajátos helyzetben a védőnőnek ismernie kell a család egészségi és szociális helyzetét, az ismeretek birtokában lesz képes ellátni szakmai feladatait. A családtervezés és a fogamzásgátlás kérdéseinek fontosságára és felelősségére már az általános iskolában felhívják a gyerekek figyelmét.

A védőnői szolgálat megfelelő körülmények között működik, az épület 2026. évben felújításra került.

5.4. A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nők elleni erőszak számos formában és területen van jelen a szóbeli erőszaktól kezdve a lelki bántalmazáson át a gazdasági, fizikai erőszakig, megjelenhet munkahelyen, közéletben, de otthoni környezetben is, ez utóbbi, a kapcsolati erőszak, a jelenség kiemelten kezelt formája.

A kapcsolati erőszak szenzitív témakör, melyről nagyon kevés információval rendelkezünk. A statisztikák alapján az ügyek legtöbb esetben el sem jutnak a vádemelésig. A kapcsolati erőszak, mint bűncselekmény túlnyomó részét nők ellen követik el, sokszor halálessel végződik, de veszélyeztetettek a gyermekek is. Fontos, hogy az érintettek tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere, a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, de a szomszédok is sokat tehetnek az észlelés érdekében. A kapcsolati erőszakkal érintett gyermekek családjaira jellemző, hogy többségük szociálisan hátrányos helyzetű és rendszeresek a szülők közötti konfliktusok. A bántalmazások háttérében főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állhat.

A kapcsolati erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. Ma Magyarországon a 30 éve alakult NANE Egyesület (Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen) a legismertebb szervezet, mely felvállalta a társadalmi jelenségről szóló ismeretek terjesztését. Az Egyesület azzal a céllal alakult, hogy segélyvonalat indítson bántalmazott nők részére. A segélyvonal mind a mai napig az egyetlen olyan célzott telefonos szolgáltatás e témában, amelyet képzett női önkéntesek működtetnek civil szervezeti keretek között.

Fontos a hatékonyabb és szélesebb körű tájékoztatás. A jelzőrendszeri tagok fokozottabb figyelmével, a gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként pedig egyre több esetben kerülhet sor az erőszak felfedezésére.

Tekintettel arra, hogy ez a legkényesebb és legbonyolultabb kérdéskör, településünkön fontosnak tartjuk, hogy a lakosság (köztük a potenciális sértettek) minél szélesebb körben juthasson információhoz az elérhető segítséget és a rendelkezésre álló lehetőségeket illetően.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl.: anyaothton, családok átmeneti otthona)

Fontos, hogy a krízishelyzetből menekülő nők számára olyan lakhatási forma legyen elérhető, ahol biztonságban vannak, megvédik őket a bántalmazó partnertől, illetve segítséget kapnak életvezetésük helyreállításában.

Községünkben nincs olyan intézmény, mely a krízishelyzetbe került családokat be tudná fogadni, így ők Szeged Megyei Jogú város Önkormányzata Egyesített Szociális Intézmény Családok Átmeneti Otthonával (Szegeden) vehetik fel a kapcsolatot átmeneti elhelyezésük érdekében. A családok átmeneti otthona együttes elhelyezést és ellátást biztosít az otthontalanná vált szülő és gyermeke számára. A kapcsolatfelvételben, az információszerzésben és a problémák megoldásában a Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi- és Szociális Intézmény munkatársai is segítik a bajba jutott családokat.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Magyarország Alaptörvénye XV. cikkére visszautalva vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és a férfiak azonos jogai a polgári, politikai, gazdasági, szociális és kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nem csak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Dóc Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a polgármesterrel együtt a 2019/2024-es ciklusban 5 főből állt, 2 fő női taggal. A 2024/2029-es önkormányzati ciklusban az 5 főből szintén 2 fő női tag volt, akik közül 1 fő időközben lemondott a tisztségéről, helyébe a következő képviselőjelölt férfi lépett. Így a nők 20 %-ban képviseltetik magukat a képviselő-testületben.

A nők jellemzően kisebb arányban mérettetik meg magukat a helyi választások során.

A Dóc Nyilvános Községi Könyvtár vezetője és a településen működő oktatási és nevelési intézmény igazgatója is nő.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság idős korban. A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Foglalkoztatási Főosztály, az önkormányzat, a szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

Kifejezetten a nők érdekképviseletével, érdekvédelmével és az őket érintő kérdésekkel foglalkozó civil szervezet nem működik településünkön.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervezetek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése.
Védőnői Szolgálatnak helyet adó Egészségügyi Tanácsadó épülete teljes felújításra szorul.	Egészségügyi Tanácsadó épületének teljes körű felújítása pályázati forrásból.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl.: száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek, stb.)

A 2022. évi népszámlálás időpontjában az ország népessége 9 millió 603 ezer 634 fő volt, 333.994 fővel kevesebb, mint 2011-ben. Országos szinten a lakónépesség megoszlása alapján a férfiak aránya 48,1 %, a nők aránya 51,9 %. Korcsoport szerint a 0-14 éves korosztály aránya 14,5 %, a 15-64 éves korosztály aránya 64,9 %, a 65 évesnél idősebb korosztály aránya 20,6 %. Az öregedési index 141,5 %. A népesség életkor szerinti összetételében folytatódott a már hosszabb ideje tapasztalt szerkezeti változás, felgyorsult a népesség öregedési folyamata.

Forrás: <https://www.ksh.hu/nepesseg-es-nepmozgalom>

Magyarországon az előzetes adatok szerint 2024 februárjában 6197 gyermek született, és 10.664 fő halt meg. 2023 februárjához képest a születések száma 5,7 %-kal, a halálozásoké 3,0%-kal csökkent, míg a házasságkötéseké 22%-kal nőtt.

Forrás: <https://www.ksh.hu/gyorstajekoztatok/nep/nep2402.html>

Dócon az alábbi időszakokban több volt a halálozások száma, mint a születések száma:

2019-ben	2020-ban	2021-ben	2022-ben	2023-ban	2024-ben
3 gyermek	6 gyermek	6 gyermek	4 gyermek	4 gyermek	6 gyermek született
15 személy	8 személy	15 személy	16 személy	5 személy	11 személy halt meg.

2025. évben 5 gyermek született, a halálozások száma 11 fő volt.

A gyermekkorú lakosság létszáma kedvezőtlenebbül alakul, tartósan magas 65 év felettek száma. A 100-nál kisebb öregedési index fiatalos szerkezetet jelez, a 100 feletti már öregedő népességet. Dóc község 2022. évi 127,7 %-os öregedési indexe hátrányos demográfiai folyamatokra utal, bár az országosnál kisebb az érték.

6.1. számú táblázat: Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index %
2019	128	93	137,63%
2020	133	91	146,15%
2021	130	105	123,81%
2022	126	99	127,27%
2023	127	102	124,51%
2024	123	104	118,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2025. évi 723 fő állandó népesség korcsoportos bontását vizsgálva megállapítható, Dóc község állandó lakosságának 58 %-a tartozik az aktív korú (18-59 éves) korosztályba, míg a 60 év felettek aránya 23,5 %, ezen belül a 65 év felettek aránya 16 %. Dóc lakosságának nemek szerinti megoszlása a nők javára tolódik el.

2024-ben Magyarországon a születéskor várható élettartam 73,6 év volt a férfiaknál és 79,6 év volt a nőknél. A népesség öregedési indexének emelkedésével foglalkozni kell, hiszen az egyik elsődleges probléma, ami felmerül ezzel kapcsolatban, az a nyugdíjrendszer fenntarthatósága, finanszírozhatósága.

Magyarországon 2025-ben 2,4 millió fő részesült nyugdíjban vagy egyéb ilyen jellegű ellátásban. Országosan 2 millió fő részesült öregségi nyugdíjban.

A nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít. Saját jogú nyugellátás körébe tartozik az öregségi nyugdíj.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátás, az özvegyi járadék. Fontos megemlíteni az időskorúak járadékát is, mely a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás.

Dócon 2019-ben a 729 fő állandó lakosból 196 fő (27 %), 2024-ben a 728 fő állandó lakosból 174 fő (24 %) részesült nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban. A nyugdíjban és egyéb ellátásban részesülők száma folyamatosan csökken. 2024-ben a nyugdíjasok közül a férfiak aránya 42,5 %, a nők aránya 57,5 % volt.

6.1.1. és 6.3. számú táblázat: Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
fő			
2019	82	114	196
2020	76	112	188
2021	76	107	183
2022	74	109	183
2023	69	105	174
2024	74	100	174

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

	2019-ben	2024-ben
árvaellátásban	12 fő	6 fő,
megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban	40 fő	39 fő,
rehabilitációs ellátásban	8 fő	6 fő,
rokkantsági ellátásban	32 fő	33 fő részesült.

6.1.2. számú táblázat: Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma
fő							
2019	3	1	53	68	1	10	1
2020	3	1	50	69	1	8	1
2021	4	1	53	67	0	8	0
2022	3	0	51	70	0	7	0
2023	1	0	50	69	0	5	0
2024	2	0	53	64	0	5	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2022-ben elérte utolsó szakaszát az öregségi nyugdíjasoknál a sávos korhatáremelés, így 2022-ben 65 évesen lehetett csak öregségi nyugellátást igényelni. A nők életkortól függetlenül már 40 év szolgálati idővel jogosultak az öregségi nyugdíjra.

Nagy a nyugdíjak összege közötti különbség, nem mindegy, hogy valaki a fővárosban vagy a Dél-Alföldön megy nyugdíjba. Például Pest megyében és a Közép-Dunántúlon az országos átlag felett összeget is kaphatnak a nyugdíjasok, viszont a dél-alföldi régióban van, hogy az összeg a 150 ezer forintot sem éri el.

6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok munkaerő-piacra történő visszatéréséhez motivációt az anyagiak vagy a szellemi és fizikai aktivitás megőrzése, a társas kapcsolatok megtartása jelentheti. A munkanélküliség szempontjából az idősek csoportja a legveszélyeztetettebb.

Az idősek foglalkoztatására hatással vannak az aktív korúakra vonatkozó munkaerő-piaci lehetőségek is, ha igény van a munkaerőre, az időseknek is jobbak az esélyei munkavállalásra.

A településen élő nyugdíjasok megélhetésük kiegészítéseként elsősorban mezőgazdasági idény-munkát tudnak vállalni, egészségi állapotuktól függően.

6.2. számú táblázat: Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott állás- keresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	12	11	7	9	12	8
41-45 év	Fő	0	0	0	0	2	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	16,67%	0,00%
46-50 év	Fő	1	0	2	1	1	2
	%	8,33%	0,00%	28,57%	11,11%	8,33%	25,00%
51-55 év	Fő	2	2	2	1	1	0
	%	16,67%	18,18%	28,57%	11,11%	8,33%	0,00%
56-60 év	Fő	2	0	0	2	1	0
	%	16,67%	0,00%	0,00%	22,22%	8,33%	0,00%
61 éves, vagy afeletti	Fő	2	3	1	4	5	4
	%	16,67%	27,27%	14,29%	44,44%	41,67%	50,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az összehasonlításból kitűnik, hogy az idősebb korosztályba tartozó, 61 év feletti munkanélküliek száma a vizsgált időszakban 14 % és 50 % között változott, 2024-ben volt a legmagasabb, 2021-ben a legalacsonyabb, mindig 14 % fölötti volt az arányuk. A 41-60 év közötti korosztály esetén a nyilvántartott álláskeresők száma minimálisan csökkent, jellemzően az 50 év feletti korosztály tudott nehezebben elhelyezkedni.

b) *tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen*

Az aktív időskor nem csak fizikai, hanem szellemi aktivitást is jelent, a szociális, kulturális, és civil életben való aktív részvételt is magába foglalja. Az aktív életvitellel kivédhető a feleslegessé válás érzése. Fontos, hogy az idősek megismerjék az életkorral járó változásokat, az egészséges életmód, a mozgás szükségességét. Sajnos kevés az olyan program, amit az idősek sajátos igényeiket figyelembe véve szerveznek, pedig a képzés, tanulás is hozzájárul a sikeres idősödéshez, segíthet megelőzni a demenciát, az elmagányosodást.

Megoldás lehet munkaerő-piaci szempontból versenyképes tudást biztosító képzések, az egészségi állapot megfelelő szinten tartása érdekében egészségügyi szűrővizsgálatok szervezése.

A nyugdíjasokra eltérő munkajogi és adózási szabályok vonatkoznak. Az átlagos munkavállalóktól eltérően az alkalmazási és felmondási feltételek, a munkavállaló az öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belül „védett korú”-nak számít. Nyugdíj mellett foglalkoztatottként, vállalkozóként, illetve szövetkezeten keresztül lehet munkát vállalni.

A korbetöltött nyugdíjasok foglalkoztatását a versenyszférában nem tiltják vagy korlátozzák, keresetük járulégmentes, a munkáltató s mentesül a nyugdíjas keresete után a szociális hozzájárulási adó megfizetése alól. Az éves összeghatár kereseti korlátozása is megszűnt a nők kedvezményes nyugdíjában (nők 40) részesülő személy esetében.

2023 júliusától a nyugdíjkorhatárt elért közszolgálati tisztviselőknek választaniuk kell a nyugdíj vagy a munka között, mivel illetményt és nyugdíjat egyidejűleg nem vehetnek fel, kivéve ha szociális, gyermekvédelmi vagy gyermekjóléti szolgáltatónál, intézményben, hálózatonál vagy köznevelési vagy szakképző intézményben dolgoznak.

Az idősellátás területén egyre jelentősebb szerep jut a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezeteknek. Dócon több civil szervezet szervezi, színesíti az idősök szabadidő eltöltésének programjait. A községben az idősök is bekapcsolódhatnak a közéletbe.

Dóc község polgármestere évek óta köszönti a szépkorúakat.

2022. év végén a Dóc Községért Egyesület Egyesület a helyi nyugdíjas korosztályból új csoportot alakított. A korosztály aktív tagjai, közel 25-30 fő, rendszeres összejöveteleket tartanak és segítik a települési rendezvények lebonyolítását.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés felmérése rendkívül nehéz. A szakirodalomból és az álláskereső beszámolóiból tudjuk, hogy az idősebb korosztály jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, nehezebben helyezkednek el, a munkahelyi leépítések is előbb érintik őket.

Tekintettel arra, hogy helyben kevés a munkalehetőség, arra kényszerülnek, hogy a közeli városokban próbálkozzanak álláskeresővel, mely során újabb hátrányos megkülönböztetéssel találják szembe magukat, azaz a „vidékiségük” miatti diszkriminációval.

A munkáltatók elsősorban fiatalabb, rugalmasabb, jobb szakképzettséggel rendelkező munkaerőt keresnek, úgy gondolkodnak, hogy a kor előre haladtával egyre kevésbé térül meg a munkavállaló képzésébe való befektetés. A fiatalabb munkaerő gyorsabban és hatékonyabban szocializálható az adott munkahely elvárásait tekintve.

Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv lehet az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt értékes szakmai tudásbázist halmoztak fel.

Az időseket érintő hátrányos megkülönböztetésről információval nem rendelkezünk.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A nyugdíjasok száma a községben 2024-ben már 180 fő alá, a 2019. évi 27 %-ról 24 %-ra csökkent. A táblázat kiértékelése a korábbiakban már megtörtént.

6.3. számú táblázat: Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2019	82	114	196
2020	76	112	188
2021	76	107	183
2022	74	109	183
2023	69	105	174
2024	74	100	174

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Községünk idősebb lakossága számára az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb szolgáltatások biztosítottak és elérhetők.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

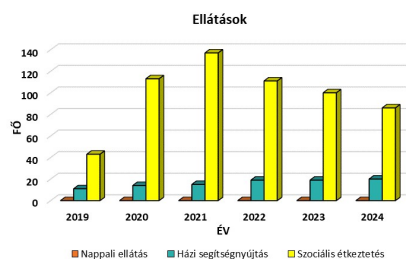
Dóc Község Önkormányzata a kötelező szociális feladatainak ellátására megállapodást kötött Sándorfalva Város Önkormányzatával, hogy az EESZI-n keresztül a személyes gondoskodási ellátások körében étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést, tanyagondnoki szolgáltatást biztosít. A településen nem működik idősök klubja.

Az idősebb korosztály több gondoskodást igényel, elsősorban a családoktól, szűkebb környezetüktől. Az egyedül maradó, családjuktól távol élő idősök esetén, illetőleg a család ellátási, gondozási terheinek csökkentésében nyújt segítséget az EESZI a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások ellátásával.

Az ellátások bemutatásra kerültek az adott fejezetben, itt most kifejezetten az időseket érintő adatokkal foglalkozunk.

6.3.1. számú táblázat: 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	Házi segítségnyújtásban részesülők száma	Szociális étkeztetésben részesülők száma
	fő	fő	fő	fő
2019	128	0	11	43
2020	133	0	14	113
2021	130	0	15	137
2022	126	0	19	111
2023	127	0	19	100
2024	123	0	20	86

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Szociális étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkeztetéséről gondoskodunk, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai vagy szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt.

Az étkezők kor és nem szerinti kimutatásából megállapítható, hogy férfiaknál és a nőknél is elsősorban a 60 év feletti korcsoportba tartozók – közülük is a nők – veszik igénybe ezt az ellátási formát. (lásd: 6.3.1.1. számú táblázat)

Házi segítségnyújtás a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosított önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátás. A gondozónő feladata a segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, állandó kapcsolattartás az ellátott orvosával, az előírás szerinti gondozási, ápolási feladatok ellátása, segítségnyújtás a személyi higiénia megtartásában, közreműködés az igénybe vevő háztartásának vitelében (különös tekintettel a bevásárlásra, takarításra, mosásra, meleg étel biztosítására). Továbbá segítségnyújtás a családi és külső környezettel való kapcsolat-tartásban, tájékoztatás a szükséges szociális ellátásokról, ügyintézés segítése.

A házi segítségnyújtást igénybe vevők kor és nem szerinti kimutatásából megállapítható, hogy a férfiak esetében a 70 év feletti, nők esetében a 60 év feletti korcsoportba tartozóktól veszik igénybe ezt az ellátási formát, közülük a nők vannak többen. (lásd: 6.3.1.1. számú táblázat)

6.3.1.1. számú táblázat: Étkezők, házi segítségnyújtást igénybe vevők száma nemenként és korösszetétel szerint

korosztály (év)	Étkezők száma nemenként és korösszetétel szerint				korosztály (év)	Házi segítségnyújtást igénybe vevők száma nemenként és korösszetétel szerint			
	férfiak (fő)		nők (fő)			férfiak (fő)		nők (fő)	
	2024. év	2025. év	2024. év	2025. év		2024. év	2025. év	2024. év	2025. év
15-39	-	-	-	-	15-39	-	-	-	-
40-59	-	-	-	-	40-59	-	-	-	-
60-69	2	-	2	6	60-69	-	-	-	1
70-79	4	6	4	5	70-79	1	1	3	4
80 -	2	2	8	8	80 -	-	-	2	2
Összesen:	8	8	14	19	Összesen:	1	1	5	7

Forrás: Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény adatközlése

A 2004 óta működő tanyagondnoki szolgálat célja a hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos külterületi lakott helyek, tanyak esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások igénybevételének elősegítése, a külterületi szolgáltatási funkciók bővítése, közösségfejlesztés, a jobb életminőség elérése.

A tanyagondnok napi rendszerességgel ellátja az ebédszállítást, közreműködik a rászorulóknak fizikai erejét vagy mozgásképeségét meghaladó feladatok megoldásában, a napi életvitel fenntartásához szükséges alapvető élelmiszerek, fogyasztási cikkek beszerzésében, közreműködik a közösségi és szociális információk továbbításában, kapcsolatot tart az intézményekkel, szakemberekkel.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése terén ellátja a betegek háziorvoshoz vagy egyéb egészségügyi intézményekbe való szállítását, a gyógyszerek kiváltását, gyógyászati segédeszközök beszerzését. Munkájával hozzájárul a lakosok egészségi állapotának megőrzéséhez, hiszen aktívan részt vesz a betegségmegelőző tevékenységek, akciók szervezésében, tájékoztatásban.

A tanyagondnok szükség esetén a tanyán élő gyermekek rendkívüli helyzet miatt szállítási feladatait is ellátja (óvodások, iskolások, fiatalok).

Közreműködik még egyéb lakossági szolgáltatásokban, ha például a külterületi lakos nem rendelkezik gépjárművel. Kiegészítő feladatként biztosítja a gépjárművel történő szállítást közösségi rendezvényekre. Segítséget nyújt a lakosság hivatalos ügyeinek intézésében.

A térítésmentes szolgáltatást több külterületen élő is igénybe veszi. Mivel már időskorúak, egyre fontosabb, hogy a mindennapi teendőikben is tudjon segíteni a tanyagondnok. Ehhez szükség lenne például szállításhoz utánfutóra, favágáshoz, fűnyíráshoz eszközökre.

A tanyagondnoki szolgálatot igénybe vevők számának alakulását a 6.3.1.2 sz. táblázat tartalmazza.

6.3.1.2. számú táblázat: Tanyagondnoki szolgáltatás keretében ellátottak számának alakulása

Igényelt szolgáltatás	2024. évi igénybevétel gyakorisága/fő		
	Naponta	Havonta 1-2 alkalom	Alkalmanként
Ebéd kiszállítás	10	2	0
Bevásárlás, gyógyszer felírás, ügyintézés	4	10	12
Orvoshoz szállítás	0	10	20
Amit ezeken kívül esetleg sűrűbben igénybe vesznek: ivóvíz szállítás	2	10	5
Egyéb szállítás	2	10	15
Összesen:	18	42	52

Forrás: Sándorfalvi Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény adatközlése

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősek is részt vehetnek a község közösségi programjain, például a Dóc Községért Egyesület és az önkormányzat által szervezett Idősek Világnapján.

A település közgyűteményi és közművelődési kötelező feladatát az 1953-ban alapított könyvtár látja el. A könyvvállomány – az önkormányzat lehetőségeihez képest – évről-évre bővül. Pályázaton nyert számítógépekkel internet hozzáférést is biztosít, lehet fénymásoltatni is. Az épület felújítást követően teljesen akadálymentessé vált.

A könyvtár 2017-től a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtárral kötött együttműködési megállapodás szerint biztosítja a könyvtári ellátást. 2017-ben állománykivonás történt, 3812 db dokumentum törlésre került, így 2019-ben már a Corvina adatbázisba bevitt állomány képezi a könyvtári leltári állomány számát. A könyvtári leltári állomány 2019-ben 3.843 db egység volt, mely folyamatosan bővült, így 2024-ben már 4.765 db könyv közül válogathattak a látogatók.

A könyvtár eseményeiről a közösségi médián is értesülnek az érdeklődők.

c) idősök informatikai jártassága

Dóc időskorú lakossága vidéki, mezőgazdasággal és állattartással foglalkozó településen élte/éli élete nagy részét, mely alapvetően befolyásolja jelenlegi életmódjukat, érdeklődésüket.

Ennek ellenére érdemes az érdeklődésüket az informatika felé irányítani, speciálisan az időseket érdeklő kérdésekre fókuszálva.

Ilyen terület lehet az internet alapú kapcsolattartás a messzebb lakó családtagokkal, az időseknek szánt programokra vonatkozó információkhoz való hozzáférés.

Az idősebb korosztály egy része, ha rendelkezik is digitális eszközökkel (például okostelefon, számítógép), felhasználói ismereteik korlátozottak, bizonytalanok.

Ennek ellenére szeretnék megismerni azt a világot, amiben a gyermekeik, unokáik idejük nagy részét töltik. Az internet és a digitális információk sokasága annyira a hétköznapi élet része, hogy minimális informatikai tudás nélkül egyre nehezebb boldogulni. A digitális kompetenciák az idősek esetében is kulcsfontosságúak, hiszen nemcsak életszínvonaluk emeléséhez járulhatnak hozzá, hanem segítséget nyújthatnak a társasági életben, a biztonságérzet növelésében és az egészségmegőrzésében is.

Az igénylők a könyvtárban ingyenesen használhatják a WIFI-t, az internetet, a beiratkozott olvasók részére a fénymásolás 20 oldalig ingyenes, a lakosság részére térítés ellenében történik a fénymásolás.

d) a generációk közötti programok

Korunk egyik kiemelt célja az idősek társadalmi részvételének erősítése, a generációk közötti kapcsolatok mélyítése, az idősek társadalmi hasznosságának, közösségi megbecsültségének növelése. A községi programok, rendezvények elsődleges célja a lakosság korcsoportjai közötti kapcsolatépítés lehetővé tétele.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten az időseket érintő, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó helyi programok nincsenek a településen. Dócon nincs nyugdíjas klub, ennek ellenére a nyugdíjasok bekapcsolódhatnak a község közéletébe, hiszen az óvodai és iskolai rendezvényekre is szeretettel várják őket.

A helyi könyvtár lehetőséget és teret ad az időseknek zenehallgatásra, olvasásra, könyvkölcsönzésre. A könyvtárban ingyenesen használhatják a WIFI-t és az internetet, van fénymásolási lehetőség.

Dóc Község Önkormányzata az idősek megbecsülésének kifejezéseként minden év végén karácsonyi ajándécsomag formájában támogatásban részesíti az adott évben 70. életévüket betöltött dóci lakosokat.

A Gondosóra program kezd egyre népszerűbbé válni a nagykátai idős lakosok között is. A Gondosóra program Magyarország Kormánya által elindított ingyenesen igénybe vehető, 65 év felett alanyi jogon hozzáférhető jóléti szolgáltatás, amelynek célja, hogy az idősek szükség esetén negyetlen gombnyomással jelezni tudják segítségkérési szándékukat. A Gondosóra program, egy 0–24 órás Diszpécser szolgálat és a kontaktszemélyek (családtag, szomszéd, vagy barát, vagy akár opcionálisan szociális gondozó) bevonásával működő, Európában egyedülálló program. Mérföldkőnek és jelentős támogatásnak számít az idősgondozás területén.

Nagy segítséget jelent azoknak, akik használják az eszközt, biztonságot és megnyugvást nyújt a felhasználó családjának, szeretteinek, hozzátartozóinak is, tudva, hogy a segítség és a biztonság egy gombnyomásra elérhető. Az igénylésben az önkormányzat segítséget nyújt.

6.5. Idősek részére nyugdíjasház Dócon

Nagy előrelépés a település életében, hogy megvalósult az Ápolás Extra Egyesület által egy bentlakásos, 14 férőhelyes, demenciagondozással foglalkozó nyugdíjasház a Dóczy Miklós utcában. A kis létszámnak köszönhetően személyre szabott ellátást tudnak biztosítani. Minden jeles ünnepnapra, eseményre színvonalas programokat szerveznek az időseknek, ezen kívül érdekességként más kultúrákat is megismertetnek egy-egy napon a bentlakókkal a viseleten, ételeken, zenéken keresztül, mint például indiai nap, olasz nap, hawaii nap, stb.

A lelkes és fiatal csapat egyesületet hozott létre és a Napfény Gyöngye Nyugdíjasház kialakításával egy nagy hiányt pótol, hiszen egyre több az idős személy a településen, akik így nem maradnak egyedül, gondoskodnak róluk. A projekt pályázati támogatással valósult meg 2019 őszén. Az egész napos nyugdíjas otthon teljes ellátással várja a tartósan vagy csak átmeneti jelleggel igénybe vevő nyugdíjasokat.

Pályázati forrásból egy külön ingatlanban EduCentert alakított ki az egyesület, ahol elsősorban duális képzésben résztvevő felnőtteket oktatnak. A demo kórterem lehetőséget ad a tanulók számára, hogy a beteg bevonása nélkül magabiztos gyakorlati tudást szerezzenek. Kialakításra került még egy tanterem is, melyben minden digitális eszköz adott a távoktatáshoz. Ennek előnye, hogy a képzés során több kimagasló szakembert hívhatnak meg vendégelőadásra.

Az Egyesület felkérést kapott, hogy egy esetleges vészhelyzet esetén relokációs fogadóhelyként tudjon működni a Worldpackers rendszerében lévő önkéntesek számára. Jelenleg havi szinten átlagosan 2–3 önkéntes jelentkezik a világ különböző pontjairól, például az alábbi országok állampolgárai segítik a munkájukat: Kanada, Amerikai Egyesült Államok, Argentína, Kolumbia, Puerto Rico, Brazília, Lengyelország, Dél-Korea, Ausztrália, Üzbegisztán, Nigéria, Pakisztán, Katar, Egyesült Arab Emírségek, Egyesült Királyság és Franciaország.

A jövőben tervezik a rendelkezésre álló szálláslehetőségek bővítését, mely a nemzetközi önkénteseken kívül a munkatársak számára is hosszabb távon segítséget jelenthet.

Ez a nemzetközi jelenlét nemcsak az intézmény, hanem Dóc település számára is értéket képvisel, hiszen a világ számos országából érkező önkéntesek megismerik a települést, annak közösségét és azt a gondoskodó szemléletet, amelyet a nyugdíjasház képvisel.

A csapat kifejlesztette a Dermatico Total Barrier krémet, mely megkapta az FDA (Food and Drug Administration) hivatalos engedélyét az Egyesült Államokban. Ez azt jelenti, hogy a krém az USA teljes területén forgalmazható – és már az első bemutató után is rendkívül pozitív visszhangot kapott.

6.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fokozott a veszélye a településen élő idős korosztály elszigetelődésének.	Az idős korosztály részére programok szervezése az elszigetelődés veszélyének mérséklésére.

7. A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékkal élő személy az, aki érzékszervi, így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során. Ezek fontosabb elemei a lakhatási és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területei. Munkavállalásuk során számos akadállyal kell megküzdeni, a munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

Fontos, hogy a mentális, egészségügyi és fizikai akadályokkal küzdő lakosság széles körben tájékozódjon lehetőségeiről, valamint hogy a már rendszerben lévő ellátottaknak megismerjük céljait, törekvéseit, problémáit, és feltárjuk mindazokat az erőforrásokat melyekkel céljaik megvalósíthatóak.

7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékossgal élőkről a KSH-nak nincs pontos, településekre vonatkozó adata. A 2022. évi népszámlálás megyei adataiból következtethetünk a fogyatékossgal élők számára, a fogyatékossgal okára, az egyes fogyatékossgai típusok arányára.

2022-es népszámlálás adatai alapján a munkavégzésükben tartós betegség miatt korlátozottak száma 369.808 fő, ebből foglalkoztatott 92.067 fő, nem foglalkoztatott 277.741 fő, a foglalkoztatási arány 24,9 %. Két fő csoportot határozott meg a KSH: fogyatékos (270.0003 fő, 51% nő és 49 % férfi) és súlyosan korlátozott (639.450 fő, 60 % nő és 40 % férfi), jellemzően ezen korcsoportba tartozók száma az 55 év felettiektől emelkedik jelentősen, legtöbbször a 75-84 év közöttiek vannak.

A fogyatékossgal élőkön belül a legnépesebb csoportot a mozgásukban korlátozottak képezik, akiket a mindennapi életben – leginkább a tanulásban, munkavállalásban és a közlekedésben – akadályoz a fogyatékossguk. A mozgáskorlátozottá válást előidézhetik a külsőleg nem látható, hosszan tartó betegség következtében kialakult fogyatékossgok is.

2022. év végétől a Dóc Községért Egyesületen belül végzi tevékenységét a Nyugdíjas Csoport, melynek taglétszáma 2024-ben 25 fő volt. A Csoport legfontosabb tevékenysége a fogyatékossgal élők segítése, tanácsadás, programok szervezése, közreműködés a települési rendezvények lebonyolításában. Az egyesület tagja lehet minden olyan állampolgár életkorától függetlenül, akinek mozgáskorlátozottsága bármilyen vonatkozásban gátolja társadalmi beilleszkedését vagy átlagon felüli erőfeszítések árán teszi lehetővé amennyiben kinyilvánítja egyetértését az egyesület céljával és a tagsággal járó kötelezettségét teljesíti. Az alapszabályában az Egyesület tevékenységének céljaként a mozgásfogyatékkal élők és megváltozott munkaképességű személyek érdekvédelmét, érdekérvényesítését, a megváltozott munkaképességű, fogyatékossgal élők foglalkoztatását, rehabilitációs mentori és mentori szolgáltatást jelölte meg.

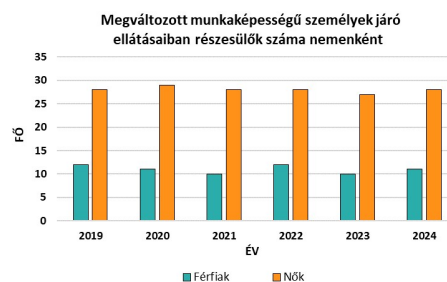
Az önkormányzat infrastrukturális lehetőséget (internet elérés, fénymásolás, nyomtatás) biztosít a fogyatékossgal élők számára, hogy az őket érintő jogszabályi, pályázati, rehabilitációs lehetőségekről értesüljenek. A csoporttitkár részére szükség szerint segítséget nyújt a hivatal, hogy a csoport tagjai az őket érintő hírekről, változásokról tájékozódni tudjanak. A csoport életéről, fontosabb híreiről a Dóci Hírhozó helyi újságban is értesülhetnek az érdeklődők.

A településen szerveződő kulturális, egészségügyi, egészségmegőrző programokra szívesen látják a tagokat.

7.1.1. számú táblázat: Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2019	12	28	40
2020	11	29	40
2021	10	28	38
2022	12	28	40
2023	10	27	37
2024	11	28	39

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők számai alapján a vizsgált időszakban a nők több mint kétszer annyian részesültek ebben az ellátási formában.

7.1.2. számú táblázat: Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Nappali ellátásban részesülő, fogyatékkal élő személyek a vizsgált időszakban nem voltak.

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
2024	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. A vállalatoknak törvény által meghatározott kvóta alapján kell megváltozott munkaképességű személyeket foglalkoztatniuk. A szabályozás a 25 főnél több munkavállalót alkalmazó cégekre vonatkozik, ami nemzetközi összehasonlításban átlagosnak mondható. 2019-től minden piaci cég a minimálbér kétszereséig járulégmentesen foglalkoztathat fogyatékkal élő vagy megváltozott munkaképességű munkavállalókat. A foglalkoztatásba való bevonás jelentősen hozzájárulhat az életminőség javításához, viszont a célcsoportba tartozók munkavállalási esélyeit csökkenti a nem fogyatékossgal élő népességnél alacsonyabb iskolai végzettségük.

A hivatal a Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal Dóci Kirendeltségeként rendelkezik munkahelyi esélyegyenlőségi tervvel.

Törvényi előírás szerint az esélyegyenlőségi tervek tartalmazzák a munkáltatóval munkaviszonyban álló, hátrányos helyzetű munkavállalók, így különösen a nők, a 40 évnél idősebb munkavállalók, a romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a két vagy több tíz éven aluli gyermeket nevelő munkavállalók vagy tíz éven aluli gyermeket nevelő egyedülálló munkavállalók foglalkoztatási helyzetének elemzését, valamint a munkáltatónak az esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó céljait és azok eléréséhez szükséges eszközöket.

A tervet és a beszámolót a képviselő-testület fogadja el két évente. A Hivatal 1 fő dolgozója rendelkezik középfokú jelnyelvi tanúsítvánnyal, aki képes kommunikálni a siketnéma ügyfelekkel. A Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal foglalkoztat fogyatékossgal élő munkavállalókat.

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékkal élő személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, de nem kizárt, hogy ők is foglalkoztatásra kerülhetnek a rendszerben.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

Fogyatékossgal élő munkavállalókat foglalkoztató szervezet nem működik a településen. Legközelebb Szegeden tudnak a megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedni. Szükséges lenne minden településen a foglalkoztatók nyitottságának és tájékoztatásának elősegítése a fogyatékossgal élő személyek alkalmazásával kapcsolatban.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élő személyek elhelyezkedését nehezíti, ha nem tudják megközelíteni a munkahelyet a közlekedési akadályok miatt, ha a támogató szolgálattól sem kapnak segítséget. Jelentős probléma lehet még a célcsoportot érintő munkaerő-piaci diszkrimináció. Helyi szinten nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetésről.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A pénzbeli és természetben nyújtott támogatások és ellátások mellett a gondozás és támogatás intézményi lehetőségei, a szociális szolgáltatások is fontos szerepet játszanak a fogyatékossgal élő emberek ellátásában.

Dóc Község Önkormányzata az EESZI-n keresztül nyújt segítséget a fogyatékkal élő személyek részére az önálló életvitel fenntartása érdekében. A házi segítségnyújtás keretében a gondozónő feladata a segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása, állandó kapcsolattartás az ellátott orvosával, az előírása szerinti gondozási, ápolási feladatok ellátása, segítségnyújtás a testi, személyi higiénia megtartásában, közreműködés az igénybevevő háztartásának vitelében (különös tekintettel a bevásárlásra, takarításra, mosásra, meleg étel biztosítására).

7.2. Fogyatékossgal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Önkormányzatunk nem tartja nyilván, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékkal élő emberek-e, mert a szociális rászorultság az elsődleges.

A Fot. rendelkezik a fogyatékkal élő személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározásáról, továbbá a fogyatékkal élő személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozásáról annak érdekében, hogy a fogyatékkal élő személyek esélyegyenlőségét, önálló életvitelét és a társadalmi életben való aktív részvételét biztosítsa.

Mivel a célcsoport tagjai jobban ki vannak téve a társadalmi kirekesztődés, a szegénység kockázatának, így fontosak a számukra biztosított ellátások, mint például a fogyatékossgai támogatás, a közgyógyellátása, a magasabb összegű családi pótlék, a rokkantsági járadék, a közlekedési kedvezmény, a parkolási igazolvány, a személyi adókedvezmény, a gépjárműadó kedvezmény, az utazási kedvezmények, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, a védendő fogyasztóként járó kedvezmények, a vissza nem térítendő állami támogatás mozgáskorlátozott személyek részére akadálymentes lakás építéséhez vagy vásárlásához.

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

A célcsoport számára biztosított egészségügyi ellátások a helyzetelemzés korábbi alfejezetébe bemutatásra kerültek, a rehabilitációs ellátások igénybevételének lehetőségeiről a megváltozott

munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény rendelkezik. A jogszabály alapján megváltozott munkaképességű személynek minősül az, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 %-os, vagy kisebb mértékű.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Településünk hangsúlyt fektet a fogyatékkal élők közlekedésének akadálymentesítésére és a mindennapi élethez szükséges közszolgáltatások elérése tekintetében az egyenlő hozzáférés lehetőségének megteremtésére. Ennek érdekében önkormányzatunk folyamatosan keresi azokat a pályázati forrásokat, melyek ezek megvalósítását lehetővé tehetik. Akadálymentes az önkormányzati ügyintézését biztosító Dóci Kirendeltség, a könyvtár épülete, az óvoda, az orvosi rendelő, gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, művelődési ház. Az iskola emeletes épületének akadálymentesítése nem megoldott.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Ma már jogszabályban előírt kötelezettség az akadálymentesítettség, melynek betartatása az építészeti hatóság feladata. A településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.

Az önkormányzat épületei közül az akadálymentesített könyvtár rendelkezik indukciós hurokkal a hallássérültek segítésére, így az ott megrendezésre kerülő kulturális programokon idős koruk vagy egészségi állapotból eredő akadályoztatottságuk ellenére az érdeklődők részt tudnak venni.

A Sándorfalvi Közös Önkormányzati Hivatal egy köztisztviselője rendelkezik jelnyelvi ismeretekkel, így a siket és nagyot halló ügyfelek részére is személyes segítséget tudunk biztosítani a hivatali ügyintézéshez.

Önkormányzatunk lehetővé teszi a lakosság által igénybe vehető elektronikus kapcsolatot, vagyis a legfontosabb ügyintézéshez szükséges adatlapok, nyomtatványok letölthetőségét a honlapról.

Az önkormányzattal és a településsel kapcsolatos közérdekű információk rendszeresen közzétételre kerülnek a honlapon. A honlap 2023-ban új, modernebb, jobban kezelhető és átlátható felületre került át, ahová az adatok folyamatosan feltöltésre kerülnek (<https://doc.asp.lgov.hu>). Honlapunk akadálymentesítettsége folyamatban van.

A fogyatékkal élőknek történő hatékony segítségnyújtással kapcsolatos információk átadásának hatékony eszköze lehetnek a szemléletformáló, érzékenyítő tréningek.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati munkahelyekre az akadálymentes eljutás biztosított. A versenyszféra munkáltatóiról nem áll az Önkormányzat rendelkezésére információ.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés. Ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó személy speciális szükségleteinek figyelembevételét kell az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése, a komplex akadálymentesítés alatt érteni.

Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amelyek lehetővé teszik, hogy a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek egy-egy szolgáltatást. A közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek biztosítása a cél, mely jóval több az épületek akadálymentességénél.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Településünkön nincs helyi közlekedés, nincs akadálymentes parkolóhely kijelölve. A környező településekre való eljutást a helyközi buszjáratok biztosítják. A helyközi, távolsági közlekedés tekintetében Szeged helyközi, távolsági járműállományának 43 %-a alacsony padlós akadálymentesített, ezen járművek rendelkeznek kihajtható rámpával is. A fogyatékkal élők esetében a közlekedést, ügyintézését a tanyagondnoki szolgálat munkatársai segítik.

A 2018-ban megvalósult járdarekonstrukció kapcsán a Petőfi Sándor utcában 530 fm, az Alkotmány utcában 559 fm, a Dóczy Miklós utcában 339 fm 1,2 m szélességű beton járda került felújításra, megépítésre, ezzel is megkönnyítve az idősek és a fogyatékkal élők közlekedését.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl.: speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.)

Településünkön nem működik kifejezetten a fogyatékkal élők nappali ellátását biztosító intézmény. A mozgáskorlátozottak közül az érintettek rendelkeznek motoros speciális járművel.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Dóc Községi Önkormányzat Képviselő-testülete önként vállalt feladatként rendszeresen támogatásban részesíti a Dóc Községért Egyesületen keresztül a Nyugdíjas Csoportot, támogatást nyújt az olyan programok megvalósításához, melyek célja, hogy az egészséges és a fogyatékkal élő emberek kapcsolatot teremtsenek egymással, többet megtudjanak egymás életéről, és közösen tölthessék szabadidejüket.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A kifejezetten a fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programokat a Dóc Községért Egyesület keretében működő Nyugdíjas Csoport szervez a tagjai számára.

7.5. A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémáról nincs tudomásunk.

7.6. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem teljes körű a fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés településünkön.	A fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés lehetőség szerinti folytatása településünkön pályázati források bevonásával.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bel- és külterületi utak minőségének megőrzése.	Bel- és külterületi utak karbantartása
Temetőben urnás temetés lehetőségének biztosítása.	Urnafal építés.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

Az önkormányzat a kötelező és az önként vállalt feladatainak ellátása során számít és épít a civil szervezetek közreműködésére, számos területen bevonja partnerként feladatainak ellátásába a községben működő civil szervezeteket, esetenként támogatja is őket.

Településünkön az alábbi, jelentősebb civil szervezetek működnek:

- Ápolás Extra Egyesület
- Dóc Községért Egyesület
- Dóci Polgárőr Egyesület
- Villanypara Egyesület

Jelentősebb társulás még a községben a Bergendóc Falusi és Agroturisztikai Szociális Szövetkezet.

Magyarországon a Polgári Törvénykönyv szabályozza a szervezetek létrehozását, működését, támogatását, ugyanakkor más törvények állami támogatásuktól teszik függővé a civil szervezetek működését.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Dóc Község Önkormányzata szoros együttműködést ápol a településen működő civil szervezetekkel, valamint a Római Katolikus Egyházal. Az egyesületek részt vállalnak a település hátrányos helyzetű lakóinak természetbeni támogatásában adományok szerzése terén. Támogatják a település kulturális életét, a lakosok szabadidejének hasznos eltöltése érdekében színes programok szervezésében közreműködnek. Dóc Község Önkormányzata és a Római Katolikus Egyház 2010 szeptembere óta áll együttműködésben. Az Egyház működteti a település általános iskoláját, óvodáját.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felelősségvállalást segítő közös programok bemutatása

Önkormányzatunk tagja a Dél-alföldi Kistérség Társulásának, a társulás tagjaival jó a partnerségi kapcsolat. 2025. évben testvértelepülési megállapodást kötöttünk a szerbiai Zentagunarassal. 2013. február elseje óta Közös Önkormányzati Hivatal formában látjuk el Sándorfalva Város Önkormányzatával a közigazgatási feladatokat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Dóc községben nem működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi civil szervezetek átfogó tevékenységük keretében ellátják a tagok érdekképviselését, szervezik a tagok informálását, kulturális és szabadidős tevékenységét, szerepet vállalnak a sportélet fellendítését, a fiatal korosztály közösségformálásának erősítésében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

For-profit szereplők főként a foglalkoztatás területén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőség előmozdításával kapcsolatos tevékenységekbe.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása. A vállalkozások is törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, melynek eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért. A vállalkozások támogatóként jelen vannak a község rendezvényein.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Dóc Község Önkormányzata rendelkezik honlappal, melyen a települést érintő információk megtalálhatók.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába

A program alapjául szolgáló helyzetelemzés, az intézkedési tervek kialakítása során felhasználásra kerültek az önkormányzat azon helyi rendeletei és szabályai, melyek a célcsoportokat érintetik, továbbá helyi beszámolók, programok, koncepciók célcsoportokat érintő részei. A TeIRben nem szereplő adatok pótlására több partnerszervezet is bevonásra került, az adattáblák kitöltésével, egyedi információk nyújtásával segítették a HEP elkészítését, az általuk megküldött adatok és esetleges kiegészítésekre vonatkozó javaslatok beépítésre kerültek a programba.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot

A HEP Fórum minden esetben megelőzi a program végleges elfogadását. Az önkormányzat gondoskodik arról, hogy a HEP-et minden lakos megismerhesse. Ennek érdekében közzétételre kerül Dóc község honlapján, az elfogadásáról szóló képviselő-testületi döntés megjelenik a Dóci Hírhöző című önkormányzati lapban, továbbá kifüggesztésre kerül az önkormányzat hirdetőtábláján. Az esélyegyenlőségi feladatok megismerése érdekében a településünkön működő intézmények részére is megküldésre kerül a program.

c) a képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	<i>problémák beazonosítása rövid megnevezéssel</i>	<i>fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel</i>
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Munkanélküliség aránya továbbra is magas az aktív korú korosztályhoz viszonyítva, a mélyszegénységben élők munkalehetőségei korlátozottak.	Közfoglalkoztatás lehetőség szerinti további biztosítása.
Gyermekek	1. A gyerekek iskolai szünetben való felügyelete nem teljesen megoldott. 2. Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége.	Nyári táborok, szabadidős programok lehetőség szerinti további szervezése pályázati forrás igénybe vételével. A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának további segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben.
Nők	1. A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas. 2. Védőnői Szolgálatnak helyet adó Egészségügyi Tanácsadó épülete teljes felújításra szorul.	Jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervezetek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése. Egészségügyi Tanácsadó épületének teljes körű felújítása pályázati forrásból.
Idősek	1. Fokozott a veszélye a településen élő idős korosztály elszigetelődésének.	Az idős korosztály részére programok szervezése az elszigetelődés veszélyének mérséklésére.
Fogyatékkal élők	1. Nem teljes körű a fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés településünkön.	A fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés lehetőség szerinti folytatása településünkön pályázati források bevonásával.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1. Bel- és külterületi utak minőségének megőrzése. 2. Temetőben urnás temetés lehetőségének biztosítása.	Bel- és külterületi utak karbantartása. Urnafal építés.

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egyenlő eséllyel hozzájussanak a pénzübeli és természetben nyújtott szociális ellátásokhoz, az oktatási, egészségügyi, kulturális szolgáltatásokhoz, közösségi programokhoz. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára legyen kitörési pont.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák számára a diszkriminációmentes élet feltételei biztosítottak, fel tudnak zárkozni a közösséghez, nem éri őket hátrányos megkülönböztetés.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, a veszélyeztetettség megszüntetését, a szociokulturális különbségből adódó hátrányok felszámolását.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetés csökkentését, elismerjük a nők és férfiak egyenlőségét, társadalomban betöltött szerepük egyenlő arányú jelentőségét.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekről való gondoskodás feltételeinek biztosítására, az idősek aktivitásának, életminőségének megőrzésére.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékossgal élők egyedi igényeire, véleményük figyelembe vételére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák és/vagy mélyszegénységben élők 1.

A	<i>Intézkedés címe:</i>	<i>Közfoglalkoztatás lehetőség szerinti további biztosítása.</i>
B	Feltárt probléma megnevezése	Munkanélküliség aránya továbbra is magas az aktív korú korosztályhoz viszonyítva, a mélyszegénységben élők munkalehetőségei korlátozottak.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közfoglalkoztatás lehetőség szerinti további biztosítása. Rövidtávú cél: álláskeresők bevonása a közfoglalkoztatásba. Középtávú cél: munkanélküliek száma csökken. Hosszú távú cél: munkabért kapnak foglalkoztatást helyettesítő támogatás helyett.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. A közfoglalkoztatás éves tervezésénél annak vizsgálata, hogy lenne-e igény a közfoglalkoztatásra az önkormányzat részéről. Felmérés a közfoglalkoztatás időtartamára, a foglalkoztatottak számára tekintettel. 2. A közfoglalkoztatási pályázat beadása az illetékes Szegedi Járási hivatal Foglalkoztatási Főosztályához a pályázati lehetőségek figyelembe vételével. 3. A közfoglalkoztatás végrehajtása az önkormányzat és az önkormányzati foglalkoztatók részéről a nyertes pályázat alapján kötött hatósági szerződésnek megfelelően.
G	Az intézkedés felelőse	szociális ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2024. júniusától folyamatosan - közfoglalkoztatási igények felmérése, közfoglalkoztatási pályázat 2. 2029.12.31. - közfoglalkoztatás megvalósítása 3. 2029.12.31. - további közfoglalkoztatás lehetőség szerinti tervezése, pályázata és megvalósítása HEP teljes időszakára.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Közfoglalkoztatásban résztvevők száma, közfoglalkoztatás időtartama növekszik (25 %). 2. A foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők támogatásának szünetelése (50 %). 3. 100 % bérfizetés történik foglalkoztatást helyettesítő támogatás helyett.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<p>humán erőforrás: szociális ügyintéző</p> <p>technikai erőforrás: számítástechnikai eszközök</p> <p>pénzügyi erőforrás: pályázatból</p>
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha lesz pályázati kiírás, arra sikeresen tudunk pályázni és lesz hozzá pénzügyi támogatás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetén az együttműködés bemutatása	Ebben az esetben nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Nyári táborok, szabadidős programok lehetőség szerinti további szervezése pályázati forrás igénybe vételével.
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyerekek iskolai szünetben való felügyelete nem teljesen megoldott.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Tanulóknak iskolaszünetben programszervezés. Rövid távú cél: a tanulók aktívan töltik el a tanítási szünet egy részét. Középtávú cél: az általános iskolások tanítási szünetben való elfoglaltságának elősegítése programokkal. Hosszú távú cél: a tanulók ismeretei bővülnének, hasznosan töltik el a szünidő egy részét, családjukban ezzel is csökkennek a gyermekek felügyeletével, az anyagiakkal kapcsolatos terhek.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, a "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2007-2032-höz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázat benyújtása abból a célból, hogy a tanulók a nyári szünet egy részét is aktívan töltsék el úgy, hogy közben közös programokon vesznek részt (pl.: kirándulás, nevezetességek látogatása), ismereteik bővüljenek (pl.: kézművesség, előadások), családjukban a gyermek felügyeletével és az anyagiakkal kapcsolatos terheket is csökkentve ezzel.
G	Az intézkedés felelőse	Szent Ágoston Kat. Ált. Iskola, Óvoda-Bölcsőde főigazgatója
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. 2029.12.31-ig évente pályázat benyújtása, megvalósítás előkészítése. 2. 2029.12.31-ig sikeres pályázat esetén a szünidei nyári táborok megtartása. 3. 2029.12.31-ig a HEP teljes időtartama alatt további pályázati lehetőségek felkutatásával évente nyári szünidei táborok szervezése.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1. Iskolások részvétele a nyári táborokon (25 %). 2. Az iskolások a tábor ideje alatt egész napos ellátásban részesülnek, bővülnek tapasztalataik, ismereteik, biztosított a felügyeletük (25 %). 3. A diákok közösségi magatartása javul, családjuk anyagi terhei csökkennek (50 %).
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás: szakemberek személyében technikai erőforrás: táborokhoz szükséges eszközök, anyagok pénzügyi erőforrás: pályázati forrás, költségvetési forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható, ha lesz pályázati kiírás, sikeres lesz a pályázat, lesz hozzá pénzügyi támogatás vagy lesz rá saját költségvetési forrás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetén az együttműködés bemutatása	Ebben az esetben nem releváns.

A	Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának további segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben.
B	Feltárt probléma megnevezése	Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Hátrányos helyzetű tanulók is hozzájuthatnak a felsőoktatásban való továbbtanulás lehetőségéhez. Rövid távú cél: a tanulók továbbtanulás céljából jelentkezzenek felsőoktatási intézménybe. Középtávú cél: javul a gyermekek tanuláshoz való hozzáállása, motivációja, önbizalma, felelősségvállalása. Hosszú távú cél: hátrányos helyzetű gyermekek hosszú távon kiegyensúlyozottabbá válnak, tovább tanulnak.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, a "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2007-2032-höz és összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj-rendszer által.
G	Az intézkedés felelőse	szociális ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. 2029.12.31-ig Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez való csatlakozás évente. 2. 2029.12.31-ig hátrányos helyzetű tanulók felsőoktatásban való továbbtanulásának ösztönzése, támogatása évente. 3. 2029.12.31-ig hátrányos helyzetű tanulók felsőoktatásban való továbbtanulásának további támogatása a HEP teljes időtartama alatt.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1-2. A hátrányos helyzetű tanulók felsőoktatásban való továbbtanulása (10 %-kal több igénylés). 3. A HEP teljes időtartama alatt további pályázati részvétellel a hátrányos helyzetű tanulók is részt tudnak venni a felsőoktatásban (10 %-kal több igénylés).
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás: szakemberek személyében technikai erőforrás: számítástechnikai eszközök pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha lesz pályázati kiírás, arra sikeresen tudunk pályázni és lesz hozzá pénzügyi támogatás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetén az együttműködés bemutatása	Ebben az esetben nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervezetek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése.
B	Feltárt probléma megnevezése	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Megkönnyíteni a rászoruló családok segítséghez jutásának lehetőségét. Rövidtávú cél: lehetséges segítségnyújtás módjának feltérképezése. Középtávú cél: jelzések továbbítása az érintettekhez. A rászoruló családok maguk is javítani tudnak a helyzetükön. Hosszútávú cél: a rászoruló családok anyagi helyzete, életminősége javulhat. A jelzőrendszer magas színvonalú működése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” 2021-2030-hoz, összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel a védőnővel, családsegítő szolgálattal, iskolával, majd gyermeküket egyedül nevelő vagy több gyermekes családok, igényeik felmérése. Adományozók felkutatása, adományozás lebonyolítása. A beérkező jelzések továbbítása az érintett szervezetek felé, érintettek tájékoztatása, hová fordulhatnak az adott problémáikkal.
G	Az intézkedés felelőse	szociális ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. 2029.12.31-ig évente kapcsolatfelvétel, igényfelmérés, támogatási lehetőségek felkutatása. 2. 2029.12.31-ig kapcsolattartás fenntartása, jelzések továbbítása az érintett szervezetek felé, segítségnyújtás, támogatások biztosítása 3. 2029.12.31-ig HEP teljes időtartama alatt további segítségnyújtás, támogatások biztosítása.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1. Érintett körből szociális támogatás igénylők számának csökkenése (10 %-kal). 2. Támogatást biztosító szervezetekkel való kapcsolattartás fenntartása. Az érintettek önállóan el tudják dönteni, hová fordulhatnak az adott problémával (10 %). 3. Jelzőrendszer folyamatos működése által hamarabb megoldódik az érintettek problémája. Fenntartható az együttműködő partnerek közötti jelzőrendszer folyamatos működése révén (10 %).
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás: szakemberek személyében.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható humán erőforrás megléte esetén és az az együttműködő partnerek közötti jelzőrendszer folyamatos működése révén.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetén az együttműködés bemutatása	Ebben az esetben nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Egészségügyi Tanácsadó épületének teljes körű felújítása pályázati forrásból.
B	Feltárt probléma megnevezése	Védőnői Szolgálatnak helyet adó Egészségügyi Tanácsadó épülete teljes felújításra szorul.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<p>Az Egészségügyi Tanácsadóban a védőnői szolgáltatás színvonalának fejlesztése.</p> <p>Rövidtávú cél: Megújult modern épületben tudja fogadni a védőnő a szolgáltatást igénybe vevőket.</p> <p>Középtávú cél: A Tanácsadó felszereltsége, a tanácsadás minőségi színvonalának fenntartása.</p> <p>Hosszú távú cél: Magas szintű szolgáltatás elérhetősége, a tanácsadást igénybe vevők elégedettsége.</p>
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz és „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” 2021-2030-hoz, összhangban áll annak céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<p>Pályázat benyújtása.</p> <p>Egészségügyi Tanácsadó épületének felújítása.</p> <p>Magas színvonalú védőnői szolgáltatás nyújtása.</p>
G	Az intézkedés felelőse	Dóc Községi Önkormányzat polgármestere
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<ol style="list-style-type: none"> 2024.05.01-ig pályázati forrásból épület felújítás elkezdése. 2024.12.31-ig felújítás befejezése. 2029.12.31-ig HEP teljes időtartama alatt magas színvonalú védőnői szolgáltatás nyújtása.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ol style="list-style-type: none"> Felújítás megvalósulása (50 %). Védőnői szolgáltatás magas színvonalon történő biztosítása (100 %). Szolgáltatást igénybe vevők elégedettsége (100 %).
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<p>humán erőforrás: pályázati író szakember, karbantartást végző személyek</p> <p>technikai erőforrás: épület, felújításhoz szükséges eszközök</p> <p>pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás, pályázati forrás</p>
	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha sikeres pályázatot követően lesz hozzá pénzügyi támogatás, majd a fenntartási időszak alatt saját költségvetési forrás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetén az együttműködés bemutatása	Ebben az esetben nem releváns.

A	Intézkedés címe:	Az idős korosztály részére programok szervezése az elszigetelődés veszélyének mérséklésére.
B	Feltárt probléma megnevezése	Fokozott a veszélye a településen élő idős korosztály elszigetelődésének.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	<p>Az idősek elmagányosodásnak visszaszorítása.</p> <p>Rövidtávú cél: programok szervezése az idős korosztály részére.</p> <p>Középtávú cél: az idősek tartalmas időtöltésének biztosítása, közösségi életben való részvételük segítése, erősítése, fiatalabbak bevonása a segítségnyújtásba.</p> <p>Hosszú távú cél: az idősek elszigetelődésének veszélye csökken, generációk közötti különbség mérséklődik</p>
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024-hez és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Igények megismerése, felmérése az idősebb korosztály körében. 2. Kulturális és szabadidős programok szervezése az idősebb korosztály részére az őket érintő, érdeklő kérdésekben. Az idősek közösségi életben való részvételének támogatása az önkormányzat lehetőségeire figyelemmel. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása, az idősek elszigetelődésének csökkenése.
G	Az intézkedés felelőse	szociális ügyintéző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2024.12.31-ig igények megismerése, felmérése az idősebb korosztály körében. 2. 2029.12.31-ig kulturális és szabadidős programok szervezése az idősebb korosztály részére, az őket érintő, érdeklő kérdésekben. Az idősek közösségi életben való részvételének támogatása az önkormányzat lehetőségeire figyelemmel. 3. 2029.12.31-ig az elért eredmények hosszú távú fenntartása, az idősek elszigetelődésének csökkenése.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulturális és szabadidős programok megvalósulása, eredményessége, résztvevők száma növekszik (25 %). 2. Idősek tartalmas időtöltése, közösségi életben való részvétele erősödik, erősödik a bizalom az idősek és a fiatalok között (50 %). 3. Az idősek elszigetelődésének veszélye csökken (100 %).
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	<p>humán erőforrás: szakemberek személyében</p> <p>technikai erőforrás: számítástechnikai eszközök, épület</p> <p>pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás, pályázati forrás</p>
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha lesz sikeres pályázat vagy saját költségvetési forrás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetén az együttműködés bemutatása	Ebben az esetben nem releváns.

A	Intézkedés címe:	A fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés lehetőség szerinti folytatása településünkön pályázati források bevonásával.
B	Feltárt probléma megnevezése	Nem teljeskörű a fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés településünkön.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása. 1. Rövidtávú cél: az akadálymentesítés lehetőség szerinti folytatása településünkön. 2. Középtávú cél: a fogyatékkal élők hátrányának mérséklése 3. Hosszú távú cél: a fogyatékkal élők életminőségének javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél összhangban áll a helyi stratégiai dokumentumokkal: költségvetési koncepcióval, gazdasági programmal.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030-hoz, Országos Fogyatékosügy Program 2015-2025-höz és összhangban áll azok céljaival.
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Az akadálymentesítésre váró területek feltérképezése, vizsgálata (pl.: honlap, parkok) 2. Pályázati források keresése. Pályázat benyújtása. 3. Nyertes pályázat és az önerő rendelkezésre állása esetén az akadálymentesítés megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	Dóc Községi Önkormányzat polgármestere
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	1. 2029.12.31-ig az akadálymentesítésre váró területek feltérképezése, vizsgálata (pl.: honlap, parkok) 2. 2029.12.31-ig pályázati forrás megléte esetén pályázat benyújtása. 3. 2029.12.31-ig nyertes pályázat és az önerő rendelkezésre állása esetén az akadálymentesítés megvalósítása.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	1. Akadálymentesítés kiterjesztése (25 %). 2. Fogyatékkal élők hátrányának mérséklése (50 %). 3. A fogyatékkal élők életminőségének javulása, pozitív visszajelzések (100 %).
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás: műszaki, pályázatíró szakember személyében technikai erőforrás: számítástechnikai eszközök, épület pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha lesz sikeres pályázat vagy saját költségvetési forrás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetén az együttműködés bemutatása	Ebben az esetben nem releváns.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1.	Bel- és külterületi utak minőségének megőrzése.	Bel- és külterületen élők az utak folyamatos karbantartásra szorulnak.	Bel- és külterületi utak minőségének fenntartása.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030	Megfelelő minőségű utakat tudnak használni mind bel-, mind külterületen.	Dóc Községi Önkormányzat polgármestere	2029.12.31.	A karbantartott utakat 50 %-kal többen használják	humán erőforrás: szakemberek személyében technikai erőforrás: karbantartási eszközök, pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás	Fenntartható költségvetési forrás biztosításával.	Ebben az esetben nem releváns.
2.	Urnafal építés.	Az urnás temetéshez nincs elegendő urnahely.	Urnás temetés lehetőségének biztosítása.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030	Az urnás temetést is igénybe tudják venni az érintettek.	Dóc Községi Önkormányzat polgármestere	2029.12.31.	100 %-kal több urnahely rendelkezésre állása az igénybe vevők számára.	humán erőforrás: szakemberek személyében technikai erőforrás: karbantartási eszközök, pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás	Fenntartható költségvetési forrás biztosításával.	Ebben az esetben nem releváns.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1.	Közfoglalkoztatás lehetőség szerinti további biztosítása.	Munkanélküliség aránya továbbra is magas az aktív korú korosztályhoz viszonyítva, a mélyszegénységben élők munkalehetőségei korlátozottak.	Közfoglalkoztatás lehetőség szerinti további biztosítása.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030	Közfoglalkoztatás éves tervezése, pályázat beadása. Közfoglalkoztatás végrehajtása az önkormányzat részéről a nyertes pályázat alapján kötött hatósági szerződésnek megfelelően.	szociális ügyintéző	2024. júniustól folyamatosan 2029.12.31.	1. Közfoglalkoztatásban résztvevők száma, közfoglalkoztatás időtartama növekszik (25%). 2. A foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők támogatásának szünetelése (50%). 3. 100 % bérfizetés történik foglalkoztatást helyettesítő támogatás helyett.	humán erőforrás: szociális ügyintéző technikai erőforrás: számítástechnikai eszközök pénzügyi erőforrás: pályázati támogatás	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha lesz pályázati kiírás, arra sikeresen tudunk pályázni és lesz hozzá pénzügyi támogatás.	Ebben az esetben nem releváns.
----	---	--	---	--	------------	--	---------------------	--	--	--	---	--------------------------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1.	Nyári táborok, szabadidős programok lehetőség szerinti további szervezése pályázati forrás igénybe vételével.	A gyerekek iskolai szünetben való felügyelete nem teljesen megoldott.	Tanulóknak iskolaszünetben program-szervezés.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030 "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2007-2032	Pályázat benyújtása abból a célból, hogy a tanulók a nyári szünet egy részét is aktívan töltsék el úgy, hogy közben közös programokon vesznek részt, ismereteik bővüljenek, családjukban a gyermek felügyeletével és az anyagiakkal kapcsolatos terheket is csökkentve ezzel.	Szent Ágoston Kat. Ált. Iskola, Óvoda-Bölcsőde főigazgatója	2029.12.31.	1. Az iskolások részvétele a nyári táborokon (25%). 2. Az iskolások a tábor ideje alatt egész napos ellátásban részesülnek, bővülnek tapasztalataik, ismereteik, biztosított a felügyeletük (25%). 3. A diákok közösségi magatartása javul, családjuk anyagi terhei csökkennek (50%).	humán erőforrás: szakemberek személyében technikai erőforrás: táborokhoz szükséges eszközök, anyagok pénzügyi erőforrás: pályázati forrás, költségvetési forrás	Fenntartható, ha lesz pályázati kiírás, sikeres lesz a pályázat, lesz hozzá pénzügyi támogatás vagy lesz rá saját költségvetési forrás.	Ebben az esetben nem releváns.
----	---	---	---	--	---	---	---	-------------	---	---	---	--------------------------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiai átkhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

II. A gyermekek esélyegyenlősége

2.	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának további segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben.	Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége.	Hátrányos helyzetű tanulók is hozzájuthatnak a felsőoktatásban való továbbtanulás lehetőségéhez.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030 "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2007-2032	Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer által.	szociális ügyintéző	2029.12.31.	1-2. A hátrányos helyzetű tanulók felsőoktatásban való továbbtanulása (10 %-kal több igénylés). 3. A HEP teljes időtartama alatt további pályázati részvétellel a hátrányos helyzetű tanulók is részt tudnak venni a felsőoktatásban (10 %-kal több igénylés).	humán erőforrás: szakemberek személyében technikai erőforrás: számítástechnikai eszközök pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha lesz pályázati kiírás, arra sikeresen tudunk pályázni és lesz hozzá pénzügyi támogatás.	Ebben az esetben nem releváns.
----	--	--	--	--	---	---	---------------------	-------------	---	---	---	--------------------------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

III. Nők esélyegyenlősége

1.	Jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervezetek felé, ruhagyűjtés, adományozások megszervezése.	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Megkönnyíteni a rászoruló családok segítséghez jutásának lehetőségét.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030 „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” 2021-2030.	Kapcsolatfelvétellel a védőnővel, családsegítő szolgálattal, iskolával, gyermeküket egyedül nevelő vagy többgyermekes családok igényeinek felmérése. Adományozók felkutatása, adományozás lebonyolítása. Beérkező jelzések továbbítása az érintett szervezetek felé, érintettek tájékoztatása, hová fordulhatnak az adott problémáikkal.	szociális ügyintéző	2029.12.31.	1. Érintett körből szociális támogatás igénylők számának csökkenése (10 %-kal). 2. Támogatást biztosító szervezetekkel való kapcsolattartás fenntartása. Az érintettek önállóan el tudják dönteni, hová fordulhatnak az adott problémával (10 %). 3. Jelzőrendszer folyamatos működése által hamarabb megoldódik az érintettek problémája (10%).	humán erőforrás szakemberek személyében	Fenntartható humán erőforrás megléte esetén és az az együttműködő partnerek közötti jelzőrendszer folyamatos működése révén.	Ebben az esetben nem releváns.
----	---	--	---	--	--	--	---------------------	-------------	--	---	--	--------------------------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

III. Nők esélyegyenlősége

2.	Egészségügyi Tanácsadó épületének teljes körű felújítása pályázati forrásból.	Védőnői Szolgálatnak helyet adó Egészségügyi Tanácsadó épülete teljes felújításra szorul.	Az Egészségügyi Tanácsadóban a védőnői szolgáltatás színvonalának fejlesztése.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030 „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” 2021-2030.	1. Pályázat benyújtása. 2. Egészségügyi Tanácsadó épületének felújítása. 3. Magas színvonalú védőnői szolgáltatás nyújtása.	Dóc Községi Önkormányzat polgármestere	2024.05.01-től 2029.12.31.	1. Felújítás megvalósulása (50%). 2. Védőnői szolgáltatás magas színvonalon történő biztosítása (100%). 3. Szolgáltatást igénybe vevők elégedettsége (100%).	humán erőforrás: pályázati szakember, karbantartást végző személyek technikai erőforrás: épület, felújításhoz szükséges eszközök pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás, pályázati forrás	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha sikeres pályázatot követően lesz hozzá pénzügyi támogatás, majd a fenntartási időszak alatt saját költségvetési forrás.	Ebben az esetben nem releváns.
----	---	---	--	--	---	---	--	-------------------------------	--	---	---	--------------------------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

IV. Idősek esélyegyenlősége

1.	Az idős korosztály részére programok szervezése az elszigetelődés veszélyének mérséklésére.	Fokozott a veszélye a településen élő idős korosztály elszigetelődésének.	Az idősek elmagányosodásnak visszaszorítása.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030 Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024.	1. Igények megismerése, felmérése az idősebb korosztály körében. 2. Kulturális és szabadidős programok szervezése az idősebb korosztály részére az őket érintő, érdeklő kérdésekben. Az idősek közösségi életben való részvételének támogatása az önkormányzat lehetőségeire figyelemmel. 3. Elért eredmények hosszú távú fenntartása, az idősek elszigetelődésének csökkentése.	szociális ügyintéző	2029.12.31.	1. Kulturális és szabadidős programok megvalósulása, eredményessége, résztvevők száma növekszik (25%). 2. Idősek tartalmas időtöltése, közösségi életben való részvétele erősödik, erősödik a bizalom az idősek és a fiatalok között (50%). 3. Az idősek elszigetelődésének veszélye csökken (100%).	humán erőforrás: szakemberek személyében technikai erőforrás: számítástechnikai eszközök, épület pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás, pályázati forrás	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha lesz sikeres pályázat vagy saját költségvetési forrás.	Ebben az esetben nem releváns.
----	---	---	--	--	---	--	---------------------	-------------	--	---	--	--------------------------------

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása

V. Fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1.	A fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés lehetőség szerinti folytatása településünkön pályázati források bevonásával.	Nem teljeskörű a fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés településünkön.	A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítása.	Költségvetési koncepció, gazdasági program	MNTFS 2030 Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025.	1. Az akadálymentesítésre váró területek feltérképezése, vizsgálata (pl.: honlap, parkok) 2. Pályázati források keresése. Pályázat benyújtása. 3. Nyertes pályázat és az önerő rendelkezésre állása esetén az akadálymentesítés megvalósítása	Dóc Községi Önkormányzat polgármestere	2029.12.31.	1. Akadálymentesítés kiterjesztése (25%). 2. Fogyatékkal élők hátrányának mérséklése (50%). 3. A fogyatékkal élők életminőségének javulása, pozitív visszajelzések (100%).	humán erőforrás: műszaki, pályázati szakember személyében technikai erőforrás: számítástechnikai eszközök, épület pénzügyi erőforrás: költségvetési forrás, pályázati forrás	Fenntartható a teljes időszak alatt, ha lesz sikeres pályázat vagy saját költségvetési forrás..	Ebben az esetben nem releváns.
----	--	--	---	--	--	---	--	-------------	--	---	---	--------------------------------

3. Megvalósítás

3.1. A megvalósítás előkészítése

Dóc Községi Önkormányzat az általa fenntartott intézmény vezetőjének feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményétől és partnereitől, hogy vizsgálják meg és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézménye a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, a konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemtervet készítsen.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős HEP Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2. A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. A HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati és civil szervezetek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzat esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

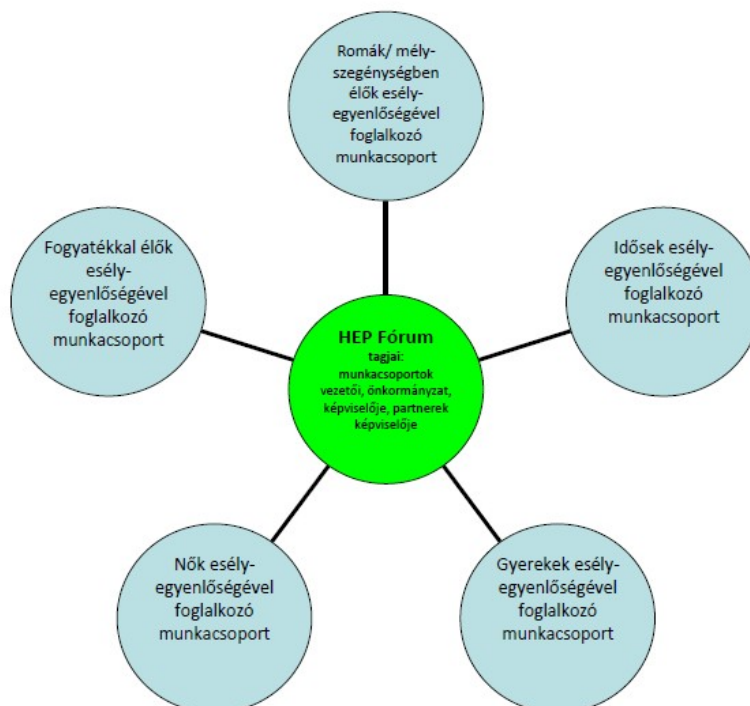
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések
- elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében.

A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására. A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok:

- a település/közös önkormányzati hivatal jegyzője,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottság képviselője,
- Szociálpolitikai Kerekasztal képviselője (2 000 fő lakosságszám feletti település esetén),
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- a HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- egyéb tagok (pl.: tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek),

Állandó meghívottak:

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői, érintettség esetén
 - a tankerületi központ képviselője,
 - a környező települések önkormányzati szereplői,
 - a járási jelzőrendszeri tanácsadó,
 - a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
 - egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3. Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4. Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze. A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a *polgármester* felel:

- az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása,
- folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével,
- felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum
- bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program,
 - figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat,
 - támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához,
 - kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában,
- az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak,
- az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6. Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt - de ennél gyakrabban, pl.: évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Dóc Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az észrevételek a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítésre kerültek.

II. Ezt követően Dóc Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a/2026.(.....) Kt. számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet: képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata

D ó c, 2026.

.....
Turda Gábor polgármester